

JUHEND UUTE ÕPETAJATE KOOLITAMISEKS

ERASMUS+ KA2 PROJEKT „NEW EDUCATION WITH SUCCESS“(NEWS)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AVALDATUD

ISBN 978-9916-4-0680-9 all

2021

Euroopa Komisjoni toetus selle väljaande koostamisel ei tähenda selle sisu mis kajastab ainult autorite seisukohti, kinnitamist. Komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe mis tahes kasutamise eest.

PROJEKTI PARTNERITE POOLT KOOSTATUD JA ESITLETUD

PUČKO
OTVORENO
UČILIŠTE
ČAKOVEC

See teos on litsentsitud

[Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 rahvusvahelise litsentsi alusel](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

Sisu

1. Kuidas seda juhendit kasutada?	4
Projekt NEWS – New Education with Success	4
Millest see juhend räägib?	4
Kuidas juhendit oma kursusel kasutada?	6
2. Milleks täiskasvanuhariduses kriitiline mõtlemine?	8
Mis on kriitiline mõtlemine?	8
Miks on kriitiline mõtlemine nii oluline?	11
Miks peaksime tahtma, et koolitavad täiustaksid ja harjutaksid kriitilist mõtlemist?	14
Kuidas õpetada kriitilist mõtlemist?	17
Ressursid ja tööriistad	23
3. Täiskasvanuhariduse põhitõed – mida tähendab olla täiskasvanute koolitaja?	25
Sihtrühm: Täiskasvanud	25
Rühmade dünaamika	28
Võtmepädevused täiskasvanuhariduses	30
Ressursid ja tööriistad	32
4. Tunni ja kursuse kontseptsioon ning ülesehitus – kuidas oma tunde planeerida?	34
Õppetunni etapid	34
NEWS õppekava kursuse struktuur	35
Ressursid ja tööriistad	37
5. Teostus ja isiksus – kuidas õppetundi läbi viia?	39
Õppe- ja õppemeetodid NEWS õppekavas	39
Meetod: Koostööine õppimine	40
Meetod: Töötamine rühmades ehk grupitöö	40
Meetod: paaritöö	42
Meetod: rollimäng	44
Meetod: Frontaalne / suuline esitlus	45
Meetod: põhjalik lugemine	48
Meetod: mõttekaart	49
Meetod: Grupi- / avatud arutelu	50
Meetod: Arutelu paaris	54
Meetod: Ajurünnak	55
Meetod: analüüs	57
Meetod: küsimuste süsteem	60
Meetod: Mängud	62
Kuidas valida "õiget" meetodit?	69
Ressursid ja tööriistad	71
6. Järeldused ja reflekteerimine – kuidas ma oma õppetundi lõpetan ja hindan?	73
Milleks reflekteerida?	73
Hindamismeetodid	73

Ressursid ja tööriistad	75
7. Sobivad harjutused – kuidas rakendavad teised õpetajad oma tegevustes kriitilist mõtlemist? .	76
Sobivad harjutused: üldmetoodika	77
Sobivad harjutused: võõrkeeleeõpe.....	89
Sobivad harjutused: IKT-haridus	103
Sobivad harjutused: meediaharidus.....	117

1. Kuidas seda juhendit kasutada?

Projekt NEWS – New Education with Success

Projekti NEWS – New Education with Success eesmärk on tutvustada uuenduslikke metoodilisi viise, kuidas täiskasvanute koolitajad saavad oma osalejate seas kriitilist mõtlemist edendada, nii üldiselt kui ka konkreetselt meediahariduse, IKT ja keeleõppe kursustel. Samuti on selle eesmärk noorte kaasamine ja taasintegreerimine tööturule, kvalifitseerides nad pädevateks täiskasvanute koolitajateks.

Projekti eesmärk on võimaldada täiskasvanute koolitajatel ja õpetajatel pakkuda paremaid ja sihipärasemaid teenuseid läbi projektis rakendatud vahendite kasutamise.

Nende saavutamiseks rakendab projekt järgmist kolme tulemust ja väljundit:

1. **Täiskasvanuhariduse vajaduste uuring:** igas partnerriigis viidi läbi uuring täiskasvanute koolitajate praeguste ja tulevaste vajaduste kohta ning seda kasutati kõigi edasiste kaalutluste alusena.
2. **Metoodika: Üldmetoodika - kriitiline mõtlemine:** Peamiseks intellektuaalseks väljundiks on uue tõhusa metoodika ja õppekava väljatöötamine kriitilise mõtlemise rakendamiseks üldiselt ja meediahariduses, IKT- ja võõrkeeles.
3. **Uute koolitajate koolitamise juhend:** see intellektuaalne väljund keskendub uute õpetajate koolitamisele. See koolitus vajab inimesi, kes suudavad ette valmistada uusi täiskasvanute koolitajaid õpetama kõikides aspektides. Juhend annab selleks juhiseid ja ülesehituse, keskendudes NEWS metoodikale.

See projekt pakub väärtuslikku ressursi nende koolitamiseks ...

- kellel on erialateadmised, mida nad sooviksid edasi anda, kuid kellel puuduvad didaktilised ja metoodilised teadmised;
- kes on alustamas tööd täiskasvanute koolitajana ja soovivad omandada vajalikke teadmisi;
- kes on huvitatud uutest metoodilistest lähenemistest ja soovivad oma koolitust jätkata;
- kellel on vaja oma täiskasvanuhariduse metoodilisi teadmisi värskendada ja kohaneda kaasaja nõudmistega;

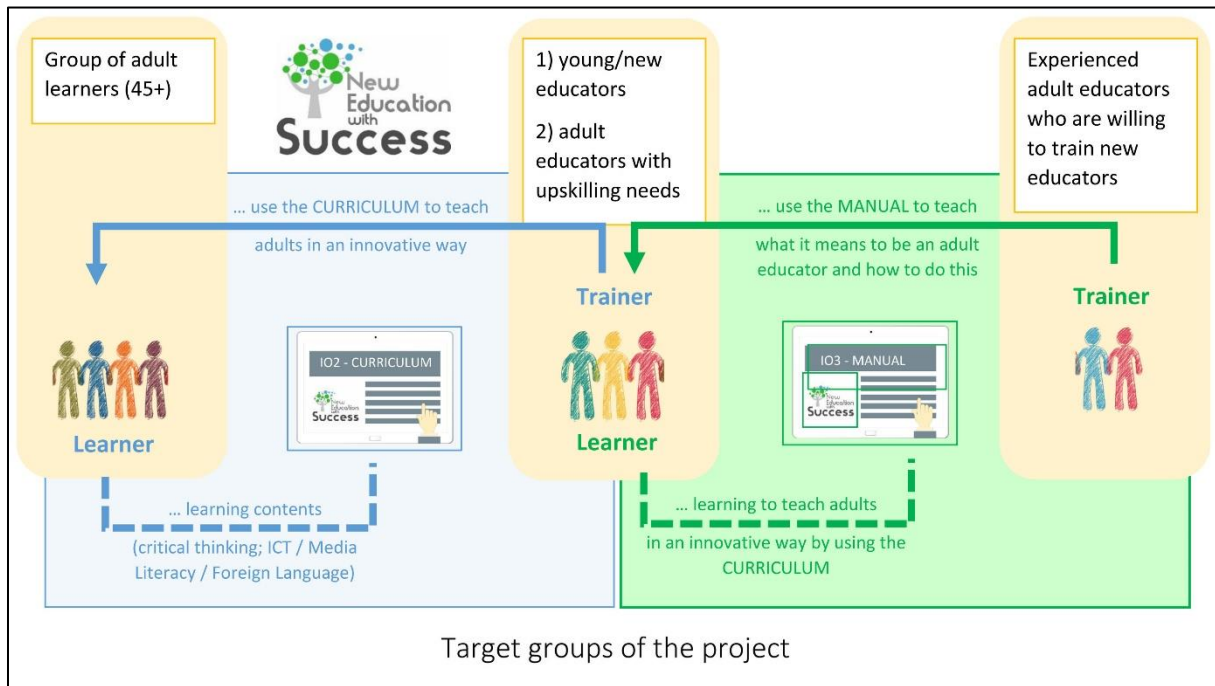
Nii õppekava kui ka juhendit **testiti, arutati ja hinnati** koolitustegevuses koos kõigi partnerriikide ekspertidega projekti perioodi jooksul. Seega ei taotleta materjalide praktilist asjakohasust ja vahetut kasutatavust projekti konsortsiumi poolt, vaid seda ka tegelikult katsetatakse ja rakendatakse.

Millest see juhend räägib?

See juhend on täiskasvanute koolitajate ettevalmistamise ja koolituse aluseks. Ühest küljest saab uutele täiskasvanute koolitajatele õpetada, kuidas töötada täiskasvanud õppijatega. Teisalt saab toetada juba täiskasvanuharidusega tegelevaid inimesi metoodiliste teadmiste värskendamisel ja laiendamisel.

Selle koolituse jaoks vajame teid, kogenud täiskasvanute koolitajaid, kes soovivad õpetada teistele NEWSi metoodika ja õppekava kasutamist, jagades samal ajal oma kogemusi ja arusaamu praktikast. Esmalt vaatleme lähemalt **sihtrühmi**, kellele materjal on mõeldud.

Teie, kogenud täiskasvanute koolitajad, kes te olete nõus teisi selle töövaldkonna jaoks koolitama ja ümber koolitama, olete juhendi kasutajad. See on ette nähtud töö aluseks, et saaksite **KOOLITAJATE**na läbi viia vastavaid töötubasid. Juhendi abil saate õpetada, mida tähendab olla täiskasvanute koolitaja ja kuidas õpetada täiskasvanuid uuenduslikul viisil.

Teie, **ÕPPIJAD** olete inimesed, kes soovivad astuda täiskasvanuharidusesse koolitajana või kes soovivad värskendada ja kaasajastada oma metoodilisi teadmisi. Hiljem saavad nemad **KOOLITAJATE**-na oma uusi pädevusi ja NEWS õppekava kasutada täiskasvanud **ÕPPIJATEGA** rühmades töötamisel.

Mida see juhend täpsemalt sisaldab? Selle eesmärk on...

- tutvustada uusi täiskasvanute koolitajaid täiskasvanud õppijate õpetamisega
- tutvustada koolitajatele kriitilise mõtlemise lähenemist
- tutvustada koolitajatele NEWS õppekava kasutamist ja rakendamist

Seega, te leiate siit kogu süstemaatilise ettevalmistuse ja sisu, et saaksite oma tunnid koheselt ette valmistada ja samal ajal rakendada undividaualset lähenemist. Siia kuuluvad järgmised teemad:

Milleks täiskasvanuhariduses kriitiline mõtlemine?

Mis on kriitiline mõtlemine? Miks on kriitiline mõtlemine nii oluline? Miks soovime, et praktikandid täiustaksid ja harjutaksid kriitilist mõtlemist? Kuidas õpetada kriitilist mõtlemist?

Täiskasvanuhariduse põhitõed – mida tähendab olla täiskasvanute koolitaja?

Sihtrühm: Täiskasvanud. Rühmade dünaamika. Võtmepädevused täiskasvanuhariduses.

Tunni ja kursuse kontseptsioon ja ülesehitus – kuidas ma oma tundi planeerin?

Õppetunni etapid. NEWS õppekava kursuse struktuur.

Rakendamine ja isiksus – kuidas õppetundi läbi viia?

Õppe- ja õppemeetodid UUDISTE õppekavas. Kuidas valida "õiget" meetodit?

Järeldus ja refleksioon – kuidas ma oma õppetundi lõpetan ja hindan?

Milleks refleksioon? Tagasiside ja hindamise meetodid.

Kõik alalõigud juhendis sisaldavad teoreetilisi sisendeid, konkreetseid harjutusi ja tegevusi ning peatükki täiendavate ressursside ja abistavate tööriistadega. Käsiraamatu viimane osa erineb eelmistest selle poolest, et oleme siia koondanud teiste täiskasvanute koolitajate projektid, lähenemised ja ideed:

Kuidas teised õpetajad kriitilist mõtlemist oma tegevustes rakendavad?

Rahvusvaheline sobivate harjutuste kogu

Kui oled NEWS õppekavga juba tuttav, siis oled märganud, et mõned pealkirjad ja teemad on samad. See on täiesti loomulik: kuna juhend käsitleb NEWS lähenemise õpetamist, siis on ka põhiteemad – täpsemalt kriitilise mõtlemise käsitlus ja selle rakendamine täiskasvanuhariduses – siinkohal olulised. Ainult siis, kui teie õppijad suudavad ise kriitilist mõtlemist rakendada, saavad nad seda meetoodiliselt integreerida oma edaspidistesse tegevustesse täiskasvanute koolitajana. Seetõttu otsustasime lisada siia kõik need osad (nii teoreetiline sisend kui ka praktilised tegevused) õppekavast, millel on just see eesmärk: õppida, mida tähendab kriitiline mõtlemine, kuidas me sellest kasu saame ja kuidas (oskame) seda rakendada igapäevaelus. Teisisõnu kasutate oma õppijatega harjutusi ja tegevusi, mida nad hiljem oma õppijatega kasutavad. Nad mitte ainult ei tegele sisuga, vaid samal ajal kogevad, kuidas tegevusi saab ellu viia ja mis tunne on neid ise läbi teha.

Kuidas juhendit oma kursusel kasutada?

Sellest juhendist ei leia te kursuse täielikku ainekava. Pigem on tegu ülaltoodud sisu süstemaatilise kogumikuga koos teoreetiliste sisendite ja praktiliste harjutustega põhimõttel, et saaksite ise ainekava koostada ja kõige paremini ellu viia. Materjalid on algusest lõpuni rakendatavad jätkukursusena, andmaks näiteks noortele teadlastele meetoodilisi teadmisi täiskasvanuhariduse erialavaldkonda sisenemiseks. Neid saab kasutada ka moodulitena ja integreerida kursustesse, näiteks täiskasvanuhariduse praeguste meetodite ja lähenemisviiside täiendõppekursuse osana.

Materjali võib vabalt kasutada vastavalt vajadusele. Eeldame, et kogenud koolitajana ei pea me teile rääkima, kuidas kursust korraldada, kuidas seda üles ehitada ja kuidas täiskasvanud õppijatega toime tulla. Keskendutakse pigem materjalide, ideede ja tegevuste esitlemisele ja tegevustele, mida tööd kasutada. Nii et käsiraamatu igast temaatilisest jaotisest leiate järgmised osad...

... Teoreetiline sisend: Tutvustame lühidalt, millest see osa räägib, millised sissejuhatavad ja selgitavad materjalid on saadaval ja kust neid leida. Teoreetilist sisendit saate kasutada ka enda ettevalmistamiseks ja teemaga kiiresti kurssi viimiseks. Teisalt saab seda kasutada ka kursustel selleks, et õppijad saaksid mingi konkreetse aspektiga tegeleda, valmistuksid selleks iseseisvalt või arutleksid ühiselt.

... Tegevused: Siin kirjeldatakse harjutusi, mis selle jaotise jaoks sobivaimad. Tegevuste liigendamine, näiteks sissejuhatava, süvendatud, analüütilise, reflekteeriva harjutusena, on vaid soovituslik – loomulikult saate tegevusi kohandada ja kohandada vastavalt oma rühma õpieesmärkidele. Paljud esitatud tegevused on õppekavas väga sarnasel kujul olemas ja mõned on välja töötatud just selle juhendi jaoks.

... **Ressursid ja tööriistad** kui kogumik täiendavatest artiklitest, täiendavatest materjalidest ja kasulikest tööriistadest, mis on jällegi kasulikud nii teile endale ja teie ettevalmistusele kui ka õppijatele, nende teemaga sidumiseks ja oma tulevaste kursuste elluviimiseks. Kogumikud sisaldavad ressursse nii inglise keeles kui ka meie partnerriikide rahvuskeeltes.

NEWS lähenemise efektiivseks ja sihipäraseks kasutamiseks soovitame oma kursust korraldada sarnaselt sellele, kuidas oleme oma õppekava moodulid üles ehitanud. Sel viisil KOGEVAD õppijad omakorda ise, mille RAKENDAMIST neilt hiljem oodatakse.

NEWS õppekava moodulid järgivad tasandite metoodilist lähenemist, st tegevused realiseeritakse omavahel seotud ja üksteisele järgnevate sammudena. Need on korraldatud kõige vähenõudlikemast kuni kõige keerukamaid mõtteprotsesse hõlmavateni ning põhinevad muudetud Bloomi taksonoomial ja Finki taksonoomial ning muudel hariduslikel lähenemisviisidel ja meetoditel.

Moodulite struktuur on järgmine:

1. SAMM: sissejuhatamine

1. Tegevus: Juhatage sisse

2. SAMM: modelleerimine

2. Tegevus: sisend (*teadmine*)

3. SAMM: harjutamine

3. Tegevus: (*arusaamine*)

4. Tegevus: (*rakendamine*)

5. Tegevus: (*analüüsimine*)

4. SAMM: hindamine ja tagasiside andmine

6. Tegevus: Väljund (*hindamine ja loomine*)

7. Tegevus: Tee kokkuvõte

Nende nelja sammu ja tegevuse, nende funktsiooni ja kujunduse kohta leiate lisateavet

Üldmetoodikast.

Sissejuhatuse lõpetuseks veel üks asi. Üht väga olulist faktorit uute koolitajate koolitamiseks ja pikaajaliste täiskasvanute koolitajate täiendõppeks pole veel mainitud ja selleks on **Teie kogemus**. Me toetume sellele kahel viisil. Esiteks loodame, et tänu teie õpetamiskogemusele antakse meie ideed ja lähenemine parimal võimalikul viisil edasi ning need leiavad praktilise teostuse. Teiseks loodame, et tood oma kogemustepagasi kursusele kaasa ja jagad seda teiste osalejatega. Üleolev suhtumine või nagu ka üksainus õige lahendus – see on väga kahjulik, kui tahame kriitilist mõtlemist arendada. Pigem kasutage neid stiimulina, inspiratsiooniks, arutelu lähtepunktina, juhtumiuuringuteks, silmaringi laiendamiseks, anekdootidena ... või milleks iganes need lood teie kogemuse põhjal sobivad. Täname teid väga.

2. Milleks täiskasvanuhariduses kriitiline mõtlemine?

Mis on kriitiline mõtlemine?

TEOREETILINE SISEND

Kriitiline mõtlemine on tänapäeval sagedasti kasutatav termin – väga erinevates kontekstides ja tingimustes. Sageli on meie peas vaid ähmane ettekujutus, mida see tähendab. Et aga teistele edasi anda, mida kriitiline mõtlemine tegelikult tähendab ja kuidas see (igapäeva)elu osaks saab, on vaja kontseptsiooniga tõsiselt tegeleda. Nii et see osa räägib...

- Kuidas defineeritakse "kriitilist mõtlemist"?
- Millist arusaama "kriitilisest mõtlemisest" siin kasutatakse?
- Millised oskused moodustavad kriitilise mõtlemise?

Loe lähemalt siit: [Üldmetoodika: Mis on kriitiline mõtlemine](#)

[Üldmetoodika: Kriitiline mõtlemine päriselus / Kriitiline mõtlemine täiskasvanuhariduses](#)

TEGEVUSED

MIS ON KRIITILINE MÕTLEMINE?	
See tegevus on sissejuhatav. See peaks välja selgitama koolitavate uskumused ja arvamused kriitilise mõtlemise kohta. Rakendatav meetod – mõtete kaardistamine – kaasab kõiki osalejaid ning suurendab arutelu ja koostööd.	
Soovitav kasutada kui	Sissejuhatus
Eesmärgid	... tuvastada kriitilise mõtlemise tüüpilisi tunnuseid ... väljendada oma arusaama kriitilisest mõtlemisest ... luua oma kriitilise mõtlemise definitsioon
Meetodid	frontaalne selgitus, ajurünnak, mõttekaardi koostamine
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	arvamuste avaldamine, aruteluoskus, aktiivne kuulamine
Kestus	10 minutit
Materjal	tahvel ja markerid

TÖÖ KÄIK

Juhata sisse Iga teekond, ka õpitee, vajab kaarti. Praegusel juhul koostame üheskoos mõttekaardi meie kesksest terminist – kriitiline mõtlemine. Kas olete kunagi kuulnud mõttekaartidest või olete selle loonud?

Küsi ja motiveeri Millised on teie seosed kriitilise mõtlemisega?

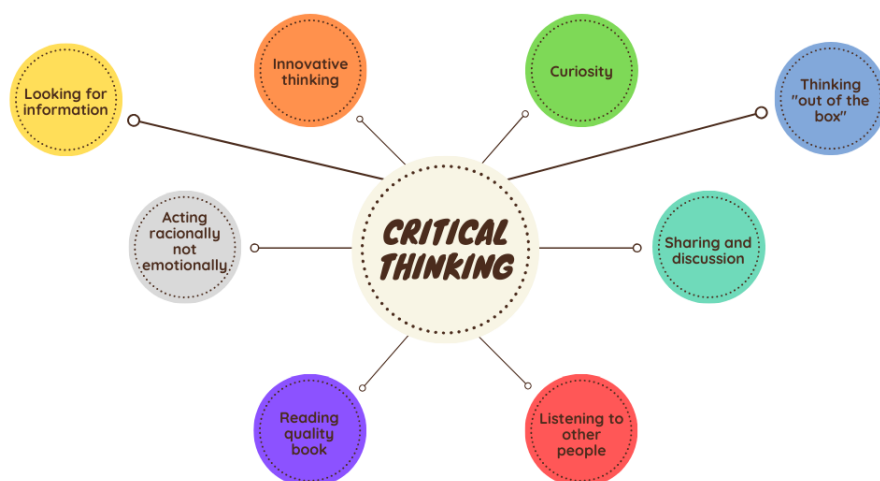
Juhenda

- Rühmana hakkame looma mõttekaarti.
- Mõelge, millised seosed teil on kriitilise mõtlemise terminiga. Õpetaja täidab tahvil mõttekaardi.
- Tuginedes ajurünnakule – meie tänaseks loodud mõttekaardile, pane kirja oma kriitilise mõtlemise definitsioon ja loe see läbi.

Peegelda Kas olete kõigi oma ideedega rahul? Kas te parandaksite mõttekaarti kuidagi?

Järeldus Äsja loodud mõttekaart on lähtepunktiks meie põnevale teekonnale kriitilise mõtlemise teemasse. Kindlasti aitab see meil avastada uusi ideid, jagada arvamusi ja omandada praktilisi oskusi!

Mõttekaart võib välja näha nagu siin näidatud, kuid "mullide" või harude arv sõltub õpilaste ideedest

Kasutatud ka ... üldmoodulis, Koolitaja tööriistakomplekt 2.2.1

KRIITILINE MÕTLEMINE – MIDA SEE PÄRISELUS TÄHENDAB?

See tegevus peaks näitama, mida me täpselt kriitilisest mõtlemisest ja selle igapäevaelus kasutamisest teame. See võiks anda õppijale aega ja ruumi oma võimete ja kriitilise mõtlemise oskuse reflekteerimiseks.

Soovitav kasutada kui Sisend / põhjalik

Eesmärgid ... tuvastada kriitilise mõtlemise olulisi tunnuseid
... teha kindlaks, kuidas kriitilise mõtlemise oskusi enda elus rakendatakse
... mõtiskleda enda oskuste ja võimete üle
... et jagada ideid kaasõppijatega

Meetodid frontaalne selgitus, rühmaarutelu, paaristöö

Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused arvamuste avaldamine, mustrite äratundmine, eneserefleksioon

Kestus 15 minutit

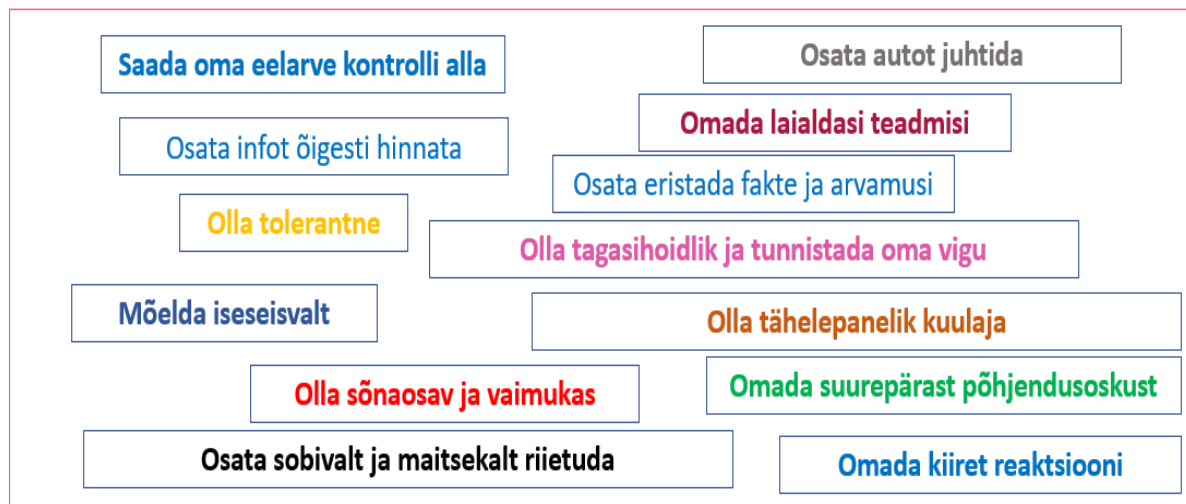
Materjal tahvel ja markerid

TÖÖ KÄIK

Juhata sisse Kriitiline mõtlemine võib kõlada abstraktse mõistena, kuid see on väga praktiline oskus, mis võib meie elu oluliselt parandada. Nüüd keskendume kriitilisele mõtlemisele igapäevaelus.

Küsi ja motiveeri Millised on teie seosed kriitilise mõtlemisega?

- Juhenda**
- Paarides mõtleme tüüpiliste kriitilise mõtlemise oskuste üle (ülesanne 1). Uurige oma töölehel olevat kriitilise mõtlemise oskuste, tegevuste ja omaduste loeteluga tabelit.
 - Paarides töötamine. Otsustage, millised oskused ja omadused on just teile iseloomulikud. Joonige need alla.
 - Tooge näiteid, kuidas need igapäevaelus avalduvad. Jagage oma ideid oma tööpartneriga.

Reflekteeri Milliseid uusi fakte õppisite kriitilise mõtlemise kohta igapäevastes olukordades?

Uurige uuesti allajoonitud oskusi ja võimeid. Milliseid uusi kriitilise mõtlemise oskusi ja võimeid lisaksite nüüd tabelisse (ülesanne 2)?

Järeldus Meil oli võimalus näha, et kriitilise mõtlemise avaldumiseks meie igapäevaelus on palju võimalusi. Järgmised tunnid kinnitavad kahtlemata, et kriitiline mõtlemine on üks olulisemaid praktilisi oskusi. Tänapäeval peame tegema kümme korda rohkem otsuseid kui meie vanemad tegid. See tähendab pidevat stressi ja tunnet, et meil pole millegi jaoks piisavalt aega. Otsuste arv kasvab endiselt. Kriitiline mõtlemine võib teid ja teie koolitatavaid üлекоormuse korral aidata...

Kasutatud ka ... üldmoodulis Koolitaja tööriistakomplekt 2.2.2

Miks on kriitiline mõtlemine nii oluline?

TEOREETILINE SISEND

Asjadega lihtsalt leppimine ja nendele mittemõtlemine tundub sageli palju lihtsam kui mõnele probleemile päriselt ja kriitiliselt mõtlemine. Kuid igaüks, kes võtab ilma pikemalt mõtlemata vastu kõike, mida talle esitatakse ja väidetakse, on kergesti manipuleeritav. Selles osas vaatleme kriitilise mõtlemise lisaväärtust.

- Mida saab (paremini) saavutada kriitilise mõtlemise kaudu?
- Millist mõju avaldab kriitiline mõtlemine meie eluviisile?
- Millist mõju avaldab see meie isiksusele?

Loe lähemalt siit: **Üldine metoodika: Miks on kriitiline mõtlemine nii oluline**

TEGEVUSED

MIS ON AUTORI SÕNUM?	
Tegevuse eesmärk on mõtestatult rakendada kriitilist mõtlemist meid ümbritsevate inimeste, objektide või olukordade analüüsimisel.	
Soovitav kasutada kui	Sissejuhatus
Eesmärgid	... selgitada autori lähenemist ja tema kavatsusi ... tuvastada ja analüüsida praktikas koomiksi/foto/pildi tüüpilisi jooni ... võrrelda enda vastuseid teiste rühmaliikmete vastustega
Meetodid	küsimuste, hindamise, kontrollimise süsteem
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	lahenduse sõnastus, seoste leidmine, plusside ja miinuste kirjeldus, hinnangu andmine
Kestus	20 minutit
Materjal	Multifilm
TÖÖ KÄIK	
Juhata sisse	Me ei pööra palju tähelepanu visuaalsetele impulssidele, millega me iga päev kokku puutume. Kuid nüüd proovime põhjalikult mõelda selle pildi üle, mis meie ees on. (Igal koolitataval on oma pilt/või kasutatakse kõigi jaoks ekraani. Pilt on valitud tahtlikult – see provotseerib ja tekitab vaatajates emotsioone.) Mida on multifilmiskas/pildil/fotol näha? Milline tegevus või üritus seal toimub? (Koolitaja arutleb koolitatavatega probleemi üle ilma järeldusteta, lihtsalt selleks, et nende kogemusi, mälu ja huvi ärgitada.)
Küsi ja motiveeri	Mida kujutate ette sõna "vaesus" all? Kuidas me teame, et inimesed on vaesed? Mis on sellise olukorra põhjused?
Juhenda	▲ Koolitaja hoolitseb selle eest, et koolitav pööraks tähelepanu figuuridele: nende kirjeldusele, vanusele, välimusele, riietusele ja sellele, et ta mõtleks neile individuaalselt. ▲ Samas on oluline ka keskkond: hooned, tänavad, tegevused, tunded ja nende kirjeldus – vaata ja mõtle nende peale. ▲ Vaata ise pilti ja pane vastused kirja. Keskenduge atmosfäärile, kirjeldage üksikuid osi, nende funktsiooni (ülesanne 1) ja seejärel kogu tööd (ülesanne 2). Seejärel korraldame arutelu. ▲ Töötage paaridena: võrrelge tulemusi, küsige üksteiselt küsimusi ja väljendage oma tundeid, hoiakuid, meeleolusid ja kogemusi.

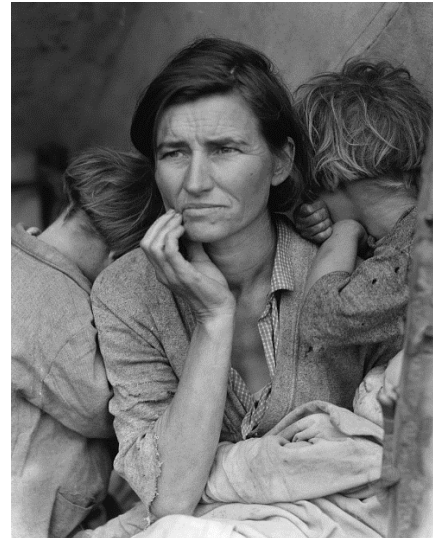
Reflekteeri Milline on isa, ema ja laste roll peredes? Kas pildil oleva olukorraga on seotud mõni muu idee või emotsioon? Kuidas peaksime lahendama oma riigi vaesuse probleemi (jagage kogemusi - isiklik, meedia, mida olete kuulnud, lugenud) ning nende plusse ja miinuseid?

Järeldus Koguge klassi ühisarutelus kokku koolitavate tunded, arvamused, kogemused ja teadmised. Kui töös on sõnum, siis mida saame sellest õppida (ülesanne 3)? Keskenduge erinevatele vastustele ja kandke mõned neist tahvlile. See tegevus seisneb erinevate arvamuste aktsepteerimises. Kõik on erinevad ja mõtlevad erinevalt. Peame sellega leppima.

Allikas:

<https://freesvg.org/poor-mother-and-kids>

Allikas:

https://en.wikipedia.org/wiki/Florence_Owens_Thompson

Küsimused:

- ▲ Milline on keskkond?
- ▲ Kuhu nad lähevad?
- ▲ Kuidas nad end tunnevad?
- ▲ Millele nad mõtlevad?
- ▲ Mis on fotol puudu? Mõelge inimestele, objektidele ...
- ▲ Millist olukorda näidatakse? Mis on teie arvamus sellest reaalsusest?
- ▲ Aga nüüd? Kuidas me selle probleemi lahendame? Edukalt? Miks jah/ei?
- ▲ Mida teeksite, kui teie või teie lähedane oleks sarnases olukorras?
- ▲ Mis on teose sõnum teie jaoks?

Koolitaja keskendub koolitavale, et mainida rohkem võimalusi ning ta toetab pildil oleva olukorra tajumist, esitades küsimusi kogemuste, meedianäidete ja välisriikide olukordade kohta.

Kasutatud ka ... üldmoodulis, Koolitaja tööriistakomplekt 2.2.5

Miks peaksime tahtma, et koolitatavad täiustaksid ja harjutaksid kriitilist mõtlemist?

TEOREETILINE SISEND

NEWS õppekava keskendub täiskasvanud õppijatele vanuses 45+ ja 60+. Siit tekib õigustatud küsimus, miks peaks selles sihtrühmas kriitilist mõtlemist õpetama või süvendama, kui neil igal juhul on teatud elukogemus või tarkust juba olemas. Selles jaotises töötatakse koos välja vastus.

- Mis mõjutab meie mõtlemist vanuse kasvades?
- Kuidas kriitiline mõtlemine areneb ja elu jooksul muutub?
- Miks on selles sihtrühmas mõttekas edendada kriitilise mõtlemise oskusi?

Loe lähemalt siit: **Üldine metoodika: miks peaksime tahtma, et praktikandid parandaksid...**

TEGEVUSED

KAS KRIITILINE MÕTLEMINE ON LOOMEPROTSESS?	
Tegevus tugevdab omandatud teadmisi ja oskusi kriitilise mõtlemise vallas läbi inspireerivate lugude ja loominguliste ülesannete rakendamiseks meie elus.	
Soovitav kasutada kui	Tegevuse analüüs
Eesmärgid	... kirjeldada pehmeid oskusi ja selgitada nende tähendust päriselus ... illustreerida enda näitel innovatsiooni ja loovuse elementide kasutamist kriitilises mõtlemises võrreldes edukate isiksustega, kes gruppi inspireerivad
Meetodid	koostööõpe, arutelu
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	deduktsioon, suhtlemine, argumenteerimine, arvamuste võrdlemine
Kestus	30 minutit
Materjal	töölehed, jaotusmaterjalid, pastapliiatsid, oskuste edetabel 2020. aastal, pildid loomemaailma isiksustest (teadus, tehnoloogia, kunst)
TÖÖ KÄIK	
Juhata sisse	Kriitiline mõtlemine on loominguline ja dünaamiline protsess, mis hõlmab mitmeid võimeid ja oskusi. See loob väljendus- ja arutelukultuuri: sõnastab asjakohase idee ja küsimuse, suudab neile vastu vaielda ja vastata.
Küsi ja motiveeri	Kas teate, kuidas Rob Janoff kasutas oma leidlikkust ja loovust kuulsas Apple'i logo kujundamiseks? Kes toa seintele riputatud kuulsatest loomemaailma isiksustest on edukas ja uuendusmeelne, kuna on kasutanud kriitilist mõtlemist? Kes teie tuttavatest või suhtlusvõrgustikest on teile isiklikult eeskujuks, kuidas oma tugevaid külgi töö- ja eraelus kasutada?

Juhenda Valige 10 parima oskuse loendist eraldi kolm oma oskust, mis on teie tugevad küljed ja nõrgad küljed, mida soovite tugevdada. Kirjutage need tabelisse. (1. ülesanne).

- Leppige paaris kokku ühe isiksuse valik ja valige koos 5 oskust, tänu millele ta edukaks sai. Paarid tulevad kokku, moodustavad kvarteti (neliku) ja koostavad valitud 5 oskuse põhjal paremusjärjestuse.
- Iga kvartett esitab oma ettepaneku, arutleb ja otsib paralleelse töö- ja isiklikus elus. Tähelepanekud, arvamused kirjutatakse pabertahvlile ja riputatakse seinale.
- Milline isiksus (maailmast või kolleegidest) inspireeris teid pärast seda arutelu otsustama oma eluplaane muutma? Mis sind täpselt inspireeris (ülesanne 2)?

Reflekteeri Mida õppisite individuaalsest ja rühmatööst? Kas teie argumendid ülesande täitmisel olid veenvad? Milliseid oma varasemaid töö- ja elukogemusi ning oskusi kasutasite?

Järeldus Enda plusside ja miinuste tundmine on elus edu saavutamiseks oluline. Kõrge kriitilise mõtlemisega loomingulised isiksused võivad olla inspiratsiooniks meie karjääri kasvuplaani koostamisel (tasakaalus meie isikliku eluga). Loovus on samuti osa CT-st. Peale selle peame teadma, kuidas oma ideid väljendada, kuidas teisi inimesi kuulata ja sellest tulenevalt oma arvamusi muuta. Kuulamine on mõnikord keerulisem kui rääkimine...

2020. aasta tipposkuste edetabel

1. Kompleksne probleemilahendus	6. Emotsionaalne intelligents
2. Kriitiline mõtlemine	7. Otsustusvõime
3. Loovus	8. Teenustele orienteeritus
4. Inimeste juhtimine	9. Läbirääkimisoskus
5. Koostöö teistega	10. Kognitiivne paindlikkus

Ülesanne 1: TASAKAAL TUGEVED/NÕRKUSED - tasakaaluambitsioonid

minu tugevused:

minu nõrkused,
mida soovin tugevdada:

Kasutatud ka

... üldmoodulis, Koolitaja tööriistakomplekt 2.2.3

MÕELGE OMA PÄEVALE KRIITILISELT

Tegevuse eesmärk on rakendada kriitilist mõtlemist mõtestatult koolitava elus muutuste kavandamisel.

Soovitav kasutada kui Rakenda tegevust

Eesmärgid

- ... võrrelda tegevuste järjekorda enda töös või isiklikus elus
- ... rakendada teadmisi kriitilise mõtlemise kohta, pakkudes välja muudatusi järjekorras
- ... illustreerimaks, kuidas neid teadmisi kasutada reaalses töös või isiklikus elus

Meetodid analüüs, arutelu paarides

Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused rakendamine, võrdlemine, detailidele tähelepanu pööramine, otsustamine, ettepanekute tegemine

Kestus 30 minutit

Materjal tööleht diagrammide jaoks, pastapliiatsid, kleebised, pabertahvel

TÖÖ KÄIK

Juhata sisse Me kõik tunneme, et mõned hetked meie elus on olnud raisatud hetked. See on paraku vältimatu. Siiski saame raisatud aega viia miinimumini, mõeldes kriitiliselt, kuidas seda saaks teha.

Küsi ja motiveeri Kas olete kunagi oma isiklikus või tööelus aega lihtsalt raisanud? Kas saate üht sellist hetke kirjeldada? Kuidas te ennast seejuures tundsate?

Juhenda ➤ Kirjutage samm-sammult diagrammi 1: Mida te eile oma isiklikus elus/töös tegite?

- ▲ Jagage need tegevused vastavalt joonisele 2 (iga koolitav kirjutab näiteid tahvlile):

	Pakiline	Vähepakiline
Oluline	I Probleemid Kriisid Tähtajad	II Planeerimine Puhkamine Suhted Tervis Unistused
Väheoluline	IV Katkestused Mõned telefonikõned Mõned e-kirjad	III Tühi-tähi Ajaraiskajad Televiisor Internet

- ▲ Töötage paarides: võrrelge toimingute järjekorda esimeses ja teises tabelis (koolitav selgitab graafikut 2).
- ▲ Tehke vastastikku ettepanekuid: Kuidas korraldada muudatusi parimal viisil elamiseks? Kirjutage oma ettepanekud joonisele 3a.
- ▲ Mõelge: milliseid muudatusi rakendaksite praegu oma igapäevatoos või isiklikus elus? Kirjutage oma ettepanekud joonisele 3b. Teavita teisi.

Reflekteeri Milliseid uusi fakte olete teada saanud? Mida sa tunned, kui näed oma töögraafikut kiireloomuliste/mittekiireloomuliste/oluliste ja mitteoluliste toimingutega?

Järeldus Et oma elus muutusi teha, peame kriitiliselt mõtlema ja alustama väikestest muudatustest. Ka kellegi teise ideed võivad olla abiks ja rikastavad.

Diagrammi 2 selgitus:

Kui inimesed keskenduvad 1. kvadrantile, pole nad kunagi millekski valmis.

Kui inimesed keskenduvad 3. ja 4. kvadrantile, on neil põhimõtteliselt vastutustundetu elu.

Tõhusa isikliku juhtimise alus on kvadrant 2.

Lisateabe saamiseks vaadake:

<https://www.youtube.com/watch?v=xaTmv67WpRM>

Vahendid: kohandanud Covey, SR: 7 ülitõhusate inimeste harjumust

Kasutatud ka ... üldmoodulis Koolitaja tööriistakomplekt 2.2.4

Kuidas õpetada kriitilist mõtlemist?

TEOREETILINE SISEND

Oleme nüüd punktis, kus oleme välja mõelnud, mida me kriitilise mõtlemise all mõtleme, kuidas ja miks me seda oma igapäevaelus rakendame ning et seda saab õppida, sisendada ja ergutada. Nüüd aga tekib küsimus, mida see õpetamise ja õppimise jaoks tähendab? Kuidas saab kriitilist mõtlemist edasi anda?

- Millised alametapid on vajalikud kriitilise mõtlemise sisendamiseks?
- Milline on grupi ja koostööpõhise õppimise roll selles protsessis?
- Mida tähendab kriitilise mõtlemise rakendamine õppetöös tegelikult?

Loe lähemalt siit: Üldmetoodika: Kuidas õpetada kriitilist mõtlemist/
Koostööõpe ja kriitiline mõtlemine;
Üldmetoodika: Kriitiline mõtlemine ja koolitajad/
Kuidas seda pädevust parandada

-

TEGEVUSED

REKLAAMI SALADUS	
Tegevuse eesmärk on täiustada ja tugevdada kriitilist mõtlemist, kasutades loovülesannete järgimist ja kogemusõpet, et kriitilist mõtlemist isiklikus- ja tööelus loovalt kasutada.	
Soovitav kasutada kui	Hindamine / Loomine
Eesmärgid	... koondada osad ja elemendid tervikuks ... analüüsida tegelikke väärtusi, avaldada oma arvamust, seda kaitsta ja põhjendada ... võrrelda, hinnata ja anda väiteid, hinnata reklaami mõju ostuharjumustele ... teha järeldusi, tuua esile plusse ja miinuseid ning luua oma kujundusi reklaamidest ja tunnuslausetest.
Meetodid	avatud küsimuste komplekt, analüüs, probleemikirjeldus ja lahenduse selgitus
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	induktsioon, deduktsioon, lahenduste formuleerimine
Kestus	10+10+20+25 minutit
Materjal	pildid/fotod, video, kuulamistegevus
TÖÖ KÄIK	
Juhata sisse	Kui sageli näete telesaadete, filmide, mängude, sündmuste jne ajal reklaame? Kas seda on palju? Vaatame üksikasjalikult reklaame ja sellega seonduvat.
ÜLESANNE 1	
Küsi ja motiveeri	Milline reklaam on teie tähelepanu viimasel ajal köitnud? Miks?
Juhenda	Koolitaja esitab kolm tuntud reklaamlauset-sloganit ja esitab küsimusi: ➤ Millist kaubamärki ja toodet te teatud lausetega ette kujutate? (Võite lisada ka enda hüüdlauseid või mõtteid.) Reklaamlaused: 1. Pidage pausi... Võtke Kit Kat. Nestlé ("Have a break...Have a Kit Kat.") 2. "Sa ei ole sina ise, kui oled näljane." Snickers ("You are not you when you are hungry.") 3. „LIHSALT TEE SEDA". Nike ("JUST DO IT!") ➤ Milline reklaamlause on teie jaoks kõige uuenduslikum või kõige haaravam? Miks? ➤ Koolitaja hoolitseb selle eest, et iga koolitav kirjutaks vastuse üles. Ta kasutab tahvli ideede ülesmärkimiseks ja kokkuvõtte tegemiseks. Ta saab valida enda asemel ka õppija, kes seda teeks. ➤ On olemas nn spontaanne teadlikkus ehk bränditeadlikkus, st mis marki sa mõtled, kui ütleme "õlu", "šokolaaditahvel", "auto". Kohe sobitate brändi tootega. Proovige oma koolitavatega.

Reflekteeri	Milline reklaam/reklaam teile kõige rohkem meeldib? Miks? Kas see on tänu oma ideele, loovusele või kaubamärgile, mida see sisaldab? Ja vastupidi, milline reklaam/reklaam teile ei meeldi või mis teid häirib? Miks?
Järeldus	Kõige meeldivamad reklaamid on need, mis tekitavad inimestes emotsioone - meeldivad, ajavad vihale, ajavad naerma või nutma. Nad jätavad inimestesse mingi jälje: muusika, maitse, lootuse... Seda kasutavad turundajad oma toodete müümisel. Peaksime neist teadlikud olema.
Võite kasutada allikat: https://www.youtube.com/watch?v=JKIAOZZritk	
ÜLESANNE 2	
Küsi ja motiveeri	Kas sa vaatad reklaame? Kas reklaam mõjutab teid? Milliseid reklaamivorme teate? Milliseid sõnu või värve kasutatakse reklaamides? Miks? Koolitatavaid toetatakse küsimustega, et nad saaksid oma definitsioonid reklaamile, selle põhiomadustele ja eesmärkidele (ülesanne 1) kohta.
Andke juhiseid	▲ Nimeta reklaamis kasutatud eesmärk, vormid, värvid ja sõnad. ▲ Nimeta mõned reklaamis kasutatavad vahendid, nt tuntud inimene, modellid, disainitud tooted jne. ▲ Kas olete kunagi ostnud midagi, mida te tegelikult ei vajanud? Kuidas asju ostate? Koostage nimekiri kriteeriumidest, mida järgida, millal ja kuidas otsustate, mida osta (ülesanne 2).
Reflekteeri	Selgitage oma kriteeriume teiste koolitatavate ees. Kasutage tahvlit, et teha rühma kriteeriumidest kokkuvõte.
Järeldus	Järk-järgult saame teada, et reklaam ei ole meie teenija, vaid see teenib kedagi teist.
ÜLESANNE 3	
Juhenda	▲ Koolitatavad lahendavad ülesande iseseisvalt ja seejärel arutavad rühmas. ▲ Ühendage pildid turundusnippidega ning oma kogemuse põhjal nimetage muid nippe ja tooteid (ülesanne 1). Millised neist olete juba avastanud? ▲ Märkige üles nipid ja nende põhimõtted (ülesanne 2). ▲ Rääkige meile oma kogemusest ja selgitage, milline nipp teie puhul töötas ja miks. Ülesanne seisneb teadmiste kinnistamises. Need on samad nipid, nüüd aga verbaliseeritud ja näitlikud.
Reflekteeri	Rääkige meile mõnest teisest kogemusest ja selle tunnetamisest. Millised ülaltoodud nipid on tõhusad? Miks? Kuidas end nende eest kaitsta? Kas teate mõnda muud reklaamis olevat nippi?

Reklaamipiltide
võimalikud allikad

Koostamine: <https://de.wikipedia.org/wiki/Datei:Activia.jpg>

Spetsialistid soovivad:

<https://www.flickr.com/photos/159358942@N07/42879892490>

Eliit:

https://en.wikipedia.org/wiki/Trump_Steaks#/media/File:Trump_Steaks.png

Müük: <https://pxhere.com/en/photo/1450203>

ÜLESANNE 4

Juhenda

- Grupitöö. Valige grupi tooted.
- Koostage oma slogan, kasutage manipuleerimistehnikaid ja esitlege oma toodet reklaamija/esindaja abil (ülesanne 1).
- Kasutage potentsiaalse kliendi veenmiseks manipuleerimisvõtteid ja pooltõdesid. Rõhk on praegu sõnadel, nende kasutamisel turunduses ja esitlustes. Vaadake teemat mitmest erinevast vaatenurgast, nii reklaami autori kui selle sihtgrupi poolt. Leidke positiivseid ja negatiivseid külgi, püüdke teema kokku võtta ja leida seoseid tegelikkusega.
- Kasutage mis tahes turundusnippi (mitte ainult ülalmainitud) ja valige oma rühma esindaja, kes proovib toodet klassis teistele müüa (ülesanne 2).
- Hääletage parima slogani ja reklaamikampaania poolt ning pange tahvlile kirja Top 5 nimekiri. Vasta küsimustele (3. ülesanne).

Reflekteeri

Hinnake oma reklaami edukust. Arutlege koos, miks just 1. kohal olev reklaam on parim. Otsige näiteid praktikast.

Järeldus

Reklaam pole alati halb. Tänapäeval on väärtushinnangud ka turunduses täiesti olemas, nt lennufirmad annavad teada, et liiga sagedased lennud võivad olla meie keskkonnale kahjulikud või autotootjad reklaamivad autojagamist. Kasum ei ole alati esikohal. Leidke teisi näiteid reklaami positiivsetest mõjudest, arutlege nende üle. See on üks asi, mida peame valikuid tehes arvestama.

Kasutatud ka

... üldmoodulis, Koolitaja tööriistakomplekt 2.2.6

NIISIIS, MIS TÄPSELT ON KRIITILINE MÕTLEMINE?

See tegevus kujutab endast esimese osa järelt ja peaks hindama ja võrdlema koolitatavate tõekspidamisi ja arvamusi kriitilise mõtlemise osas. Nad võrdlevad oma mõttekaarte enda arusaamaga kriitilisest mõtlemisest kursuse esimese osa lõpus.

Soovitav kasutada kui Kokkuvõte

Eesmärgid

- ... tuvastada kriitilise mõtlemise tüüpilisi jooni
- ... väljendada oma arusaama kriitilisest mõtlemisest
- ... luua omaenda kriitilise mõtlemise definitsioon
- ... võtta kokku oma teadmised kriitilisest mõtlemisest.

Meetodid frontaalne selgitus, mõttekaardi loomine, paaristöö

Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused arvamuste avaldamine, aruteluoskus, analüütiline mõtlemine

Kestus 7 minutit

Materjal tahvel ja markerid

TÖÖ KÄIK

Juhata sisse Lähene teie kursuse esimese osa lõpule. Kas saate hetkeks naasta algusesse ja kontrollida enda loodud kriitilise mõtlemise mõttekaarti?

Küsi ja motiveeri Millised on teie assotsiatsioonid seoses kriitilise mõtlemisega esimese osa lõpus? Kui keegi ütleb: "kriitiline mõtlemine", mida see teie jaoks tähendab?

Juhenda

- ▲ Vaadake üle alguses loodud mõttekaart.
- ▲ Mõelge mis tahes assotsiatsioonidele, mida peate vajalikuks kriitilise mõtlemise mõistest paremaks arusaamiseks ja täiendage nendega algset mõttekaarti.

Reflekteeri Kuidas selgitaksite oma lapsele või lapselapsele, mis on kriitiline mõtlemine? Selgitage oma partnerile paaristöös.

Järeldus Äsja muudetud mõttekaart aitab teil kursuse järgmises osas uurida, mida tähendab kriitiline mõtlemine reaalses elus ja kuidas seda paremini rakendada.

Kasutatud ka ... üldmoodulis Koolitaja tööriistakomplekt 2.2.7

Ressursid ja tööriistad

Siit leiate selle teema kohta põhjalikku teavet, lisainspiratsiooni ja kasulikke tööriistu.

Vahendid	saadaval ...
Söber, CM ja Zubek, JP (2016). The Effects of Age on Critical Thinking Ability (Vanuse mõju kriitilisele mõtlemise võimele). http://geronj.oxfordjournals.org/	inglise
Mulnix, JW (2010). Thinking Critically about Critical Thinking (Mõeldes kriitiliselt kriitilisest mõtlemisest). Educational Philosophy and Theory, 44 (5), https://www.academia.edu/678248/Thinking_Critically_about_Critical_Thinking	inglise
Scriven, M. & Paul, R. (2008). Our Concept of Critical Thinking (Meie kriitilise mõtlemise kontseptsioon) kriitilise mõtlemise alus. Välja otsitud aadressilt: http://www.criticalthinking.org/aboutCT/ourConceptCT.cfm	inglise
McGregor, D. (2007). Developing Thinking, Developing Learning (Mõtlemise arendamine, õppimise arendamine). lk. 349. Välja otsitud saidilt http://vct.quums.ac.ir/portal/file/?180494/Developing-thinking_developing-learning.pdf	inglise
Trabalíková, J. (2017). Učiteľ a kľúčové princípy kooperatívneho učenia . EDIS Žilinská universita.	slovaki
Tsankov, N. (2017) Development of transversal competences in school education (a didactic interpretation) (Läbivate pädevuste arendamine koolihariduses (didaktiline tõlgendus)). Int. J. Cogn. Res. Sci. Eng. Edu 5, 129–144.	inglise
Veličkovič, U. (2019). Critical thinking skills (Kriitilise mõtlemise oskus). https://epale.ec.europa.eu/en/blog/critical-thinking-skills	inglise
UNESCO (2016), Background paper prepared for the 2016 Global Education Monitoring Report, Education for people and planet: Creating sustainable futures for all. Non-cognitive skills: Definitions, measurement and malleability . (2016. aasta globaalse hariduse seire aruande taustadokument, Haridus inimestele ja planeedile: jätkusuutliku tuleviku loomine kõigile. Mittekognitiivsed oskused: määratlused, mõõtmine ja kujundamine). https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245576	inglise
Vaughn, L. (2005). The Power of Critical Thinking. Effective Reasoning about Ordinary and Extraordinary Claims (Kriitilise mõtlemise jõud. Tõhus arutlus tavaliste ja eriliste väidete kohta). Oxford University Press.	inglise
D.R. Garrison (1991)) Critical thinking and adult education: a conceptual model for developing critical thinking in adult learners (Kriitiline mõtlemine ja täiskasvanu-haridus: kontseptuaalne mudel täiskasvanud õppijate kriitilise mõtlemise arendamiseks), International Journal of Lifelong Education, 10:4, 287-303, DOI: 10.1080/0260137910100403 http://dx.doi.org/10.1080/0260137910100403	inglise

Kriitilise mõtlemise arendamiseks mõeldud mõistatustega väljaanne: DISPEZIO, MA 2002. Hlavalamy pro rozvoj kritického myšlení. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-647-0	tšehhi
Brčić Kuljiš M. (2016). Uloga kritičkog/refleksivnog mišljenja stručnjaka u obrazovanju odraslih - filozofija i obrazovanje odraslih https://www.researchgate.net/publication/323244910_Uloga_kritickogrefleksivnog_ogofijavanzoihrasaso_struoc_misljenka	horvaadi
Ingolf Erler, Daniela Holzer, Christian Kloyber, Erich Ribolits: Kritisch denken: für eine andere Erwachsenenbildung . schulheft, 37. Jahrgang 2012. Innsbruck-Wien-Bozen: StudienVerlag https://schulheft.at/wp-content/uploads/2018/02/schulheft-148.pdf	saksa
Principles of developing critical thinking integration into Lithuania "General education system" (Kriitilise mõtlemise integreerimise arendamise põhimõtted Leedu üldharidussüsteemi) Kaasaegse didaktika keskus, Avatud Ühiskonna Instituut, 2010 https://kurybingumas.ugdome.lt/wp-content/uploads/2017/10/tyrimas.pdf	leedu
Gitana Tolutienė: Critical thinking self development opportunities of andragogy speciality students in the university study process (Kriitilise mõtlemise enese-arengu võimalused ülikooli õppeprotsessis andragoogika eriala üliõpilastele) , Klaipėda Ülikool, 2010 https://vb.ku.lt/object/elaba:6089188/6089188.pdf	leedu, inglise
Kirjutamistegevuse lugemine rakendatud kriitilise mõtlemise tehnikatega: MEREDITH, K., STEELE, J., TEMPLE, CH. 1998(a). Rámec pre kritické myslenie vo vyučovaní. Projekt Orava ja projekt Čítaním ja písaním ku kritickému mysleniu. Príručka I. Bratislava: Združenie Orava pre demokraciu vo vzdelávaní, 1998.	slovaki
Žilina Ülikooli pakutav õppeprogramm http://ucv.uniza.sk/ucv/?ur1=5&ur2=169&ur3=404	slovaki
Slovakkia haridusteaduste ajakiri https://www.casopispedagogika.sk/	slovaki, inglise
Hariduse ja enesearengu portaal https://eduworld.sk/	slovaki
Veebileht erinevate tegevustega kriitilise mõtlemise rakendusega reaalsetes olukordades: http://www.pouzimerozum.sk/category/kriticke-myslenie/	slovaki
Veebileht erinevate tegevustega kriitilise mõtlemise rakendusega reaalsetes olukordades: https://kritickemyslenie.sk/	slovaki

3. Täiskasvanuhariduse põhitõed – mida tähendab olla täiskasvanute koolitaja?

Sihtrühm: Täiskasvanud

TEOREETILINE SISEND

Kes on meie õppijad? See osa käsitleb täiskasvanud õppijate sihtrühma põhjalikku ülevaadet. Ühelt poolt vaatame võimekust, mida õppijad endaga kaasa toovad. Teisalt tegeleme erinevat tüüpi õppijatega. Need on olulised eelteadmised, et saaksime pakkuda sisukaid, kasulikke ja tõhusaid õppimisvõimalusi, milles õppijad hea meelega osalevad.

- Kuidas iseloomustada täiskasvanud õppijaid vanuses 45+ ja 60+?
- Mida see õppimisvõimaluste ja õpikeskkondade kujundamisel tähendab?
- Mida see tähendab sinu enda rolli, käitumise ja suhtumise jaoks koolitajana?

Loe lähemalt siit: **Üldine metoodika: Koolitajad. Praktikandid: 45+ ja 60+**

TEGEVUSED

KUIDAS MA LAPSENA ÕPPISIN, KUIDAS MA TÄNA ÕPIN?	
Selle tegevuse eesmärk on julgustada osalejaid mõtisklema ja jagama oma õpikogemusi erinevatel eluetappidel. Ühtlasi koostavad nad laste ja täiskasvanute kui õppijate erinevused ja analüüsivad neid.	
Soovitav kasutada kui	Sisejuhatust
Eesmärgid	... kajastada oma õpikogemusi erinevatel vanuseetappidel ... jõuda oma kogemuse põhjal üldise väiteni ... tuvastada erinevusi laste ja täiskasvanueas õppijate vahel ... teha järeldusi enda käitumise ja suhtumise kohta (tulevase) õpetajana
Meetodid	Paaristöö, T-diagramm, rühmaarutelu
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	kogemuste väljendamine, aktiivne kuulamine, arutlemisoskus, analüütiline mõtlemine
Kestus	30 minutit
Materjal	tahvel ja markerid
TÖÖ KÄIK	
Sissejuhatust	Meil kõigil on oma kogemused nii iseseisvast kui ka koos õpetajatega õppimisest. Käisime lapsena koolis, oleme läbinud erinevaid koolitusi ja osalenud ehk ka mõnel veebikursusel isiklikuks või tööalaseks arenguks. Kas me õpime ka täiskasvanuna samamoodi nagu nooruses? Kas me oleme ikka täpselt samasugune õppija nagu koolis?
Küsi ja motiveeri	Millised on erinevused laste ja täiskasvanute kui õppijate vahel? Mida see õpetaja jaoks tähendab?

Juhenda Rühm on jagatud pooleks. Üks pool keskendub esmalt enda õpikogemustele lapsena, teine pool oma õpikogemustele täiskasvanuna.

- Paaristöö
- Jagage oma partneriga lapsena/täiskasvanuna õppimise kogemusi:
 - Kas mäletate mõnda eriti ilusat, muljetavaldavat kogemust? Või eriti halba, ebameeldivat?
 - Kas mäletate mõnda eriti head õpetajat? Või eriti halba? Miks sa tema vastu nii tundsid?
 - Kuidas õppisite/õppisite eriti kergesti või meelsasti?
- Kuulake oma partnerit ja küsige vastastikku küsimusi.

Tagasi rühmas töötage ühise T-diagrammi kallal: Kirjutatakse märksõnu, mis osalejate õpikogemust kirjeldavad ja võtavad kokku lapsepõlves või täiskasvanuna õppimist.

LAPSED:	TÄISKASVANUD:

Reflekteerige Arutage rühmas: Millised on olulisemad erinevused laste ja täiskasvanute kui õppijate vahel? Mida see tähendab täiskasvanuhariduse õpetajate ja kooliõpetajate jaoks? Millega tuleb suhtumise ja käitumise osas arvestada? Proovige enda jaoks väikesele sedelile kirja panna kõige olulisem, mida peaksid täiskasvanute koolitajana alati meele pidama.

Järeldus Laste ja täiskasvanute kui õppijate vahel on väga olulised erinevused, millest tulenevad ka erinevad nõudmised nende kahe sihtrühma õpetajatele, nende hoiakutele ja käitumisele. Hoidke oma väike sedel alles ja tuletage sinna kirjutatut endale aeg-ajalt meelde.

MILLINE ON MINU ÕPISTIIL?

See tegevus on sissejuhatav ja motiveeriv. See on aluseks õppima õppimise pädevuse kujunemisele. See loob ruumi aruteluks 45+ ja 60+ vanuses õppijate ainulaadsete õpistiilide üle.

Soovitav kasutada kui Sissejuhatus / eneserefleksioon

Eesmärgid ... võtta kokku oma kogemused uute teadmiste omandamisel
... saada inspiratsiooni õpistiilide piltidest ja hinnata oma õpimeetodeid

Meetodid kirjalik ajurünnak, arutelu

Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused loomingulisus, arutlemisoskus

Kestus 15 minutit

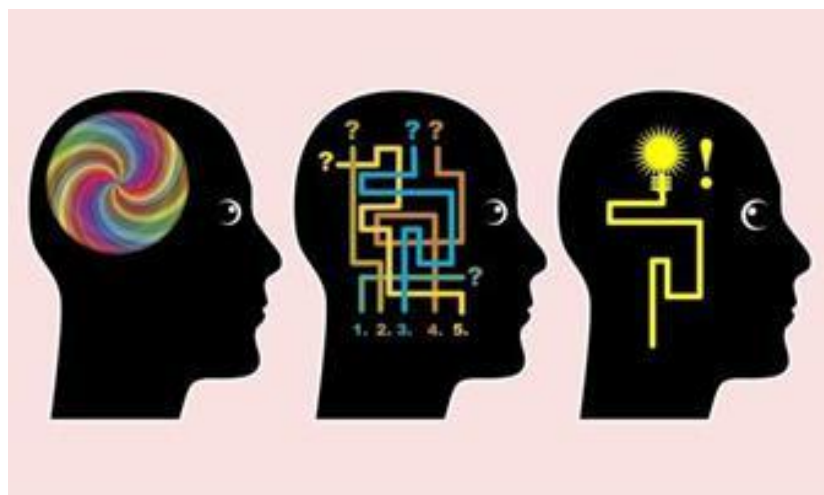
Materjal töölehed, pliiatsid, jaotusmaterjalid

TÖÖ KÄIK

Juhata sisse Igaüks meist õpib erinevalt, tal on individuaalne õppimisstiil ja viis uue teabe talletamiseks. Eelistatud õppimismeetodid ja õpistiilid sõltuvad ajupoolkera domineerimisest, mis ei ole kõigi puhul sama.

Küsi ja motiveeri Kuidas saavutada paremaid tulemusi uute teadmiste õppimisel? Kas me ise teame oma õpistiili?

Juhenda ➤ Vaata pilti, millel on näha kolme tüüpi õpistiile. Milline neist on teile kõige lähedasem? Milliseid assotsiatsioone see sinus tekitab? Kas on isiklikku või töökogemust?

➤ Kirjutage 2 näidet selle kohta, kuidas olete õppinud või õppinud uusi asju. Visuaalsel või auditiivsel viisil, nende kombineerimisel või hoopis praktilise tegevuse kaudu? Tõmmake alla need, mis on domineerivad. Tutvustage ühte neist.

Reflekteeri Mida sa oma õpistiili kohta teada said? Võime oma järeldused kokku võtta järgmiselt:

- **visuaalne tüüp** – mäletab hästi pilte, värve, mustreid ja tekste
- **kuulmistüüp** – mäletab hästi sõnu, muusikat, rütmi jne.
- **kinesteetiline tüüp** – õpib informatsiooni kõige paremini selgeks mudelite loomisel, läbi rollimängude, diagramme joonistades jne.

Kui kaasame õppeprotsessi rohkem meeli, muutub meie õppimine tõhusamaks ja hoiame uusi teadmisi kauem meeles.

Järeldus Kui kaasame õppimisse mõlemad ajupoolkerad ehk sõnad, graafikud, pildid, helid, värvid, treening, liikumine, õpime suurema tõenäosusega uusi teadmisi. Enamik meist mäletab:

- 20% sellest, mida kuuleme,
- 30% sellest, mida näeme,
- 60–70% sellest, mida kuuleme ja näeme samal ajal,
- 80% sellest, mida me kuuleme, näeme ja millest räägime,
- 90% sellest, mida kuuleme, näeme ja aktiivselt teeme.

Millal viimati kasutasite või kogesite kõigi õpistiilide/meetodite kombinatsiooni? Hankige inspiratsiooni ajupoolkerade kujutistest ja mõelge oma isiklikule kogemusele.

Kasutatud ka

... üldmoodulis, Koolitaja tööriistakomplekt 6.1

Rühmade dünaamika

TEOREETILINE SISEND

Asjaolu, et kriitilist mõtlemist saab põhimõtteliselt edendada ja parandada ainult grupis ja koostöises õppimisvormis, on mujal juba käsitletud. Nüüd keskendume sellele rühmale, mida meie koolitajatena juhendame, motiveerime ja toetame.

- Millised on rühmasisesed suhtlemis- ja käitumismustrid?
- Kuidas grupp moodustub ja muutub?
- Milline on selles koolitaja roll?

Loe lähemalt siit: **Üldine metoodika: Rühmasuhtlus/ Rühmade dünaamika;**

TEGEVUSED

MILLISENA MA NÄEN OMA KAASÕPPIJAIK?	
Selle harjutuse eesmärk on mõtiskleda enda ja kaasõppijate rolli üle rühmas. Samal ajal tuleb edendada ja arendada tunnustavat ning motiveerivat õhkkonda rühmas.	
Soovitav kasutada kui	Motivatsioon / refleksioon
Eesmärgid	... võtta hetk aega, et mõtiskleda iga õppija üle ja anda talle tunnustavat tagasisidet. ... saada teistelt tagasisidet iseenda ja oma käitumise kohta. ... mõelda enda rolli üle rühmas
Meetodid	Üksikud sõnumid
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	arvamuste avaldamine (isikliku tagasisidena), tagasisidega tegelemine, eneserefleksioon
Kestus	15 minutit
Materjal	Väikesed märkmed
TÖÖ KÄIK	
Juhata sisse	Oleme siin grupp. Tunneme üksteist enam-vähem, teeme koostööd, õpime üksteiselt, suhtleme omavahel ja loomulikult on meil üksteise kohta ka arvamused. Kuid reeglina ütleme teistele liiga harva, mida me nende juures hindame.
Küsi ja motiveeri	Mida ma hindan oma kaasõppijates? Mida ma neilt ootan?
Juhenda	Koolitaja toob kaasa palju väikeseid paberitükke ja jagab need osalejatele. ▲ Kasutage iga kaasõppija jaoks ühte paberit ja kirjutage sellele: Mida ma sinu juures eriti hindan: Mida ma tahaksin sinult siin näha (meie töö/meie rühma jaoks): ▲ Võid alla kirjutada oma nime või jääda anonüümseks – vastavalt soovile (kui pole grupis teisiti kokku leppinud). ▲ Voldi paberitükk kokku ja kirjuta väljapoole selle õppija nimi, kellele soovid selle sõnumi saata. ▲ Tehke seda kõigi oma kaasõppijatega (kui rühm on liiga suur, võib selle väiksemateks gruppideks jagada). ▲ Koguge rühma märkmed ja jagage need "saajatele".
Reflekteeri	Võtke aega, et lugeda läbi kõik teiste poolt sulle saadetud sõnumid. Milliste üle sa eriti õnnelik oled? Mida sa ei oodanud? Mis sind eriti puudutab? Mis paneb sind mõtlema? Kas oskate ja kas soovite teha järeldusi oma käitumise ja rolli kohta rühmas?

Järeldus Tunnustav ja lugupidav õhkkond rühmas on väga oluline. Kõik rühmaliikmed peavad tundma end mugavalt ning omama võrdselt võimalust panustada. Seetõttu tuleks rühmas aeg-ajalt väljendada tunnustust ja lugupidamist.

Võtmepädevused täiskasvanuhariduses

TEOREETILINE SISEND

"Võtmepädevused" on termin, mis on sagedase kasutuse tõttu peaaegu juba oma mõtte kaotanud. Me kõik teame, et need on olemas. Me kõik teame, et peame neid kindlasti arendama ja edendama. Aga mida see tegelikult tähendab? Mida see tähendab – meile kui koolitajatele ja meie õppijatele?

- Mida ja kuidas määratletakse võtmepädevusena?
- Mis on pädevuspõhine õpe?
- Millistele võtmepädevustele siin keskendutakse?

Loe lähemalt siit: Üldmetoodika: kriitiline mõtlemine ja võtmepädevused;
Üldmetoodika: Võtmepädevused – teoreetiline miinimum koolitajatele ja praktikantidele

TEGEVUSED

MIS SELLE PÕHIKOMPETENTSI MOODUSTAB?	
Selle tegevuse eesmärk on suunata õppijaid, alustades nende igapäevasest arusaamisest, NEWS õppekava keskmes olevate võtmepädevuste süsteemsete ja jagatud määratlusteni.	
Soovitav kasutada kui	Refleksioon
Eesmärgid	... mõtiskleda oma arusaamade üle erinevatest võtmepädevustest ... sõnastada ja argumenteerida oma arusaamad ... osaleda rühmas ühiste definitsioonide määratlemises
Meetodid	Rühmatöö, rühmaarutelu
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	arvamuste avaldamine, vaidlemine, aktiivne kuulamine, kompromiss ja kokkuleppele jõudmine
Kestus	30 minutit
Materjal	Tahvel ja markerid
TÖÖ KÄIK	
Juhata sisse	Meil kõigil on ligikaudne ettekujutus ja arvamus nn võtmepädevustest või pehmetest oskustest nagu digipädevused, suhtlemine, probleemide lahendamine või õppima õppimine. Me kohtame neid mõisteid kogu aeg, mõnikord otsesõnu nimetatuna ja kohustuslikuna tööelus, mõnikord kaudselt ja rakendatuna eraelus. Aga mis need siis tegelikult on?
Küsi ja motiveeri	Mis teeb pädevusest võtmepädevuse? Ja millest see koosneb?

Juhenda	➤ Töötage neljas rühmas. Iga rühm tegeleb ühega neist neljast pädevusest: digipädevus, suhtlemine, probleemide lahendamine, õppimise õppimine. ➤ Arutage rühmas: - Mis selle pädevuse alla kuulub? - Millest see koosneb? - Mida peaks teadma/oskama, et olla selles vallas pädev? - Miks ja mille jaoks see pädevus oluline on? ➤ Esitage arutelude tulemus lühikokkuvõtteks rühmas ja kirjutage põhipunktid tahvlile.
Reflekteeri	Arutage, lisage ja täiendage definitsioone rühma koostöös. Millistes arusaamades nende võtmepädevuste kohta omavahel kokku leppisite?
Järeldus	Asjakohaste võtmepädevuste mõistmine on oluline nii teie enda õppimise kui ka tulevaste kursusel osalejate õppimise seisukohalt.

Valitud või läbivate võtmepädevuste põhjalikumaks uurimiseks leiate asjakohased jaotised üldisest metoodikast ja koolitaja tööriistakomplektist.

TEOREETILINE SISEND

Asjakohaste läbivate võtmepädevuste teoreetilised tutvustused kirjeldavad, kus see pädevus reaalses elus ja täiskasvanuhariduses esineb, kuidas seda kriitilise mõtlemise kontekstis parandada ja mida see õpetaja jaoks tähendab, sh ka kursusel rakendamise käigus.

Suhtlemine → üldmetoodika, lk. 42jj.

Probleemide lahendamine → üldmetoodika, lk. 47jj.

Digipädevused → üldmetoodika, lk. 51jj.

Õppima õppimine → Üldmetoodika, lk. 56jj.

TEGEVUSED

Kõigile valdkonnaülestele võtmepädevustele on koolitaja tööriistakomplektis määratud osa erinevatest tegevustest, alates sissejuhatusest kuni kokkuvõtteeni.

Suhtlemine → tööriistakomplekt, 3. peatükk

Probleemide lahendamine → koolitaja tööriistakomplekt, 4. peatükk

Digipädevused → Trainer Toolkit, 5. peatükk

Õppima õppimine → Trainer Toolkit, 6. peatükk

Ressursid ja tööriistad

Siit leiate selle teema kohta põhjalikku teavet, täiendavat inspiratsiooni ja kasulikke tööriistu.

Vahendid	saadaval ...
Euroopa Komisjon (2018, 17. jaanuar). Ettepanek: NÕUKOGU SOOVITUS elukestva õppe võtmepädevuste kohta. Institutsioonidevaheline toimik: 2018/0008 (NLE), lk. 105. http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5464-2018-ADD-2/EN/pdf	inglise
Van Lakerveld. J. (2014). Acquiring the Key Competence (Võtmepädevuse omandamine) . YEDAC projekti väljund. Saadaval aadressil: http://www.yedac.eu/media/5436/Definition-of-competences.pdf	inglise
Van Lakerveld. J. (2014). Acquiring the Key Competence (Võtmepädevuse omandamine) . YEDAC projekti väljund. Saadaval aadressil: http://www.yedac.eu/media/5436/Definition-of-competences.pdf	inglise
Forming, Storming, Norming, and Performing. Tuckman's Model for Nurturing a Team to High Performance (Moodustamine, vaidlemine, normimine ja esitlemine. Tuckmani mudel parima meeskonna kasvatamiseks) https://www.mindtools.com/pages/article/newLDR_86.htm	inglise
Giannoukos G, Besas G, Galiropoulos Ch, Hioctour V. (2015). The Role of the Educator in Adult Education (Koolitaja roll täiskasvanuhariduses) . Journal of Education and Learning. Vol. 9(3) lk 237–240. https://pdfs.semanticscholar.org/291a/626f1265b78eaf7f5f508ea5bfa727dc875a.pdf	inglise
Lifelong learning: The contribution of education systems in the member states of the European Union (Elukestev õpe: Euroopa Liidu liikmesriikide haridussüsteemide panus) . Küsitlus [veebis]. : Eurydice, 2000. Rootsi, s. 129-139. [tsit. 2010-05-22] , ISBN 2-87116-294-8. http://www.eurydice.org/eurydice/ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/	inglise
Ovesi K, Alibabić Š. (2012). Obrazovanje odraslih: Ključni čimbenici i novi izazovi u procesu profesionalizacije . Andragoški glasnik. 16. kd (1) lk 7-20. https://hrcak.srce.hr/103405	horvaadi
VYCHOVÁ, H. Vzdelávání dospělých ve vybraných zemích EU . [on-line]. 2008, [tsit. 2010-06-10]. VÚPSV http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_281.pdf	tšehhi
ČORNANIČOVÁ, R. 2007. Edukácia seniorov. Vznik, rozvoj, podnety pre andragogiku . 2. dopl. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského, 2007. 156 s. ISBN 978-80-223-2287-4	tšehhi
Täiskasvanute koolitus: pädevused, analüüs, põhimõtted, kolmanda vanuse ülikoolid, täiskasvanuõppe vahendid . Kvalifikatsioonide ja Kutsehariduse Arenduskeskus, 2021 https://www.kpmc.lt/kpmc/suaugusiuj-svietimas-3/	leedu
Legislation, qualifications, requirements for the profession (Seadusandlus, kvalifikatsioon, nõuded kutsele). Leedu haridus-, teadus- ja spordiministeerium, 2021 https://www.smm.lt/web/en/education_1	leedu, inglise

Julija Melnikova: Andragoog-juhid kompetentside arendamise protsessis EPALE Ant, 06/05/2018 - 12:00 https://epale.ec.europa.eu/lt/resource-centre/content/adragogu-lyderiu-kompetencijos-ugdymo-protsess	leedu
Julija Melnikova: Andragoogika alused EPALE Pir, 12.04.2017 - 12:00 https://epale.ec.europa.eu/lt/resource-centre/content/andragogikos-pagrindai	leedu
Mitteformaalse täiskasvanuhariduse rakendamine Leedu piirkondades Riiklik haridusvalitsuse valitsusväliste organisatsioonide võrgustik https://svietimotinklas.lt/tyrimas/neformaliojo-suaugusiujusvietimo-igyvendinimas-lietuvos-regionuose/	leedu
VETEŠKA, J. 2016 sünd. Přehled andragogiky. Úvod do studia vzdělávání a učení se dospělých. Praha : Portál, 2016. 320 s. ISBN 978-80-262-1026-9.	slovaki
Toimik: Lernen in Gruppen mit zusätzlichen Wissensbausteinen zu Gruppenarbeit, Gruppendynamik und heterogenen Lerngruppen, mit Interviews, Fallbeispielen und Checklisten https://wb-web.de/dossiers/lernen-in-gruppen/lehren-und-lernen-in-Gruppen.html	saksa
Werner Sauter: Kompetenz zählt – Die Zukunft des Lernens. Achttteilige Blog-Reihe auf wb-web. https://wb-web.de/aktuelles/kompetenz-zaehlt-die-zukunft-des-lernens-folge-1.html	saksa
MATULCÍK, J. Od pedagogiky dospělých k andragogike. Andragoogika revüü. 2009, 1, c.1, s. 26-33. ISSN 1804-1698	slovaki

4. Tunni ja kursuse kontseptsioon ning ülesehitus – kuidas oma tunde planeerida?

Õppetunni etapid

TEOREETILINE SISEND

Kursuse ja konkreetsete õppetundide kavandamiseks ja elluviimiseks on vaja mõningaid esialgseid kaalutlusi nende struktuuri ja ülesehituse kohta. NEWSi õppekava järgib **Bloomi hariduslike eesmärkide taksonoomiat** ja ka **Finki olulise õppimise taksonoomiat**. See osa keskendub sellele, kuidas saab kursuse või tunni sisu jagada ja korraldada nii, et nii õpetamist kui ka õppimist oleks võimalik lihtsustada ning kriitilist mõtlemist tõhusalt parandada.

- Kuidas leida ja määratleda õppeeesmärke?
- Millised ülesanded milliseid oskusi nõuavad ja edendavad?
- Kuidas ülesannete koostamisel üksteisega arvestada ja neile toetuda?

Loe lähemalt siit: **Üldine metoodika: mooduli eesmärgid**

TEGEVUSED

MIS ON ÕPPETUNNI OSA?	
Selle tegevuse eesmärk on panna osalejad mõtisklema oma (heade) tundide kogemuste üle ja tuvastama tunni olulised komponendid. See on lähtepunkt õppetundide oluliste osade, nende funktsioonide ja ülesehituse jaoks.	
Soovitav kasutada kui	Sissejuhatus
Eesmärgid	... mõtiskleda (heade) tundide ja tunniosade kogemuste üle ... tuvastada ja kirjeldada õppetunni olulisi komponente ... anda oma panus ja arutada, et jõuda koostööl põhineva dokumendini
Meetodid	Paaristöö, mõttekaart, rühmaarutelu
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	kogemuste ja arvamuste avaldamine, vaidlemine, aktiivne kuulamine
Kestus	30 minutit
Materjal	Tahvel, magnetid, modereerimiskaardid, pastakad
TÖÖ KÄIK	
Juhata sisse	Me kõik teame õppetunde õppijapoolsest vaatenurgast. Loomulikult oleme tuttavad ka tunni erinevate osadega. Oma kogemustest – grupis tervikuna, aga ka individuaalsetest kogemustest - saame kokku panna, millised need osad/komponendid on ja milleks need vajalikud on.
Küsi ja motiveeri	Millised on tunni olulised komponendid? Kuidas neid paremini koostada?

Juhenda	➤ Koostage koos oma partneriga tunni olulised komponendid, kirjutage need modereerimiskaardile (1 komponent = 1 kaart) ja selgitage üksteisele lühidalt, miks need teie arvates olulised/tähtsad on. ➤ Koguge kõik modereerimiskaardid mõttekaardile ja sorteerige need sarnasuse alusel. Selgitage uuesti lühidalt, miks iga tunni komponent on oluline/tähtis ➤ Seejärel proovige koos rühmaga vastavat funktsiooni kirjeldades, põhjendades ja arutledes komponendid loogilisse järjekorda seada.
Reflekteeri	Vaadake koos tunni ülesehituse kava. Kas midagi on puudu? Mis ja miks?
Järeldus	Oma kogemus on oluline lähtekoht, kuidas õppetund võiks või peaks olema üles ehitatud. Üksikute komponentide asjakohasus ja nende funktsioon muutub lihtsamini mõistetavaks. Ühistööga luuakse aga hea lähtekoht Finki ja Bloomi järgi süstemaatiliste käsitlustega tegelemiseks.

NEWS õppekava kursuse struktuur

TEOREETILINE SISEND

Kui töötate NEWS õppekavaga, on sellel suur eelis, sest kõik moodulid on siin juba üles ehitatud ja üksikasjalikult kirjeldatud. Seetõttu on need põhimõtteliselt koheseks kasutamiseks valmis. Kuid see ei ole kriitilise mõtlemise kursuse vaimus, kui võtate need moodulid kasutusele ilma neid eelnevalt intensiivselt läbi töötamata. See osa keskendubki NEWS õppekavale ja selle ülesehitusele.

- Kuidas on õppekava üles ehitatud?
- Milliseid samme moodulites kasutatakse ja milleks?
- Kuidas kirjeldatakse õpetamis-/õppimistegevusi?

Loe lähemalt siit: **Üldmetoodika:**
Kursuse kavandamise ülevaade

TEGEVUSED

NEWS ÕPPEKAVAST ÜSIKASJALIKUMALT	
Selle tegevuse eesmärk on, et õppijad NEWS õppekava põhjalikult uuriksid. Töötades intensiivselt mõne õppekava osaga ja seda rühmale esitledes mõistavad õppijad ja selle eesmärgid, struktuuri ja elluviimist ning omandavad need.	
Soovitav kasutada kui	Süvenemine
Eesmärgid	... mõista õppekava konkreetset osa ja sellega töötada ... esitleda seda osa rühmale ... arutada rühmas mitmeid õppekava osade ja nende rakendamise üle
Meetodid	Töö paarides/väikerühmades, esitlus, rühmaarutelu
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	Esitlus, vaidlemine, aktiivne kuulamine
Kestus	60 minutit

Materjal	Esitluse tehniline varustus (vastavalt töörühmade vajadustele)
TÖÖ KÄIK	
Juhata sisse	Peaksid juba täna sisse elama õpetaja rolli ja tegelema intensiivselt NEWS õppekava osaga. Mida selles osas õpetatakse? Mida tuleks saavutada? Kuidas peaks või saaks seda ellu viia? Milliseid ideid teil veel selle kohta on? Esitlege teistele "oma" osa õppekavast!
Küsi ja motiveeri	Mida ja kuidas tuleks selles õppekava osas õpetada?
Juhenda	➤ õppijad töötavad paarides või väikestes rühmades ➤ nad valivad ise õppekavast tegevuse/õpetaja määrab neile valitud tegevuse ja töötavad selle kallal koos ➤ nad koostavad rühmale praktilise ja veenva esitluse: ○ Mida tuleks selles osas õpetada ja kuidas see moodulisse kaasata? ○ Kuidas tegevusi ellu viia? ○ Milliseid täiendavaid/muutvaid ideid teil selle jaoks on? ○ Millised on selle tegevuse erilised väljakutsed? Millele tuleb erilist tähelepanu pöörata? ➤ Esitlege ja arutage kõiki klassis toimuvaid tegevusi
Reflekteeri	Kas teised said tegevusest ja selle eesmärgist aru? Millised on täiendavad ideed selle kasutamiseks? Kus ja miks võivad selle tegevusega praktikas raskused tekkida?
Järeldus	Õppekava saab kiiresti läbi lugeda ja sellest ka hästi aru saada. Kuid alles siis, kui mõtlete konkreetselt selle komponentide rakendamisele ja kasutate kriitilist mõtlemist, saate sellest tõeliselt aru ja oma õppesisu.

Ressursid ja tööriistad

Siit leiate selle teema kohta põhjalikku teavet, täiendavat inspiratsiooni ja kasulikke tööriistu.

Vahendid	saadaval ...
Fink, LD (2003) What is Significant Learning? (Mis on tähenduslik õppimine?) Oklahoma ülikool. Jossey-Bass. Turek, I. (2006). Základy vysokoškolskej didaktiky . STU vs Bratislava.	inglise
Mulnix, JW (2010). Thinking Critically about Critical Thinking. (Mõeldes kriitiliselt kriitilisest mõtlemisest) . Educational Philosophy and Theory, 44 (5), https://www.academia.edu/678248/Thinking_Critically_about_Critical_Thinking	inglise
Van Gelder, T. (2005). Teaching Critical Thinking: Some lessons from cognitive science (Kriitilise mõtlemise õpetamine: mõned õppetunnid kognitiivteadusest) . Kõrgkooliõpetus, 53, lk 41–46.	inglise
Dawson, RE (2000). Critical Thinking, Scientific Thinking, and Everyday Thinking: Metacognition about cognition (Kriitiline mõtlemine, teaduslik mõtlemine ja igapäevane mõtlemine: tunnetuse metakognitsioon) . Akadeemiline vahetus, sügis, lk 76–83.	inglise
Rihić Ahmetović, A. (2019). Suvremeno planiranje i programiranje nastave usmjerene na učenika . Magistratöö. https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:189:694241	horvaadi
Toimik: Kursplanung: Rezepte für gelungene Lehrveranstaltungen Ein Dossier zur Konzeption von Kursen, Seminaren und Workshops https://wb-web.de/dossiers/kursplanung.html	saksa
wb-web Wissensbaustein: Lernziele und Lernergebnisse määratlus, Umsetzung und Anwendung, vielfältige Literaturhinweise https://wb-web.de/wissen/lehren-lernen/lernziele-und-lernergebnisse.html	saksa
Metoodiline veebisait "Pädevuste arendamine": milline õppetund on hea? https://www.ugdome.lt/kompetencijos5-8/pagrindinis/kompetenciju-ugdymo-praktika/pamoka/	leedu
Riiklik haridusagentuur "Õppeaed": Metoodiline materjal. Kuidas õppetundi planeerida https://sodas.ugdome.lt/viesieji-puslapiai/3054	leedu
Bajtoš, J. (2013). Didaktika vysokej školy . Iura väljaanne.	slovaki
Trabalíková, J., & Zemančíková, V. (2015). Hra v rozvíjaní osobnosti . EDIS Žilinská universita.	slovaki
Turek, I. (2006). Základy didaktiky vysokej školy . Bratislava: STU	slovaki

Tööriistad	saadaval
Course Planning App (Kursuse planeerimise rakendus) Erasmus+ projekti DEMAL tulemusena http://www.demalproject.eu/outcomes.html	saksa inglise hispaania kreeka rumeenia ungari
Online lesson planner and gradebook klassiraamat Chalk.com Education Inc. https://www.chalk.com/planboard/	inglise

5. Teostus ja isiksus – kuidas õppetundi läbi viia?

Õppe- ja õppemeetodid NEWS õppekavas

See peatükk räägib NEWS õppekavas kasutatavatest õpetamis- ja õppimismeetoditest. Neid mitte lihtsalt ei esitata, vaid eesmärgiga näidata, miks ja millist meetodit erinevates moodulites kasutada. Ühest küljest teenib see NEWS-käsitluse läbipaistvust, kuna teeb arusaadavaks, miks valisid autorid teatud õppeeesmärgi jaoks kindla meetodilise teostuse. Teisest küljest peaks see aitama kasutajatel kujundada arusaamist meetodite eelistest ja omaenda tunnetust õpetamis- ja õppimismeetodite valikul ja nende rakendamisel. Nii on nende käsutuses teatud valik meetodeid ning nad saavad hiljem kujundada oma kursused eesmärgi- ja õppijakeskselt, valides teostuses just need meetodid, mis sobivad kõige paremini nende sihtrühma, teema või õpieesmärgiga. ja seadistus.

Meetodite erinevad värvid on orientatsiooniks:

- ▲ Kriitilise mõtlemise üldmoodulis kasutatav meetod
- ▲ Moodulis IKT kasutatav meetod
- ▲ Meediaõpetuse moodulis kasutatav meetod
- ▲ Keeleõppemoodulis kasutatav meetod

See peatükk "murrab" senise tavapärase teksti ülesehituse, sest edaspidi on kõik õppekavas kasutatavad meetodid lühidalt lahti seletatud ja viidatud, miks ja millises moodulis neid kasutatakse. Seega ei jagune käesolev peatükk tavapärastelt "teoreetiliseks sisendiks" ja "tegevusteks", vaid mõlemad on temaatiliselt läbi põimunud.

TEGEVUSED

Sellelgepooldest on siin kaks soovitus võimalikeks tegevusteks koos täiskasvanukoolituse õppijatele, et teemat põhjalikumalt uurida:

1. **Ajurünnak** meetodite ja nende (kogetud) eeliste ja piirangute üle: õppijad meenutavad meetodeid, mida olete seni koolitusel kasutanud. Paarides või väikestes rühmades mõtisklevad nad vastavate meetodite eeliste ja puuduste üle. Kuidas nad seda meetodit ja sellel meetodil õppimist kogesid? Mis neile selle juures meeldis? Mis oli aga raske/ebameeldiv/igav...? Milliste olukordade jaoks (sihtrühm, õpikeskkond ...) peavad nad seda meetodit eriti sobivaks? Seejärel panevad kõik töörühmad kokku oma tulemused.
2. **Plakatiesitlus**: õppijad paarides/väikestes rühmades valivad (või neile määratakse) ühe meetodi. Käsitletakse selle meetodi omadusi, eeliseid, võimalikke piiranguid, konkreetseid rakendusnäiteid NEWS õppekavast, arutatakse neid ning luuakse sellest kõigest kaasõppijatele digitaalselt või plakatina lühiülevaade. Ülevaadete vastastikuseks uurimiseks ja üksikute küsimuste lahendamiseks tuleks planeerida piisavalt aega.

Meetod: Koostöine õppimine

Koostöine õppimine toimub põhimõtteliselt alati, kui inimesed mingil moel oma õpikogemust jagavad ja seeläbi koos õpivad. Johnson ja Johnson (1991) täpsustasid koostöise õppe mõistet selliselt, et see hõlmaks nelja vajalikku komponenti: kahepoolne suhtlemine, positiivne eesmärgi seadmine, individuaalne vastutus ning inimestevaheliste ja väikese grupi oskuste näitamine.

Kasutatud meetod	Koostöine õpe
Tegevuse pealkiri	Kas kriitiline mõtlemine on loominguline protsess?
Moodul, kus tegevus asub	Üldmoodul: STEP 3_ACTIVITY 2 (arusaamine)
Tegevuse eesmärgid	Koolitav kirjeldab oma pehmeid oskusi ja selgitab nende tähendust päriselus. Koolitav illustreerib oma näitel uuenduslikkuse ja loovuse elementide kasutamist kriitilises mõtlemises võrreldes edukate isiksustega, kes gruppi inspireerivad.
Täiustatud võtmepädevused	Kriitiline mõtlemine
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	deduktsioon, suhtlemine, argumenteerimine, arvamuste võrdlemine
Selle meetodi valimise põhjus	Koostöine õppimine hõlmab õppijate koostööd ühiste eesmärkide saavutamiseks. Oma õpiteel sõltuvad nad üksteisest, see toetab meeskonnavaimu ja tõstab motivatsiooni. Sel viisil tugevdatakse mitte ainult nende kognitiivseid võimeid, vaid ka nende tolerantust, kuulamis- ja jagamisvõimet ning muid isiklike oskusi.
Sobilik ...	Sobib eriti hästi tegevusteks, kus õppijad oma teadmisi ja oskusi rakendavad, harjutavad ja hindavad.
Võimalikud kohandused	Kohandused sõltuvad õpetajast, koolitavatest, eesmärkidest ja varustatusest. Võivad lisanduda jaotusmaterjalid, veebimaterjalid, digitaalsed esitlused, videod jne. Gruppide suurus võib varieeruda, sõltuvalt ülaloodud aspektidest.

Meetod: Töötamine rühmades ehk grupitöö

Grupitöö eeliseks on osalejate õpimotivatsiooni tõus. Selle eelduseks on see, et grupis kogetakse toetust, huvi ja tunnustust. Grupi dünaamikast arenevad motivatsioonipotentsiaali kasutatakse täielikult ära aga ainult siis, kui osalejad mitte ainult ei naudi koos töötamist, vaid teevad seda ka tõhusalt. Selleks on oluline ühelt poolt hea tööstruktuur ja teiselt poolt arusaam koostöö eesmärgist.

Grupitöö rakendamisel on väga kasulik selgete reeglite kehtestamine: Ülesanne peab olema selgelt püstitatud ja sõnastatud, sealhulgas antakse selge ajaline piirang. Rühm peaks tulemuse eest ühiselt vastutama. Grupiseseid funktsioone saab ja peabki jagama - uurimine, diskussiooni juhtimine, esitlemine ... Rühmatööd hinnatakse, kusjuures alati tuleb hinnata rühma tööd tervikuna ja koostööprotsessi avalikult kajastada.

Kasutatud meetod	Grupitöö
Tegevuse pealkiri	Teaduslik eksperiment

<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	3. Meediapädevuse moodul, 1. tegevus Miks me usume teadusesse, 1. Samm
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav harjutab ja mõistab, kuidas erinevad eelarvamused ja eksitused eksitava teabe puhul töötavad. Õppija mõistab teadusliku kogukonna tähtsust ühiskonnas. Koolitav mõtiskleb kogukonna vajaduse üle ning mis aitaks eristada tõest infot valeinfost.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	kriitiline mõtlemine, teaduslik kirjaoskus
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	kriitika vastuvõtmine, mustrite äratundmine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Loetud teabes valede või ebatäpsuste tuvastamiseks on oluline asetada end petmise toimepanija olukorda ja rakendada praktikas viise andmetega manipuleerimiseks selliselt, et nad neid viise konkreetselt visualiseerivad.
<i>Sobilik ...</i>	Kui osalejatel on raskusi arusaamisega, mis on kognitiivne eelarvamus või eksitus.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Petmise teadusliku eksperimendi asemel saavad õppijad kirjutada uudise või esitada suulise ettekande, milles nad selgelt teabega manipuleerivad. Siiski on oluline saada tagasisidet teistelt osalejatelt, kes üritavad pettust leida, ja tagasisidet koolitajalt, kes selgitab, mis tüüpi eelarvamus või eksimus see on.

<i>Kasutatud meetod</i>	Kirjutamine, rühmatöö
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Tegusõnapüramiid
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitavad tuletavad meelde oma teadmisi erinevate tegusõnavormide kohta. Õppijad harjutavad meeskonnatööd.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Keeleõpe, verbi ajavormid
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Kriitilise mõtlemise kasutamine vastuse arutamisel rühmas.
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	See meetod valiti seetõttu, et grammatikat on soovitatav õppida/korrata mängude vormis. Kui on konkurss ja toimub võitja väljaselgitamine, on koolitavatel suurem motivatsioon ülesannet edukalt täita.
<i>Sobilik ...</i>	See tegevus sobib kõikidele vanuserühmadele.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Seda tegevust saab kohandada kõikide keeletasemete jaoks. Ülesannet saab kohandada, valides erinevaid grammatilisi struktuure, mida püramiidi kirjutatakse. Sellest mängust võib olla ka sõnavaraversioon.

<i>Kasutatud meetod</i>	Töö ja arutelu rühmades
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Linkige ja kasutage sõnavara
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitatavad moodustavad rühmades sõnapaare ja treenivad seeläbi oma sõnavaraoskusi ja ka kriitilise mõtlemise oskusi.
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	võõrkeelne suhtlus, sõnavaraõpe, kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	peegeldus, arvamuste avaldamine, aruteluoskus
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	See tegevus ja integreeritud meetodid on loodud selleks, et aidata sõnavara lõbusalt õppida, kuid samal ajal panna rõhku ka kriitilisele mõtlemisele, mõeldes sõnavarale erinevatest vaatenurkadest.
<i>Sobilik ...</i>	See tegevus nõuab ingliskeelsete terminite algteadmist, kuid selle raskusaste on lihtne. Näiteks võib taseme alandamiseks rasked sõnad asendada. Praktikantidel peab olema vähemalt A2 taseme keeleoskus.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Tegevust saab muuta, suurendades või alandades sõnapaaride raskusastet, kohandades seda koolitatavate vanuse ja teadmistega.

Meetod: paaristöö

Paaristöö ehk partneritöö on õppemeetod, mille puhul kaks õppijat töötavad koos ühe ülesande kallal. Fookuses on sotsiaalne õppimine ja lahenduste väljatöötamine. Paaristöö on meetod, mida saab kiiresti kasutada ja mis ei nõua klassiruumis pikka ettevalmistust. Konstruktivse töö eelduseks on oluline sobiva tööpartneri valik, mille puhul tuleb alati silmas pidada, et partnerite erinevus (vastavalt tulemuslikkusele, soole, eelteadmistele jne) on õppimiseks eriti edukas. See viib tõelise arvamuste vahetuse, arutelu ja ühise õppiseni.

<i>Kasutatud meetod</i>	Paaristöö
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Kriitiline mõtlemine – mida see päriselus tähendab?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: ACTIVITY 1_INPUT (teadmised)
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav tuvastab kriitilise mõtlemise olulised tunnused. Koolitav teeb kindlaks, kuidas ta kriitilise mõtlemise oskusi oma rakendatab. Koolitav reflekteerib oma oskusi ja võimeid. Koolitav jagab oma ideid kaasõppijatega.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Arvamuste avaldamine, muusrite äratundmine, eneserefleksioon
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Selles tegevuses on võtmeisikuks tööpartner ja ka õpetaja tugi. Paaristöö sobib hästi lühiajalisteks selge ülesehitusega tegevusteks nagu probleemide lahendamine, millestki arusaamine, väikesed projektid. See puudutab ka sotsialiseerumist, võimalust jagada

	oma ideid, kuulata teist ja teha koostööd ühise eesmärgi nimel. Koolitatavad saavad jagada ülesandeid, rolle ja ka ühist võitu.
<i>Sobilik ...</i>	Anname tunnis õpilaste kõneaega, lisame sotsiaalset suhtlust ja seeläbi energiat. Aitame luua suhteid ja alust meeskonnatöös.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Peame tagama, et juhised oleksid selged. Koolitajana oled sa vabatahtlik, abistaja või juht. Koolitatavad peaksid julgelt oma arvamust avaldama. Võimalik, et saate selle muuta telefoni- või rollimänguks.

<i>Kasutatud meetod</i>	Paaristöö
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Niisiis, mis on kriitiline mõtlemine?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldine moodul: STEP 4 _ACTIVITY 7 (kokkuvõte)
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav tuvastab kriitilise mõtlemise tüüpilised tunnused. Koolitav väljendab oma arusaama kriitilisest mõtlemisest. Koolitav loob oma kriitilise mõtlemise definitsiooni. Koolitav võtab kokku oma teadmised kriitilisest mõtlemisest.
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	Kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	arvamuste avaldamine, aruteluoskus, analüütiline mõtlemine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Selles tegevuses on võtmeisikuks tööpartner ja ka õpetaja tugi. Paaristöö sobib hästi lühiajalisteks selge ülesehitusega tegevusteks nagu probleemide lahendamine, millestki arusaamine, väikesed projektid. See puudutab ka sotsialiseerumist, võimalust jagada oma ideid, kuulata teist ja teha koostööd ühise eesmärgi nimel. Koolitatavad saavad jagada ülesandeid, rolle ja ka ühist võitu.
<i>Sobilik ...</i>	Anname tunnis õpilaste kõneaega, lisame sotsiaalset suhtlust ja seeläbi energiat. Aitame luua suhteid ja alust meeskonnatöös.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Peame tagama, et juhised oleksid selged. Koolitajana oled sa vabatahtlik, abistaja või juht. Koolitatavad peaksid julgelt oma arvamust avaldama. Võimalik, et saate selle muuta telefoni- või rollimänguks.

<i>Kasutatud meetod</i>	<i>Paaristöö, rühmatöö</i>
<i>Tegevuse pealkiri</i>	<i>Meeskonnatöö ja tagasiside tööriistad</i>
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	<i>IKT moodul</i>
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Andmete kogumise, töötlemise ja esitamise hõlbustamiseks on palju tööriistu. Rühmatöökasutada näiteks veebipõhiseid tööriistu, mis muudavad tööprotsessi lihtsamini jälgitavaks ja järelduste tegemise lihtsamaks. Samuti on palju võimalusi õpilastelt tagasiside saamiseks.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Teadmised ja arusaamine, rakendamine, probleemide lahendamine, suhtlemine ja koostöö, kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine.
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Rakendada teadmisi ja arusaamu info- ja kommunikatsioonitehnoloogiast erinevates olukordades. Jagage probleem selle lahendamiseks osadeks ja liitke peale lahendamist uuesti kokku. Pakkuge välja, selgitage ja rakendage alternatiivseid lahendusi, kaaluge nende eeliseid ja puudusi.
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Paaris- või rühmatöö annab võimaluse iga arvamust kuulda võtta, oma arvamusi tuleb põhjendada, argumenteerimisoskuse arendamine.
<i>Sobilik ...</i>	Võimaldab arutada konkreetseid teemasid kitsamas ringis.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Grupitöö juhtimiseks on palju erinevaid viise, tuleb vaadata grupi dünaamikat ja otsustada, milline on parim lähenemine.

Meetod: rollimäng

Rollimäng on asjakohase teema (võimalik, et konflikt) mänguline esitamine ja "kogemine". Seda meetodit tuleks kasutada eelkõige siis, kui tegemist on tegevuse aspektide edendamisega ja elutruude vaatejapositsioonidega. Eelkõige saab arendada taju-, empaatia-, paindlikkust, avatust, koostöö-, suhtlemis- ja probleemide lahendamise oskust. Lisaks treenib rollimäng eelkõige enesevaatlust ja oskust teisi jälgida.

<i>Kasutatud meetod</i>	Rollimäng
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Teaduslik kogukond
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Meediapädevuse moodul, 1. tegevus, Miks me usume teadusesse?, 2. Samm
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav uurib ja mõistab, kuidas erinevad eelarvamused ja võtted eksitava teabe puhul töötavad. Koolitav mõistab teadusliku kogukonna tähtsust ühiskonnas. Koolitav mõtiskleb kogukonna vajaduse üle, mis aitaks eristada õiget infot valeinfost.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	kriitiline mõtlemine, teaduslik kirjaoskus
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	kriitika vastuvõtmine, teabe edastamine, aktiivne kuulamine, teabe analüüs

<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Rollimäng on meetod, mis võimaldab osalejatel arendada oma suhtlemisoskusi, tehes Ümberkehastumisharjutusi, mille käigus nad kaotavad hirmu eksimise ees, kuna mängu juurde kuulub eksiva tegelase mängimine. Lisaks rakendatakse kriitilise mõtlemise oskusi praktikas, kuna tuleb avastada eksimusi ja vigu.
<i>Sobilik ...</i>	See meetod võib olla eriti kasulik hea õpikeskkonna loomisel, kuna toimib samal ajal jäämurdjana. Sobib ka gruppidele, kes on ebakindlad või kardavad väga eksida, kuna mäng võimaldab rohkem paindlikkust.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Tõlgendamise stsenaarium võib teaduskonverentsist erineda, kuid on oluline, et teised osalejad oleksid väärinformatsiooni vahekohtunikega kaasatud.

Meetod: Frontaalne / suuline esitlus

Esitlusi kasutatakse teabe kiireks esitlemiseks ja edastamiseks. Neid ei vii läbi mitte ainult õpetajad, vaid ikka ja jälle ka õppijad õpperühmades. Sellised esitlused muutuvad problemaatiliseks, kui need toimuvad lühikese aja jooksul, kuna paljud esitlused viiakse õppijateni läbi klassi ees suure hulga materjaliga liiga lühikese aja jooksul ilma õppijate osaluseta.

Seetõttu tuleks esitlusi korraldada võimalikult ajaliselt piiratud teabeedastuse vormina. Need peaksid olema võimalikult dialoogile orienteeritud ja võimalda mitte ainult osalejatele küsimuste esitamist, vaid teisi õppijaid ka protsessis osalemiseks stimuleerima ja julgustama. Osalejad peaksid alati saama panustada esitatud sisusse ja meetoditesse ning see peaks ka esitluses näha olema. Ettekannete puhul on oluline meele pidada, et osalejate tähelepanu võib väga kiiresti kahaneda, eriti abstraktse sisu puhul.

<i>Kasutatud meetod</i>	Frontaalne selgitus
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Mis on kriitiline mõtlemine?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: STEP 1_ACTIVITY_LEAD IN
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav tuvastab kriitilise mõtlemise tüüpilised tunnused. Koolitav väljendab oma arusaama kriitilisest mõtlemisest. Koolitav loob oma kriitilise mõtlemise definitsiooni.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	arvamuste avaldamine, aruteluoskus, aktiivne kuulamine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Frontaalse selgituse roll on pakkuda õpetust, kus koolitav on näoga klassi kui terviku poole ning kus materjali õpetatakse esitlusi, selgitusi ja motivatsiooni kasutades. Samuti võimaldab see kiiresti reageerida ootamatutele olukordadele, vajadustele või koolitavate küsimustele. Samuti aitab see tagada, et kõik on motiveeritud ja teavad, mida teha ja kuidas edasi minna.

<i>Sobilik ...</i>	Sobib sissejuhatavateks tegevusteks või siis, kui on vaja anda infot kogu klassile ja kontrollida kõikide koolitavate reaktsiooni.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Kohandused sõltuvad õpetajast, koolitavatest, eesmärkidest ja varustatusest. Seda võivad täiendada jaotusmaterjalid, veebimaterjalid, digitaalsed esitlused, videod jne.

<i>Kasutatud meetod</i>	Frontaalne selgitus
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Kriitiline mõtlemine – mida see päriselus tähendab?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: STEP 2_ACTIVITY 1_INPUT (tea)
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav tuvastab kriitilise mõtlemise olulised tunnused. Koolitav teeb kindlaks, kuidas kriitilise mõtlemise oskusi tema elus rakendatakse. Koolitav reflekteerib oma oskusi ja võimeid. Praktikant jagab oma ideid kaasõppijatega.
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	Kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	arvamuste avaldamine, mustrite äratundmine, eneserefleksioon
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Frontaalse selgituse roll on pakkuda õpetust, milles koolitaja on silmitsi klassiga kui tervikuna ning kus materjali õpetatakse esitlusi ja selgitusi ning motivatsiooni kasutades. Samuti võimaldab see kiiresti reageerida õpilaste ootamatutele olukordadele, vajadustele või küsimustele. Samuti aitab see tagada, et kõik on motiveeritud ja teavad, mida teha ja kuidas edasi minna.
<i>Sobilik ...</i>	Sobib sissejuhatavateks tegevusteks või siis, kui on vaja anda infot kogu klassile ja kontrollida kõikide õpilaste vastust.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Kohandused sõltuvad õpetajast, koolitavatest, eesmärkidest ja varustatusest. Sellele võivad lisanduda jaotusmaterjalid, veebimaterjalid, digitaalsed esitlused, videod jne.

<i>Kasutatud meetod</i>	Frontaalne seletus
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Niisiis, mis on kriitiline mõtlemine?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: STEP 4_ACTIVITY 7 (kokkuvõtte)
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav tuvastab kriitilise mõtlemise tüüpilised tunnused. Koolitav väljendab oma arusaama kriitilisest mõtlemisest. Koolitav loob oma kriitilise mõtlemise definitsiooni. Koolitav võtab kokku oma teadmised kriitilisest mõtlemisest.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	arvamuste avaldamine, aruteluoskus, analüütiline mõtlemine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	lühike selgitus:

	Frontaalse selgituse roll on pakkuda õpetust, milles koolitaja on silmitsi klassiga kui tervikuga ning kus materjali õpetatakse esitlusi, selgitusi ja motivatsiooni kasutades. Samuti võimaldab see kiiresti reageerida õpilaste ootamatutele olukordadele, vajadustele või küsimustele. Samuti aitab see tagada, et kõik on motiveeritud ja teavad, mida teha ja kuidas edasi minna.
<i>Sobilik ...</i>	Millistele olukordadele/olukordadele, millistele õpetajatele, millistele õppijatele/rühmadele see eriti sobib? Sobib sissejuhatavateks tegevusteks või siis, kui on vaja anda infot kogu klassile ja kontrollida kõikide õpilaste vastust.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Millised kohandused - nt teistele sihtrühmadele, muud sisufookused, tegevuse virtuaalne elluviimine jne - on kasulikud? Kohandumised sõltuvad õpetajast, koolitavatest, eesmärkidest ja varustatusest. Sellele võivad lisanduda jaotusmaterjalid, veebimaterjalid, digitaalsed esitlused, videod jne.

<i>Kasutatud meetod</i>	Suuline esitlus
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Valed, neetud valed ja statistika.
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Meediapädevuse moodul, 2. tegevus
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav puutub kokku statistiliselt enamlevinud manipulatsioonidega.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	kriitiline mõtlemine, meediapädevus
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	teabe analüüsimine, eneserefleksioon
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Suuline esitlus on hea võimalus tutvustada teemat, millega hiljem tegeletakse. Kui teema on väga lai, uus või keeruline, on soovitatav seda tutvustada meeldiva vormis ning seejärel ühendada teooria ja praktika kuni õppeprotsessi lõpuni.
<i>Sobilik ...</i>	Uue või keerulise teema sissejuhatus
<i>Võimalikud kohandused</i>	Koolitaja saab esitlust muuta nii, nagu ta seda vajalikuks peab.

<i>Kasutatud meetod</i>	Rühmaarutelu, frontaalne selgitus
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Sügavuse ja keerukuse raami loomine
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitavad arutavad, mis on sõnavara õppimisel oluline. Koolitavad avaldavad oma arvamust. Koolitavad mängivad mängu ja teevad kindlaks oma tugevad ja nõrgad küljed.
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	Kriitiline mõtlemine, võõrkeelne haridus
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	aruteluoskus, refleksioon

<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	See meetod valiti seetõttu, et sügavuse ja keerukuse raamid toetavad sõnavara õppimist ja sõnade rühmitamist, aidates samal ajal arendada kriitilise mõtlemise oskust.
<i>Sobilik ...</i>	Koolitavate keeletase peab olema kõrge (soovitav oleks B1), kuna tekst eeldab teatud keeleteadmisi. Kui aga kasutada teksti, mis on madalama raskusastmega, saab seda ülesannet kasutada ka madalamate keeletasemetel puhul.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Ülesannet saab muuta mitmel viisil. Taseme suurendamiseks või vähendamiseks saab valida muid tsitaate ja erinevat teksti.

Meetod: põhjalik lugemine

Põhjalik lugemine tähendab oskust tekstiga töötada, mõista selle tähendust ja siduda see teadaolevate teadmistega. Õppijate toetamiseks võib olla abiks olemasolevate teadmiste tematisseerimine ja aktiveerimine, teksti põhiteabe kokkuvõte, teksti kohta konkreetsete küsimuste esitamine või nende üheskoos sõnastamine, teksti olulise sisu visualiseerimine jne.

<i>Kasutatud meetod</i>	Põhjalik lugemine
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Kes vastutab kliimamuutuste eest?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Meediapädevuse moodul, 3. tegevus, 1. samm
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav rakendab lugemise käigus teadmisi kriitilise mõtlemise kohta. Koolitav rakendab teadmisi eksimuste tuvastamise kohta.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	kriitiline mõtlemine, meediapädevus
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	vigade tuvastamine, kriitiline lugemine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Eksitustest ja halbadest argumentidest on sageli lihtsam aru saada, kui neid seletatakse, kuid igapäevaelus on neid raskem tuvastada. See tegevus aitab teil õppida, kuidas tuvastada tekstis eksitavaid argumente.
<i>Sobilik ...</i>	Täiendama eksimuste ja argumenteerivate eelarvamuste tüüpide varasemat selgitust.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Valida saab iga huvitava ja päevakajalise teema, lisades kehtivate argumentide hulka lihtsalt tõe mitte vastavad argumendid. Tegevust saab läbi viia individuaalselt.

Meetod: mõttekaart

Mõttekaardi-meetodiga saab teemasse siseneda, ideid koguda, viia läbi küsitlusi, ärgitada arutelusid jne. Seda visualiseerimismeetodit on mõttekas valida just keeruliste küsimuste puhul, sest siin saab luua seoseid ja kasutada uusi lähenemisi.

Mõttekaardistamise puhul tuleb teemat visualiseerida kõigis selle tahkudes. Põhiteema kirjutatakse mõistena paberi keskele ja selle ümber tõmmatakse suletud ring. Õppijad leiavad assotsiatiivsed alateemad ja terminid ning väljendavad neid klassi ees. Iga alateema jaoks tõmbab õpetaja ringile joone ja kirjutab alateema nimetuse rea lõppu. Selle ümber tõmmatakse jällegi ring. Õppijad nimetavad iga alateema kohta täiendavaid seoseid, mis lisatakse ka vastavale alateemale joonega. Seda jätkatakse. Ei tohiks sorteerida, hinnata ega kritiseerida, vaid koguda tuleks võimalikult palju seoseid. Juba mainitud assotsiatsioonid võivad viia uute seosteni.

<i>Kasutatud meetod</i>	Mõttekaardi loomine
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Mis on kriitiline mõtlemine?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: STEP 1_ACTIVITY_LEAD IN
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav tuvastab kriitilise mõtlemise tüüpilised tunnused. Koolitav väljendab oma arusaama kriitilisest mõtlemisest. Koolitav loob oma kriitilise mõtlemise definitsiooni.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	arvamuste avaldamine, aruteluoskus, aktiivne kuulamine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Üks väga tõhus ja nauditav haridusstrateegia aitab tavaliselt praktikantidel teha asjakohasemaid märkmeid, parandada arusaamist ja suurendada loovust. See aitab leida assotsiatsioone, neid ühendada ja visuaalselt selgitada. See aitab probleemi meelde jätta ja sellega kriitiliselt tegelema hakata.
<i>Sobilik ...</i>	"Kõik on kõige muuga seotud." Da Vinci. Mõttekaarti koostades loote ideede vahele seose. See ei puuduta fakte, probleeme ega määratlusi. See näitab põhimõtteid, KUIDAS asjad toimivad. See aitab meil vastata küsimustele MIKS? ja saada vastuseid meid ümbritsevatele probleemidele.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Oluline on ka visuaalne osa, sellele tuleb selguse huvides tähelepanu pöörata. Seda peaksid tegema, arendama ja selgitama õppijad. Hea mõte on algul ise mõttekaart koostada ja alles seejärel rühma mõttekaart.

<i>Kasutatud meetod</i>	Mõttekaart
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Kes vastutab kliimamuutuste eest?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Meediapädevuse moodul, 3. tegevus, 2. samm

<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav rakendab oma teadmisi kriitilise mõtlemise kohta lugemisprotsessis. Koolitav rakendab teadmisi eksimuste tuvastamise kohta. Koolitav jagab oma ideid kaasõppijatega. Koolitav loob kollaaži, et näidata probleemi lihtsustamist.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	kriitiline mõtlemine, meediapädevus
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	eksituste tuvastamine, kriitiline lugemine, suhtlemine, argumenteerimine, arvamuste võrdlemine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Argumentidest ja fraasidest kollaaži koostamine võimaldab osalejatel keerulisel teemal ideid kokku panna, et saada probleemist parem ülevaade. Paaristöö arendab suhtlemis- ja argumenteerimisoskust. Kui mõttekaart tuleb enne selle esitamist omavahel kooskõlastada, julgustatakse osalejaid otsima ühisosa ja ratsionaalseid argumente, mitte ainult emotsioonidel põhinevaid.
<i>Sobilik ...</i>	See on lõõgastav ja loov tegevus, mille abil saab töömeetodit varieerida, kui rühm on väsinud.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Kui osalejad ei usalda oma loomingulisi võimeid, võib neile selle asemel pakkuda ülevaate andmist oma ideedest. Näiteks valige kolm argumenti, millega nad nõustuvad ja kolm, millega nad ei nõustu.

Meetod: Grupi- / avatud arutelu

Arutelude juhtimine võib olla üks kõige rahuldust-, kuid ka väljakutseid pakkuvamaid õpetamis-meetodeid. Arutelu kasutamine õppemeetodina võimaldab sihipäraselt stimuleerida kriitilist mõtlemist. Luues suhteid oma õppijatega ja õppijate vahel, saate neile näidata, et hindate nende panust, paludes neil samal ajal aktiivselt kuulata, üksteise arvamusi väärtustada, sügavamalt mõelda ja oma ideid selgemalt sõnastada.

Sarnaselt rühmatööle tuleks kehtestada selged reeglid, et kõigil oleks võrdne võimalus rääkida, end mugavalt tunda ja arutelult midagi kaasa võtta. Asi pole arutlemises arutlemise pärast. Arutelu tuleb ette valmistada ja suunata.

<i>Kasutatud meetod</i>	Rühmaarutelu
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Kriitiline mõtlemine – mida see päriselus tähendab?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: ACTIVITY 1_INPUT (tea)
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav tuvastab kriitilise mõtlemise olulised tunnused. Koolitav teeb kindlaks, kuidas kriitilise mõtlemise oskused tema elus rakenduvad. Koolitav reflekteerib oma oskusi ja võimeid. Koolitav jagab oma ideid kaasõppijatega.
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	Kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	arvamuste avaldamine, mustrite äratundmine, eneserefleksioon

<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Koolitatavad osalevad protsessis küsimustele vastates ja näiteid tuues, see toetab suhtlemist ja motivatsiooni. Olulist rolli mängib kuulamine. Koolitaja hoolitseb selle eest, et kõik oleks lahti seletatud ja kõik saaksid aru mitte ainult faktidest, vaid ka põhjustest ja seostest. Koolitatavad on keskendunud ja õpivad, kuidas oma ideid klassikaaslaste ees väljendada.
<i>Sobilik ...</i>	Traditsiooniliselt tajutakse seda loenguna, kuid see pole nii. Küsimused sunnivad õpilasi olema aktiivsed, keskendunud ja väljendama ideid. Nad pööravad tähelepanu teistele osalejatele ja koos jõutakse järeldusteni. Mõnikord vastavad ainult aktiivsed õppijad, peame andma võimaluse ka teistele koolitatavatele.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Klassiruumi ümberkorraldamine ringiks, nii et kõik on kõigiga silmitsi. Küsimused eelnevalt ette valmistada, et anda aega vastuste väljamõtlemiseks ja arvamuste toetamiseks, parlamendilaadne istung koos esimehega. Koolitatavate jagunemine arvamuste järgi rühmadesse jne.

<i>Kasutatud meetod</i>	Arutelu
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Kas kriitiline mõtlemine on loominguline protsess?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: STEP 3_ACTIVITY 2 (arusaamine)
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav kirjeldab oma pehmeid oskusi (digitaalse kirjaoskuse pluss tugev analüüsivõime ja head kommunikatsioonioskused) ja selgitab nende tähendust päriselus. Koolitav illustreerib enda näitel uuenduslikkuse ja loovuse elementide kasutamist kriitilises mõtlemises võrreldes nende edukate isiksustega, kes gruppi inspireerivad.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	deduktsioon, suhtlemine, argumenteerimine, arvamuste võrdlemine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Arutelumeetod on üks vanemaid ja tõhusamaid meetodeid õpilase kriitilise mõtlemise oskuste kujundamisel ja arendamisel. Samuti suurendab see õpilaste loovust, verbaalset väljendust ja kognitiivseid võimeid.
<i>Sobilik ...</i>	See sobib eriti hästi klassi formeerimise ja/või hindamise faasis.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Kohandamised sõltuvad õpetajast, koolitatavatest, eesmärkidest ja varustatusest. Arutelu võib esineda mitmel kujul, olenevalt klassi/rühma suurusest ja eelkõige õpieesmärkidest. Suurtes rühmades võivad arutelu mõnikord takistada domineerivad, ekstravertsed õpilased või õpilaste vastumeelsus esineda. Selisel juhul peab õpetaja sekkuma ning osalemist ja arutelu toetama.

<i>Kasutatud meetod</i>	Avatud arutelu
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Vajadus professionaalse ajakirjanduse järele
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Meediapädevuse moodul, 4. Tegevus
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav mõtiskleb erinevate infoallikate usaldusväärsuse üle Koolitav jagab oma arvamust ülejäänud osalejatega.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	kriitiline mõtlemine, meediapädevus
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	rakendus, arutelu, aktiivne kuulamine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Aruteludes treenitakse korraka erinevaid oskusi ja võimeid: aktiivset kuulamist ja mõistmist, oma arvamuse avaldamist, teadmiste aktiveerimist ja argumenteerimist. Samas sobivad need erinevate teadmiskomponentide ja argumentide kogumiseks ja kombineerimiseks. Õpetajana saate ülevaate ka rühma teadmiste tasemest.
<i>Sobilik ...</i>	See sobib uue teema tutvustamiseks.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Rühmades, kus osalejad on väga eripalgelised, saab koolitaja pakkuda refleksiooniks muid vahendeid, näiteks täita teema põhipunktidega leht või alustada refleksiooni väikestes rühmades. Ta saab korraldada ka rääkimisjärjekorda nii, et iga inimene osaleb vähemalt korra.

<i>Kasutatu, meetod</i>	Rühmaarutelu
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Sissejuhatus
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	IKT moodul – Sissejuhatus
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	- Sissejuhatus, koolituste teemad - Täiskasvanute koolitaja digipädevused - Arutelu – kuidas on distantsõpe kujundanud täiskasvanukoolituse maastikku?
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	Kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, teadmised ja mõistmine, rakendamine, probleemide lahendamine, suhtlemine.
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Aktiivne kuulamine, info analüüs, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate tundmine, nende teadmiste sügavam mõistmine ja rakendamine erinevates olukordades. Info kriitiline hindamine. Põhjendatud vastused probleemsetele küsimustele. Alternatiivsete probleemilahendusmeetodite rakendamine, nende eeliste ja puuduste arvestamine. Eneserefleksioon.
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Rühmaarutelu võimaldab leida ühiseid rõhuasetusi ning toob välja, millised ideed on liikmete jaoks sarnased ja millised erinevad.
<i>Sobilik ...</i>	Ühiste mõtete ja ideede leidmine, arvamuste jagamine, lahenduste leidmine tekkinud küsimustele ja probleemidele.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Grupitööd ja arutelu saab teha erineval viisil, vajadusel ka veebis.

<i>Kasutatud meetod</i>	Vaikne lugemine, rühmaarutelu
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Kuulsa inimese elulugu
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitatavad harjutavad oma lugemisoskust. Koolitatavad harjutavad grammatiliste vormide tundmist. Koolitatavad rakendavad oma teadmisi grammatikavormide kohta ja mõistavad, millist grammatilist ajavormi on jutuvestmiseks kõige parem kasutada.
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	Grammatilised teadmised, kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Arvamuse avaldamine, Aruteluoskus
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Tegusõnade leidmine kuulsa inimese eluloost valiti seetõttu, et elulood on loo vorm ja jutuvestmine on universaalne inimtegevus. Lugejad kasutavad biograafilise teksti mõistmiseks tavaliselt vähe kognitiivset energiat, nii et nad saavad rohkem tähelepanu pöörata selle sisule ja keelele (antud juhul verbivormidele). https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1191435.pdf
<i>Sobilik ...</i>	See konkreetne elulugu sobib gümnaasiumiõpilastele ja täiskasvanud õppijatele, sest nad vajavad teksti mõistmiseks taustateadmisi Natsi-Saksamaa kohta ja hiljem viljaka arutelu loomiseks kriitilist lähenemist teemale.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Et seda tegevust nooremate õpilastega kasutada, saavad koolitajad valida mõne teise kuulsa inimese, kellega kõnealustel õpilastel juba tuttavad on.

<i>Kasutatud meetod</i>	Rühmaarutelu, frontaalne selgitus
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Sügavuse ja keerukuse raami loomine
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitatavad arutavad, mis on sõnavara õppimisel oluline. Koolitatavad avaldavad oma arvamust. Koolitatavad mängivad mängu ja teevad kindlaks oma tugevad ja nõrgad küljed.
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	Kriitiline mõtlemine, võõrkeelne haridus
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	aruteluoskus, refleksioon
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	See meetod valiti seetõttu, et sügavuse ja keerukuse raamid toetavad sõnavara õppimist ja sõnade rühmitamist, aidates samal ajal arendada kriitilise mõtlemise oskusi.
<i>Sobilik ...</i>	Koolitatavate keeletase peab olema kõrge (soovitav oleks B1), kuna tekst eeldab teatud keelelisi teadmisi. Kui aga kasutada teksti, mis on madalama raskusastmega, saab seda ülesannet kasutada ka madalamate keeletasemetega puhul.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Ülesannet saab muuta mitmel viisil. Taseme suurendamiseks või vähendamiseks saab valida muid tsitaate ja erinevat teksti.

Meetod: Arutelu paaris

Paarisarutelu on partneritöö erivorm (vt eespool).

<i>Kasutatud meetod</i>	Arutelu paaris
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Mõelge oma päevale kriitiliselt
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: STEP 3_ACTIVITY 3 (rakenda)
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav võrdleb tegevuste järjekorda oma töö- või isiklikus elus. Koolitav rakendab teadmisi kriitilise mõtlemise kohta, kui teeb ettepanekuid tegevuste järjekorra muutmiseks. Koolitav näitab, kuidas sellist võtet saab kasutada ka oma töökohal või isiklikus elus.
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamine, suhtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	rakendamine, võrdlemine, detailidele tähelepanu pööramine, otsustamine, ettepanekute tegemine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	lühike selgitus: Seda tüüpi tegevuse puhul võib ideede jagamine paarikaupa eriti hästi sobida. Õpilastöö sisuna võib pidada tundlikuks tabelit isikliku elu kohta, paarisvestlus võib tõhustada jagamist ja suhtlemist ilma teistega liigselt kokku puutumata.
<i>Sobilik ...</i>	Millistele olukordadele/olukordadele, millistele õpetajatele, millistele õppijatele/rühmadele see eriti sobib? Paarisvestlus on populaarne klassiruumi meetod, mis suudab täita paljusid õppeeesmärke. Selle variatsioon on Think-Pair-Share, mida kasutatakse ka siin. See on üldiselt rakendatav erinevat tüüpi õppijatega ja erinevatel eesmärkidel. See võib toimida hästi arglike õpilastega, kellele ei meeldi oma ideid suuremates rühmades jagada. Samuti võib see kaasa tuua sügavama ja keerukama ideede vahetamise.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Millised kohandused, nt teistele sihtrühmadele, muud sisufookused, tegevuse virtuaalne elluviimine..., on kasulikud? Kohanemised sõltuvad õpetajast, koolitavatest, eesmärkidest ja varustatusest. Siin võib 3-4 õpilasega rühmades toimuvat arutelu pidada sobivaks, lähtudes koolitaja otsusest.

Meetod: Ajurünnak

Ajurünnak (algelt:aju kasutamine probleemi ründamiseks) on sageli kasutatav meetod ideede, eelteadmiste ja assotsiatsioonide kogumiseks teatud teemal, mis võib muutuda oluliseks õppe- ja õppimisprotsessi käigus. See kasutab ära rühma vaatenurkade mitmekesisust. Ajurünnak on soovitatav teemaga tegelemise alguses, aga ka stagnatsioonifaasis. Lühikese ajaga tuleks koguda võimalikult palju ideid. Julgustatakse vabalt väljenduma. Väljendite hindamine või kritiseerimine ei ole lubatud. Pärast loomefaasi lõppu toimub tulemuste hindamine ja struktureerimine.

Kasutatud meetod	Ajurünnak
Tegevuse pealkiri	Mis on kriitiline mõtlemine?
Moodul, kus tegevus asub	Üldmoodul: STEP 1_ACTIVITY_LEAD IN
Tegevuse eesmärgid	Koolitav tuvastab kriitilise mõtlemise tüüpilised tunnused. Koolitav väljendab oma arusaama kriitilisest mõtlemisest. Koolitav loob oma kriitilise mõtlemise definitsiooni.
Täiustatud võtmepädevused	Kriitiline mõtlemine
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	arvamuste avaldamine, aruteluoskus, aktiivne kuulamine
Selle meetodi valimise põhjus	See õpetaja poolt rakendatav strateegia loob maksimaalse osaluse, vastused ning seisukohtade, ideede ja arvamuste esitamise. Seda kasutatakse uute ideede tekke, sotsialiseerumise ja motivatsiooni soodustamiseks.
Sobilik ...	See on sobiv ja soovitatav igal ajal, kui rühm vajab uusi ideid. Seda saab rakendada ka siis, kui kavatseme probleemi analüüsida ja edasi arutada või edasi arendada või probleemile (uut) lahendust pakkuda.
Võimalikud kohandused	Seda on võimalik kasutada isegi veebireaalsuses, ka klassiruumi ümberkorraldamine võib ajutegevust ergutada. Väljendatud ideede nägemine võib kaasa tuua seoseid, lahendusi või arengut. Seda saab sooritada suuliselt, kirjalikult või digitaalselt.

Kasutatud meetod	Ajurünnak
Tegevuse pealkiri	Sissejuhatus
Moodul, kus tegevus asub	IKT moodul – Sissejuhatus
Tegevuse eesmärgid	- Sissejuhatus, koolituste teemad - Täiskasvanute koolitaja digipädevused - Arutelu – kuidas on distantsõpe kujundanud täiskasvanukoolituse maastikku?
Täiustatud võtmepädevused	Kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, teadmised ja mõistmine, rakendamine, probleemide lahendamine, suhtlemine.
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	Aktiivne kuulamine, info analüüs, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate tundmine, nende teadmiste sügavam mõistmine ja rakendamine erinevates olukordades. Info kriitiline hindamine. Põhjendatud vastused probleemsetele küsimustele. Alternatiivsete

	probleemilahendusmeetodite rakendamine, nende eeliste ja puuduste arvestamine. Eneserefleksioon.
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Esmase ülevaate saamiseks palutakse kõigil jagada oma kogemusi ja praktikat, et paremini mõista erineva taustaga kolleegide olukorda. Kõik saavad jagada oma seisukohti ja ideid.
<i>Sobilik ...</i>	Uute ideede muutmine ja avastamine rühmas.
<i>Võimalikud kohandused</i>	See on kergesti kohandatav erinevatesse olukordadesse, sobib ka veebipõhiseks seansiks, hea võimalus kasutada veebipõhiseid tööriistu.

<i>Kasutatud meetod</i>	<i>Ajurünnak</i>
<i>Tegevuse pealkiri</i>	<i>Meeskonnatöö ja tagasiside tööriistad</i>
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	<i>IKT moodul</i>
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Andmete kogumise, töötlemise ja esitamise hõlbustamiseks on mitmeid tööriistu. Tänapäeval saab rühmatöös kasutada veebipõhiseid tööriistu, mis muudavad tööprotsessi lihtsamini jälgitavaks ja järelduste tegemise lihtsamaks. Samuti on palju võimalusi õpilastelt tagasiside saamiseks.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Teadmised ja arusaamine, rakendamine, probleemide lahendamine, suhtlemine ja koostöö, kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine.
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Rakendada teadmisi ja arusaamu info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogiatest erinevates olukordades. Jagage probleem selle lahendamiseks osadeks ja liitke pärast lahendamist taas üheks. Pakkuge välja, selgitage ja rakendage alternatiivseid lahendusi, kaaluge nende eeliseid ja puudusi.
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Et saada aimu iga osaleja oskustest, jagatakse ideid ja mõtteid, millest ilmnevad mustrid, populaarsemad valikud.
<i>Sobilik ...</i>	Uute ideede muutmine ja avastamine rühmas.
<i>Võimalikud kohandused</i>	See on kergesti kohandatav erinevates olukordades, sobides ka veebipõhiseks seansiks, hea võimalus kasutada veebipõhiseid tööriistu.

Meetod: analüüs

Analüüs on probleemi/teema süvendatud, intensiivne ja süstemaatiline uurimine konkreetse küsimuse või probleemi lahendamise eesmärgil. Harva jääb see eraldiseisvaks, sest õpikogemus üksikisiku jaoks tuleneb vaid osaliselt tema enda analüüsitulemustest, palju enam aga enda tulemuste võrdlemisest ja arutelust teiste õppijate omadega ehk koostöisest õppimisest.

<i>Kasutatud meetod</i>	Analüüs
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Mõelge oma päevale kriitiliselt
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: STEP 3_ACTIVITY 3 (rakenda)
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav võrdleb tegevuste järjekorda oma töös või isiklikus elus. Praktikant rakendab teadmisi kriitilise mõtlemise kohta, kui teeb ettepanekuid järjekorra muutmiseks. Praktikant näitab, kuidas seda saab kasutada tema töökohal või isiklikus elus.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamine, suhtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	rakendamine, võrdlemine, detailidele tähelepanu pööramine, otsustamine, ettepanekute tegemine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Kriitiline mõtlemine hõlmab oskust probleemi kõiki aspekte hoolikalt uurida ja sellest järeldusi teha, st seda analüüsida. Usume, et selle meetodi praktiseerimine võib oluliselt tugevdada koolitavate kriitilise mõtlemise oskusi.
<i>Sobilik ...</i>	See on eriti sobiv pärast seda, kui õpilased on saanud sisendi vajaliku teabe kujul, st tunni teema, praktika ja hindamise faasis.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Kohandused sõltuvad õpetajast, koolitavatest, eesmärkidest ja varustatusest. Sellele võivad lisanduda jaotusmaterjalid, veebimaterjalid, digitaalsed esitlused, videod jne. Õpilaste väljundite kvaliteet sõltub oluliselt sisendi ehk pakutava info mitmekesisusest ja kvaliteedist.

<i>Kasutatud meetod</i>	Probleemi kirjeldus ja lahendus selgitus
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Reklaami saladus
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: STEP 4_ACTIVITY 5 ja 6, ÜLESANNE C
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitav seostab elemendid ja osad tervikuks. Koolitav analüüsib tegelikke väärtusi, avaldab arvamust, kaitseb seda ja põhjendab. Koolitav võrdleb, hindab ja annab ütlusi, hindab reklaami mõju ostuharjumustele. Koolitav teeb järeldused, toob välja plussid ja miinused ning koostab reklaamide ja sloganite kujundused.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	suhtlemine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	induktsioon, deduktsioon, lahenduste formuleerimine

<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	on praktikantide vastastikune inspireerimine probleemide lahendamisel. Küsimuse korral: kuidas kaitseksite end reklaamides esinevate trikkide eest? Nad selgitavad ja võrdlevad oma lahendusi teiste koolitavatega.
<i>Sobilik ...</i>	Olukordades, kus koolitavad on kaasatud probleemi kirjeldama ja selgitama, kuidas nad seda oma päriselus lahendaksid.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Vastavalt sihtrühmale saab koolitaja lasta koolitavatel iseloomustada, mis oli esitatud lahenduses head ja kuidas saaks probleemi paremini lahendada. Samuti oskavad nad oma kogemuste põhjal oma tegelikke lahendusi selgitada.

<i>Kasutatud meetod</i>	Analüüs
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Sissejuhatus
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	IKT moodul – Sissejuhatus
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	- Sissejuhatus, koolituste teemad - Täiskasvanute koolitaja digipädevused - Arutelu – kuidas on distantsõppe taust kujundanud täiskasvanukoolituse maastikku?
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, teadmised ja mõistmine, rakendamine, probleemide lahendamine, suhtlemine.
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Aktiivne kuulamine, info analüüs, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate tundmine, nende teadmiste sügavam mõistmine ja rakendamine erinevates olukordades. Info kriitiline hindamine. Põhjendatud vastus probleemsetele küsimustele. Alternatiivsete probleemilahendusmeetodite rakendamine, nende eeliste ja puuduste arvestamine. Eneserefleksioon.
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Iga osaleja peab analüüsima ja hindama oma oskusi ja teadmisi digipädevuste mudeli abil, et mõista oma pädevuste taset selles valdkonnas. See on vajalik selleks, et näha võimalusi edasiseks arenguks.
<i>Sobilik ...</i>	Enesehindamine ja hinnangupõhine analüüs. Enda tulemuse teadvustamine ja kitsaskohtade nägemine ning neile lahenduste leidmine.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Kohanemised sõltuvad õpetajast ja eesmärkidest.

<i>Kasutatud meetod</i>	Probleemsete küsimuste tõstatamine
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Aja planeerimine ja juhtimine
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	IKT moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	- Õppida kasutama mugavaid ajaplaneerimise tööriistu - Hinda kriitiliselt tööriistade valikut - Julgusta suhtlemist ja koostööd läbi rühmatöö
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	Kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, teadmised ja mõistmine, rakendamine, probleemide lahendamine, suhtlemine.

<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Probleemide lahendamine, mõistete ja terminite õige kasutamine. Pakkuda välja, selgitada ja rakendada alternatiivseid lahendusi, kaaluda nende eeliseid ja puudusi, analüüsides informatsiooni, argumentatsiooni, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia tundmist, nende teadmiste sügavamat mõistmist ja rakendamist tava- ja ebatavalistes olukordades. Põhjendatud vastamine probleemsetele küsimustele. Alternatiivsete probleemilahenduse meetodite rakendamine, nende eeliste ja puuduste arvestamine. Eneserefleksioon.
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Et näha, milliste teemade ja probleemidega tuleb tegeleda, tuleb osata näha probleemseid kohti. Nende tuvastamine ja esitamine võimaldab teil liikuda soovitud tulemuseni.
<i>Sobilik ...</i>	Kui on vaja välja tuua konkreetne teema ja inimgrupi temaatilised probleemid, millest edasi liikuda ja neid lahendama asuda.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Võimalik on läheneda erinevalt, kas küsimus-vastus või diskussioon.

<i>Kasutatud meetod</i>	<i>Probleemi sõnastamine</i>
<i>Tegevuse pealkiri</i>	<i>Veebisuhtlusvahendid</i>
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	<i>IKT moodul</i>
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	- Õppida kasutama mugavaid ajaplaneerimise tööriistu - Hinnata kriitiliselt tööriistade valikut - Julgustada suhtlemist ja koostööd läbi rühmatöö
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, teadmised ja mõistmine, rakendamine, probleemide lahendamine, suhtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Probleemide lahendamine, mõistete ja terminite õige kasutamine. Pakkuda välja, selgitada ja rakendada alternatiivseid lahendusi, kaaluda nende eeliseid ja puudusi, analüüsides informatsiooni, argumentatsiooni, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia tundmist, nende teadmiste sügavamat mõistmist ja rakendamist tava- ja ebatavalistes olukordades. Põhjendatud vastamine probleemsetele küsimustele. Alternatiivsete probleemilahenduse meetodite rakendamine, nende eeliste ja puuduste arvestamine. Eneserefleksioon.
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Õpetajad peavad olema kursis koolitavate pädevustega ning vastavalt sellele paika panema edasised plaanid ja õppemahu. Tulevased koolitajad, kes teemaga tegelema hakkavad, peavad oskama ka probleemi sõnastada, kust lahenduste otsimist jätkata.
<i>Sobilik ...</i>	Analüüsitulemused näitavad, millised pädevused vajavad rohkem tähelepanu, millised vajavad rohkem selgitamist jne.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Olenevalt tõstatatud probleemidest saab valida sobiva lähenemise, vajadusel koolitavaid rühmitada ja iga grupp tegeleda probleemile lahenduse leidmisega.

<i>Kasutatud meetod</i>	Laulu analüüs
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Minevik ehituslaulus
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitatavad analüüsivad laulusõnu. Koolitatavad toovad välja, milline verbi ajavorm esineb kogu laulus. Koolitatavad koos treeneriga moodustavad reegli Past Simple kasutamise kohta.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	kriitiline mõtlemine, keeleõpe, kuulamisoskus
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Refleksioon, arutelu, grammatika analüüs
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	See meetod valiti seetõttu, et laulusõnade kasutamine inglise keele tundides avaldab positiivset mõju õpilaste grammatikaõppe mõistmist ning parandab positiivselt ka nende sõnavara, hääldust ja kuulamisoskust. Laulusõnad on lõbus ja huvitav meedium grammatika õppimiseks, eriti poegadelelaulude puhul, mis on koolitatavate jaoks tuttavad ja populaarsed. Veelgi enam, kuna õpilased kuulavad laulu sageli ka selle sõnu lugedes, õpivad nad inglise keele ajavorme automaatselt. https://repository.ar-raniry.ac.id/id/eprint/4764/1/Datiin%20Dibya%20Tri%20Utami.pdf
<i>Sobilik ...</i>	See tegevus sobib kõikidele vanuserühmadele ja keeletasemetele
<i>Võimalikud kohandused</i>	Seda tegevust saab kohandada erinevatele vanuserühmadele, valides vastavalt koolitatavate vanusele sobivad laulud. See võib sobida ka erinevatele keeletasemetele, valides lauludele rohkem või vähem keerukad sõnad.

Meetod: küsimuste süsteem

Küsimuste komplektiga töötamine võimaldab õpetajal suunata õppijate tähelepanu teatud aspektidele, innustada neid probleeme ja fakte kahtluse alla seadma ning tulemusena seoseid otsima või neid esitlema. Avatud küsimused on eriti sobivad, kuna neile saab tavaliselt ammendavalt vastata vaid koos sidusa selgitusega.

Veelgi avatum, osalust toetav variant on koos õppijatega küsimuste väljatöötamine ja kogumine.

<i>Kasutatud meetod</i>	Küsimuste süsteem
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Mis on autori sõnum?
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: STEP 3_ACTIVITY 4 (analüüs)
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Praktikant selgitab autori lähenemist ja kavatsusi. Koolitatav tuvastab ja analüüsib praktikas koomiksi/foto/pildi tüüpilisi jooni ning võrdleb oma vastuseid teiste rühmaliikmetega.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	suhtlemine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine

<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	lahenduse sõnastus, seoste leidmine, plusside ja miinuste kirjeldus, hinnangu andmine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Siin ärgitab küsimuste süsteem arutelusid, juhib koolitatavaid ja võimaldab neil teemat erinevatest vaatenurkadest kaaluda. Sobivad küsimused on selle tegevuse jaoks üliolulised.
<i>Sobilik ...</i>	See meetod sobib klasside kõikide faaside jaoks, kõige sagedamini rakendatakse seda sisse- ja sisendtegevustes. Küsimused annavad koolitavatele orientatsiooni ja suuna, seega tuleb nende valikule pöörata erilist tähelepanu.
<i>Võimalikud et kohandused</i>	See meetod on üldiselt rakendatav mis tahes sihtrühma, sisu fookuse või teostuse tüübi puhul.

<i>Kasutatud meetod</i>	Avatud küsimuste komplekt
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Reklaami saladus
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Üldmoodul: STEP 4_ACTIVITY 5 ja 6, ÜLESANNE A, B, C
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Praktikant koostab elemendid ja osad uude üksusesse. Koolitav analüüsib tegelikke väärtusi, avaldab arvamust, kaitseb seda ja põhjendab. Praktikant võrdleb, hindab ja annab ütlusi, hindab reklaami mõju ostuharjumustele. Praktikant teeb järeldused, toob välja plussid ja miinused ning koostab reklaamide ja sloganite kujundused.
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	suhtlemine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	induktsioon, deduktsioon, lahenduste formuleerimine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Koolitavate motiveerimiseks oma õppetööle keskendumiseks on väga oluline küsida neilt nende endi kogemuse, idee, elukogemuse, vaikivate teadmiste jms põhjal. See on põhjus, miks tuleb küsimusi eelnevalt avada – sellisel juhul koolitavatel on võimalus oma vastused põhjalikult läbi mõelda.
<i>Sobilik ...</i>	Olukordades, kus on oluline kriitilise mõtlemise täiustamine ja tugevdamine loovülesannete abil, kogemuse kaudu õppimise tugevdamine, kriitilise mõtlemise kasutamine isiklikus ja tööelus ning loominguline kasutamine.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Kohandumised sõltuvad koolitajast ja koolitavatest, kuid küsimuste komplekti saab üldiselt kasutada igal pool, kus on oluline toetav süvamõtlemine.

<i>Kasutatud meetod</i>	<i>Küsimuste püstitamine</i>
<i>Tegevuse pealkiri</i>	<i>Veebisuhtlusvahendid</i>
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	<i>IKT moodul</i>
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	- Õppida kasutama mugavaid ajaplaneerimise tööriistu - Hinnata kriitiliselt tööriistade valikut - Julgustada suhtlemist ja koostööd läbi rühmatöö
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, teadmised ja mõistmine, rakendamine, probleemide lahendamine, suhtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Probleemide lahendamine, mõistete ja terminite õige kasutamine. Pakkuda välja, selgitada ja rakendada alternatiivseid lahendusi, kaaluda nende eeliseid ja puudusi, analüüsides informatsiooni, argumentatsiooni, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate tundmist, nende teadmiste sügavamat mõistmist ja rakendamist tava- ja ebatavalistes olukordades. Põhjendatud vastamine probleemsetele küsimustele. Alternatiivsete probleemilahendusmeetodite rakendamine, nende eeliste ja puuduste arvestamine. Eneserefleksioon.
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Küsimuste sõnastamine on hea viis välja selgitada, millised valdkonnad vajavad rohkem tähelepanu.
<i>Sobilik ...</i>	Sobib uue teemaga tutvumiseks, toob välja grupi üldteadmised ja lähtekoha, kust edasi liikuda.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Vajadusel saab tulemusi grupeerida ja grupipõhiselt lahendusi leida.

Meetod: Mängud

Mängud elavdavad õppetunde ja pakuvad õppijate vaatenurgast tervitatavat vaheldust ning ühtlasi täiustavad õpetamist. Suurenenud õpimotivatsioon suurendab ka õpiedukust. Mängud on väga kasulikud ja sobivad ka uues rühmas üksteise tundmaõppimisel ja meeskonna loomisel.

Mängude kasutamisel on oluline, et õppijad tunneksid end mugavalt. Protsess, eesmärk ja reeglid peavad olema kõigile selged. Mänge saab kasutada erinevatel eesmärkidel: üksteisega tutvumiseks, uueks teemaks valmistumiseks, lõdvestamiseks, meeskondade moodustamiseks jne. Õpetajad saavad kasutada mängu ka õppimise edukuse kontrollimiseks. Näiteks ristsõna/viktoriini tulemusi saab uuesti klassiga arutada ja õpetajad näevad kohe, kus on veel puudujääke teadmistes.

<i>Kasutatud meetod</i>	<i>Jäämurdja mängud</i>
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Jäämurdja
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Kõigi moodulite jaoks Õppekavas ei ole - üksteise tundmaõppimise, lõdvendamise, motiveerimise, meeskonna loomise jms mängu saab ja tuleb kasutada vastavalt vajadusele.
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitatavad saavad tuttavaks, õhkkond muutub vabamaks, rühm leiab ühise keele.
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Suhtlemisoskus, sotsiaalsed oskused, loomingulised oskused
<i>Näited</i>	Naabrid Osalejad seisavad ringis ja igaüks jätab meelde oma naabri nime või tema hobi/huviala. Kui ringi keskel seisev osaleja osutab kaasmängijale ja ütleb "paremale"/"vasakule", tuleb seal seisval mängijal öelda vastav nimi või hobi. Kui vastus on vale, vahetab inimene kohad mängijaga keskel. Inimbingo Osalejatele jagatakse bingokaart, kus iga ruut kirjeldab mingit isikuomadust või huviala/hobi (tal on lemmikloom, ta armastab aiatööd jne). Osalejad peavad üksteiselt küsima ja leidma neile omadustele vastavad inimesed. Ruudu sisse tuleb kirjutada vastav nimi. Kellel saab esimesena rida täis, hüüab: "BINGO!" Kaks tõde üks vale Osalejad – üksteise järel – räägivad enda kohta kolm fakti: kaks on tõesid, üks on välja mõeldud. Teised peavad ära arvama (ja seda ka põhjendama), milline neist pole tõsi. Rohkem ideid: https://www.quizbreaker.com/icebreakers-for-adults https://www.thoughtco.com/classroom-ice-breaker-31410
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Enamasti ei ole uue grupiga alustamine lihtne: osalejad ei tunne üksteist, koolitaja ei tunne osalejaid, grupp eksisteerib vaid formaalselt. Jäämurdja mängud toetavad üksteise tundmaõppimist ebatavalisel, mõnikord üllataval viisil. Jagatud mänguline kogemus loob esialgse grupitunde, MEIE tunde.
<i>Sobilik ...</i>	Kõik rühmad, igas vanuses...
<i>Võimalikud kohandused</i>	Mõnda Jäämurdja mängu saab kasutada ka hilisemal ajal, näiteks siis, kui soovid mõnele teemale tähelepanu juhtida ja osalejate kogemustele/vaadetele keskenduda, nt Inimbingo.

<i>Kasutatud meetod</i>	<i>Aktiveerimismängud</i>
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Aktiveerimine / lõdvestamine
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Kõigi moodulite jaoks Õppekavas ei ole - üksteise tundmaõppimise, lõdvestamise, motiveerimise, meeskonna loomise jm mängu saab ja tuleb kasutada vastavalt vajadusele.
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Osalejate vaimseks ja füüsiliseks (taas)aktiveerimiseks ning grupidunde tugevdamiseks.
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Suhtlemisoskus, sotsiaalsed oskused, loomingulised oskused
<i>Näited</i>	Valige pool Ruumis on määratletud kaks ala (A ja B) põrandal olevate paberitükkide või kleepribaga... Õpetaja valmistab ette vähemalt 10 "Kas teile meeldiks...?" küsimust kahe erineva vastusega igale küsimusele. Osalejad lähevad ruumiliselt neile lähedaseima vastuse juurde. Õpetaja võib inimeselt küsida, miks ta selle poole valis. Tähelepanu, valmis olla, läks! Rühm on jagatud pooleks ja seisab kahes reas nägudega vastamisi. Õpetaja annab ette kategooria, näiteks ees- või perekonnanime. Seejärel peab iga rühm end võimalikult kiiresti sättima, näiteks kronoloogiliselt või tähestikuliselt. Rohkem ideid: https://www.thoughtco.com/classroom-ice-breaker-31410
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Ka väga vaheldusrikastes tundides istuvad osalejad liiga palju ja pikka aega. Füüsiline tegevus ei elavda mitte ainult keha, vaid ka vaimu – ja peale lühikest ühistegevust seistes on istudes töötamine ja kaasamõtlemine sageli jälle palju lihtsam. Lisaks vabastavad sellised tegevused ka mõistuse, samal ajal seda treenides, sest on vaja teha kiireid otsustusi, ümber grupeeruda ja rivi korda seada.
<i>Sobilik ...</i>	Kõik rühmad, igas vanuses...
<i>Võimalikud kohandused</i>	Mängu "Vali pool" saab mängida ka muude polariseerivate küsimuste vormide või sisuga seotud väidetega ("Sõnavabadus on puutumatu." - "Sotsiaalmeedia pakkujatel peab olema võimalus mõjuval põhjusel üksikuid postitusi kustutada.")

<i>Kasutatud meetod</i>	<i>Meeskonna loomise mängud</i>
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Hinnang: kuulujuttude aeg
<i>Moodul kus tegevus asub</i>	Kõigi moodulite jaoks Õppekavas ei ole - üksteise tundmaõppimise, lõdvestamise, motiveerimise, meeskonna loomise jms mängu saab ja tuleb kasutada vastavalt vajadusele.
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Vastastikune väärtustamine, grupisiseste sidemete loomine ja süvendamine, grupidunde tugevdamine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Suhtlemisoskus, sotsiaalsed oskused, loomingulised oskused
<i>Menetlus</i>	- Valige üks osaleja esimeseks sihtmärgiks, ta peab seisma väljaspool ruumi. - Kõik teised osalejad kirjutavad sihtmärgi kohta paberile ühe kuulujutu (veenduge, et see oleks meeldiv või kiiduväärne!). - Koguge kõik paberitükid kokku ja valige neist juhuslikult üks ettelugemiseks. Sihtmärk peab ära arvama, kes tema arvates selle kuulujutu kirjutas. - Kui sihtmärgi oletus on õige, valitakse uus sihtmärk. Kui aga sihtmärk arvab valesti, siis jätkatakse väidete lugemist, kuni sihtmärk arvab õigesti ära. - Mängige seda mängu seni, kuni kõik inimesed on olnud sihtmärgiks.
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Rühma tunnustamine ja usaldus on meeldiva ja avatud õpikeskkonna olulised tegurid. Seetõttu on soovitatav kaasata selliseid tegevusi, mis ühelt poolt maandavad õppetunni pinget ja teisalt tugevdavad rühma ühtekuuluvustunnet.
<i>Sobilik ...</i>	Grupid, kes üksteist juba tunnevad ja kus on juba tekkinud omavaheline usaldus.

<i>Kasutatud meetod</i>	Grammatikamäng
<i>Tegevuse pealkiri</i>	"Kuum kartul" - grammatikaversioon
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitatavad meenutavad oma teadmisi sõnaliikide kohta. Koolitatavad testivad oma kiirust erinevate sõnaliikide meeldetuletamisel. Koolitatavad harjutavad oma kõneoskust tempokas keskkonnas.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Kriitiline mõtlemine, keeleõpe
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Mõtisklus, arvamuse avaldamine, arutelu
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Grammatikamäng valiti seetõttu, et mängud on väga motiveerivad ja meelelahutuslikud ning annavad ka tagasihoidlikumatele õppijatele rohkem võimalusi oma arvamuste ja tunnete väljendamiseks. See meetod võimaldab õppijatel omandada võõrkeeles uusi kogemusi, mis ei ole tavapärase tunni jooksul alati võimalik. https://core.ac.uk/download/pdf/143964197.pdf

<i>Sobilik ...</i>	See tegevus sobib kõikidele keeletasemetele ja vanuserühmadele.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Tegevust saab kohandada erineva keeletasemega rühmadele. Kogenumate õppijate jaoks võivad kasutatavad sõnatüübid olla keerulisemad, samas kui vähem kogenudmad saavad töötada sõnatüüpidega nagu nimisõnad, tegusõnad jne.

<i>Kasutatud meetod</i>	Grammatikabingo
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Grammatika ja kirjavahemärkide bingo
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitatavad harjutavad lugemist eesmärgipärase oskusega (skaneerimine). Koolitatavad harjutavad grammatiliste vormide tundmist.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Grammatilised teadmised, kriitiline mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Skaneerimine (kriitiline lähenemine tekstile ja ainult vajaliku teabe leidmine)
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Sest tänapäeval eelistatakse grammatikale dünaamilisemat vaadet. Seetõttu naudivad koolitatavad seda kiiret kindlate grammatiliste struktuuride otsimise võistlust evõi mängu kujul rohkem kui lihtsalt vastuste allakriipsutamist.
<i>Sobilik ...</i>	See tegevus sobib enamikule keeletasemetele (olenevalt teksti keerukusest) ja koolitatavatele, kes on juba vilunud lugejad (skaneerimine tuleks läbi viia nii kiiresti kui võimalik).
<i>Võimalikud kohandused</i>	Seda meetodit saab kohandada, kasutades erineva pikkuse või eri keerukusastmega tekste. See sobib isegi veebitundideks, kuna igaüks töötab oma tekstiga iseseisvalt.

<i>Kasutatud meetod</i>	Rääkimismäng
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Liikuv joon
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitatavad vestlevad kõigi rühmas osalejatega. Koolitatavad panevad kohapeal oma mälu proovile. Koolitatavad harjutavad oma kõneoskust tempokas keskkonnas.
<i>Täiustatud võtmepädevused</i>	Kriitiline mõtlemine, Keeleõpe, Grammatika kasutamine kõnelemisel
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Kriitiline lähenemine teiste inimeste vastustele
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	See meetod valiti seetõttu, et liikumine aitab arendada sotsiaalseid oskusi, mis on olulised kriitilise mõtlemise oskuse jaoks. Lisaks aitab keha/aju ühenduse ümberkorraldamine õppimist meelde jätta. https://literacyandlanguagecenter.com/the-benefits-of-movement-in-the-classroom/

<i>Sobilik ...</i>	See tegevus sobib koolitavatele, kellel on juba teatav keeleoskus.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Seda tegevust saab kohandada, esitades koolitavatele erinevaid küsimusi, mida nad küsida olenevalt nende keeletasemest (omandatud verbi ajavormid) ja vanuserühmast.

<i>Kasutatud meetod</i>	Sõnavaramäng, piltide tõlgendamine
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Tahvlilooks
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitavad vaatavad pilti ja seostavad mõned esimesed kategooriad. Koolitavad treenivad oma kiirust nimetamissõnavara osas.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	võõrkeelne suhtlus, sõnavaraõpe, kriitiline mõtlemine, loov mõtlemine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	järelemõtlemine, kiire mõtlemine
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	See tegevus tugevdab sõnavaraoskusi, nõudes samas kiiret mõtlemist. See sobib igas vanuses ja on kergesti muudetav (raskusastmelt ja pikkuselt).
<i>Sobilik ...</i>	Selle tegevuse jaoks vajavad koolitavad taas inglise keele algteadmisi. Sellest tulenevalt nõuab see vähemalt B2 taset. Jällegi on võimalik raskusastet reguleerida, kasutades erinevaid pilte, mis seostavad erinevaid mõisteid. Antud piltide üle on võimalik ka põhjalikumalt arutleda.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Kasutades erinevate kontseptsioonide käivitamiseks erinevat pilti, saab seda tegevust vastavalt koolitavate tasemele suurepäraselt kohandada. Näiteks edasijõudnute jaoks võiks valida sellise pildi, mis võimaldab mitut tõlgendust.

<i>Kasutatud meetod</i>	Mõistatuste lahendamine, rühmaarutelu, kirjutamine
<i>Tegevuse pealkiri</i>	Ristsõnad
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Võõrkeelse hariduse moodul
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	Koolitavad meenutavad oma teadmisi erinevatest grammatilistest struktuuridest. Koolitavad harjutavad inglise keeles rääkimist ja arutlemist. Koolitavad rakendavad kriitilist mõtlemist, arutades, millised terminid konkreetse küsimuse jaoks kõige paremini sobivad.
<i>Võtmepädevused on täiustatud</i>	Kriitiline mõtlemine, Keeleõpe, õigekirja tundmine
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Arvamuse avaldamine, arutelu
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	See meetod valiti seetõttu, et ristsõnade lahendamine hõlmab selles konkreetses ülesandes mitmeid erinevaid oskusi, sealhulgas sõnavara, õigekirja, arutluskäiku ja grammatilist mõtlemist. Teiste oluliste mõistatuste lahendamiseks vajalike oskuste hulka kuuluvad

	järelduste tegemine, valikute hindamine ja järelduste tegemine, mis kõik eeldavad sisuliselt kriitilist mõtlemist. https://www.vocabulary.co.il/2007/09/teaching-with-crossword-puzzles/
<i>Sobilik ...</i>	See tegevus sobib igas vanuserühmas õppijatele, kes oskavad võõrkeeles kirjutada. Ülesandeid saab kohandada kõikide keeletasemetega jaoks.
<i>Võimalikud kohandused</i>	Seda tegevust saab hõlpsasti kohandada veebipõhiseks õppeks, kuna on palju erinevaid ristsõnade loomise tarkvara veebisait. Neid on lihtne kasutada, nii et õpetajad saavad vähese vaevaga luua õppekavapõhiseid ristsõnu.

<i>Kasutatud meetod</i>	<i>Hindamismängud</i>
<i>Tegevuse pealkiri</i>	3-2-1
<i>Moodul, kus tegevus asub</i>	Kõigi moodulite jaoks Õppekavas ei ole - üksteise tundmaõppimise, lõdvestumise, motiveerimise, meeskonna loomise jms mängu saab ja tuleb kasutada vastavalt vajadusele.
<i>Tegevuse eesmärgid</i>	
<i>Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused</i>	Suhtlemisoskused, sotsiaalsed oskused, loominguoskused, refleksioon
<i>Menetlus</i>	Tunni/õppetüki lõpus palutakse osalejatel lühidalt üles märkida järgmised asjad: 3 asja, mida nad on (äsjä) õppinud 2 asja, mida nad tahaksid veel õppida 1 küsimus neil veel selle teema kohta Osalejad loevad kordamööda ette oma 3-2-1 punkti. Õpetaja võib kõik vastused kokku koguda ja siis vastata või vestleb igaühaga otse töölehe esitamisel. Rohkem ideid: https://wabisabilearning.com/blogs/assessment/15-assessment-activities-fast-formative
<i>Selle meetodi valimise põhjus</i>	Et osata hinnata ja välja selgitada teemast arusaamist, sobivad ka mängulised vormid, mis ärgitavad osalejate seas enese-refleksiooni. Selle harjutusega julgustatakse osalejaid mõtisklema õpitu üle ja edastama seda, millest nad aru ei saa, samuti arendama huvi temaatiliste aspektide ühendamise vastu.
<i>Sobilik ...</i>	Rühmad, kes üksteist juba tunnevad ja kus valitseb juba avatud, tuttavlik õhkkond (muidu võib mõnel osalejal olla raske olla avatud selles osas, mida nad veel õppida tahavad või millest pole veel aru saanud).
<i>Võimalikud kohandused</i>	"Vali pool" mängu saab mängida ka muude polariseerivate küsimuste vormide või sisuga seotud väidetega ("Sõnavabadus on puutumatult." - "Sotsiaalmeedia pakkujatel peab olema võimalus mõjuval põhjusel üksikuid postitusi kustutada.")

Kuidas valida "õiget" meetodit?

TEOREETILINE SISEND

See osa puudutab vähem "tugevate" faktide ja kontrollitud teadmiste edastamist. Pigem on see õppijatele hea enesetunde ja ettevalmistuse andmine, kuidas edaspidi oma tunde ette valmistada ja kujundada ning meetodeid valida. Lõppkokkuvõttes saab õpieesmärke tavaliselt saavutada erinevate meetodite abil. Milliseid küsimusi peaks aga õpetaja esitama konkreetset tundi konkreetsele õppijate rühmale ette valmistades?

Selle juhendi alguses mainiti juba, et teie isiklikud teadmised, kogemused ja arusaamad õpetajana on meie jaoks hädavajalikud selle uute täiskasvanute koolitajate koolituse elluviimisel. Selles jaotises palume teil selgesõnaliselt lasta oma õppijatel neist kogemustest ja arusaamadest kasu saada ning selgitada oma strateegiaid kui ÜHTE viisi meetodite valimisel.

Oleks tore, kui sa ei kardaks rääkida ka oma õpetajakarjääri vigadest ja äpardustest, sest seda tehes annad oma õppijatele mitu õppetundi korraga: 1. Vead on inimlikud ja juhtuvad igaühega. 2. Oluline on viga ära tunda ja sellest õppida.

- Millised tegurid ja tingimused on meetodi valikul olulised?
- Milliseid küsimusi saan endale esitada, et teha adekvaatne valik?
- Kuidas saan oma valikut hinnata ja saadud kogemusi tulevases töös kasutada?

TEGEVUSED

ÜTLE MULLE, MIKS ...	
Selle tegevuse eesmärk on avada tulevastele täiskasvanute koolitajatele õpetajate kogemuste- ja teadmiste pagas, võimaldades neil küsimusi sõnastada ja esitada. See eeldab õpetajalt valmisoleku infot edastada ja avatust, kuid võimaldab samal ajal väärtustada tulevasi õpetajaid läbi silmast-silma arutelu.	
Soovitav kasutada kui	Hindamine/järeldus
Eesmärgid	... sõnastada küsimus, et saada teada õpetaja asjakohaseid kogemusi ... arutada õppimise ja õpetamise kogemusi ... teha järeldusi oma (tulevase) töö jaoks
Meetodid	Küsimuste komplekt / arutelu
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	küsimuste sõnastamine, aktiivne kuulamine, deduktsioon
Kestus	45 minutit
Materjal	---
TÖÖ KÄIK	
Juhata sisse	Pariaastase erialase kogemusega õpetajana on teil palju "vaikivaid" teadmisi - tõeline kogemustepagas, mis on sageli nii peidus, et te pole sellest enam teadlik. Teisalt on tulevastel täiskasvanute koolitajatel sageli palju küsimusi, mille vastused tunduvad kogenud inimesele iseenesestmõistetavad. Lihtsaim viis kauaaegsete õpetajate kogemustepagasi jagamiseks on esitada need küsimused konkreetset ja otse.

Küsi ja motiveeri	Kuidas valida tunni ettevalmistamiseks kõige sobivam meetod?
Juhenda	- Paarides või väikestes rühmades koguvad õppijad kõigepealt õpetaja käest teemasid, mille kohta nad tahavad rohkem teada saada. Sellest lähtuvalt sõnastavad nad konkreetsed, avatud küsimused ja järjestavad need tähtsuse järjekorras. - Sellele järgneb avatud küsimuste voor õpetajale. Võrdse ja avatud õhkkonna jaoks on soovitatav istuda ringis. - Küsimusi esitatakse kordamööda; loomulikult on võimalikud järelküsimused ja lühikesed arutelud. - Õpetaja peaks jälgima aega ja tagama, et kõik rühmad saaksid küsimusi esitada.
Reflekteeri	Nn “Taskulambi ringis” nimetavad õppijad väga lühidalt, milline õpetaja väide/kogemus/teadmised olid nende jaoks kõige huvitavamad, suurimaks abiks või kasulikumad.
Järeldus	Need õpetaja kogemused on tulevastele täiskasvanute koolitajate jaoks väärtuslik ressurss. Võib-olla leiate grupina võimaluse ka edaspidi oma ühises töös luua lühikesi avatud küsimuste voorusid kogenud õpetajale vastamiseks.

KUIDAS VALIDA PARIM MEETOD?

Selle tegevuse mõte on koguda rühmana kokku kõik olulised punktid, mis võivad ja/või peaksid meetodi valikut mõjutama. Sellest kujunevad välja küsimused, mis võivad hiljem olla õppijatele omamoodi kontrollnimekirjaks meetodi valikul.

Soovitatav kasutada kui Hindamine/järeldus

Eesmärgid ... mõtiskleda tuntud meetodite ja nende abil omandatud õpikogemuste üle
 ... sõnastada ja argumenteerida oma arvamusi
 ... leida ja kokku leppida asjakohased küsimused rühmana

Meetodid Ajurünnak

Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused arvamuste avaldamine, vaidlemine, aktiivne kuulamine, küsimuste sõnastamine

Kestus 30 minutit

Materjal Tahvel ja markerid

TÖÖ KÄIK

Juhata sisse Koolitavatel on juba palju teadmisi õpetamise ja õppimise meetodite kohta. Nad on kasutanud ja kogenud neid ise kui õppijad ning õppinud palju nende rakendamisest tulevaste õpetajatena. Nüüd küsimus: kuidas valida kõigi nende meetodite hulgast kõige sobivam meetod?

Küsi ja motiveeri Kuidas valida tunni ettevalmistamiseks kõige sobivam meetod?

Juhenda Koguge ühisel ajurünnakul kokku ja kirjutage üles kõik asjakohased mõtted ja kaalutlused, mis võivad või peaksid meetodi valikut mõjutama.

	- Sorteerige ja korraldage need. Seda tehes paigutage need teemade kaupa ja võimalusel ka tähtsuse järjekorras. - Otsige kokku ja sõnastage eelmiste punktide põhjal küsimused, mis võivad teid hiljem meetodite valikul kontrollnimekirjana aidata.
Reflekteerige	Lugege küsimuste loendit uuesti. Kas kõiki kaalutlusi on arvesse võetud? Kas küsimused on sõnastatud nii, et need viivad olulistevastusteni? Kas need on teile isiklikult arusaadavad ja mõistetavad – ka hiljem, pärast tänase õppetunni lõppu?
Järeldus	See kontrollnimekiri aitab teil oma meetodite valikus üle järele mõelda ja seeläbi neid teadlikumalt rakendada.

Ressursid ja tööriistad

Siit leiate selle teema kohta põhjalikku teavet, täiendavat inspiratsiooni ja kasulikke tööriistu.

Vahendid	saadaval
A guide for designing, structuring and tutoring an adult class (Juhend täiskasvanute klassi kujundamiseks, struktureerimiseks ja juhendamiseks) LUMB, RC 2011. Juhend täiskasvanutele mõeldud juhendite planeerimiseks ja rakendamiseks. Brockporti kolledž: New Yorgi osariigi ülikool. https://digitalcommons.brockport.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1389&context=bookshelf	inglise
Linda Thistlethwaite: Five Levels of Cooperative Learning Activities for Adult Learners (Viis ühisõppe taset täiskasvanud õppijatele) https://literacy.kent.edu/cra/cooperative/coop.html	inglise
Johnson, DW ja Johnson, RT (1991). Learning together and alone: Cooperative competitive. and individualistic learning (Koos ja üksi õppimine: koostöövõimeline võistlus. ja individualistlik õpe) . 3. väljaanne. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.	inglise
Comprehension: The Goal of Reading (Arusaamine: lugemise eesmärk). https://www.readnaturally.com/research/5-components-of-reading/comprehension	inglise
Teaching with Discussions (Diskussiooniõpe) https://ctl.wustl.edu/resources/teaching-with-discussions/	inglise
Popović AM, et. al. (2012). Vodič ustanovama za obrazovanje odraslih – Od time do javne isprave https://www.asoo.hr/UserDocImages/Vodic_ustanovama_za_obrazovanje_odraslih.pdf	horvaadi
MUŽÍK, J. 1998. Profesní vzdělávání dospělých . Praha: CODEX BOHEMIA, 1998. ISBN 80-85963-93-0.	tšehhi
Unterrichtsmethoden im konstruktiven und systemischen Methodenpool. Lehren, Lernen, Methoden für alle Bereiche didaktischen Handelns http://methodenpool.uni-koeln.de/frameset_uebersicht.htm	saksa
Gruppenarbeit . Voraussetzungen für erfolgreiches Lernen in Gruppen https://wb-web.de/wissen/methoden/gruppenarbeit.html	saksa

Tööriistad	saadaval
Handlungsanleitung: Mindmapping . https://wb-web.de/material/medien/mindmapping.html	saksa
Ajujaht: Frischer Wind fürs Denken https://wb-web.de/material/medien/brainstorming-frischer-wind-fur-das-denken.html	saksa
Metoodiline veebileht "Pädevuste arendamine": Pädevuste arendamise praktika. Meetodid, meetodite rakendusnäited https://www.ugdome.lt/kompetencijos5-8/pagrindinis/kompetenciju-ugdymo-praktika/aktyvaus-mokymo-ir-mokymosi-metodai-ir-ju-taikymo-pavyzdziai/	leedu
Albinas Kalvaitis: Ūppekvaliteet parandab tänapäevaseid tunniaspekte . Riiklik Haridusagentuur, 2020 https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/07/Svietimo-kokybe-gerinantys-modernios-pamokos-aspektai-Lietuvos-bendrojo-ugdymo-mokyklose.pdf	leedu
KRYSTOŇ, M, PRUSÁKOVÁ, V. (toim.) 2015. Andragogický rozvoj lektora . Banská Bystrica: Vydavateľstvo Belianum, Univerzita Mateja Bela. 235 s. ISBN 978-80-557-1058-7	slovaki
Online tools for technology use in classroom (Veebitööriistad tehnoloogia kasutamiseks klassiruumis). Brigham Youngi Ülikool https://ctl.byu.edu/tech-tips?page=1	inglise keel

6. Järeldused ja reflekteerimine – kuidas ma oma õppetundi lõpetan ja hindan?

Milleks reflekteerida?

TEOREETILINE SISEND

Refleksiooni ehk hindamise osa on nagu ringi sulgemine, seotud kokkuvõtete tegemisega ja väljaselgitamisega, kas ja mida õppijad tundidest kaasa võtsid. See on ühe mooduli õpetamis- ja õppimiskogemuste kriitiline läbivaatamine, mis võimaldab teha järeldusi oma teadmiste kohta, annab ülevaate kogu rühma arengust ja aitab õpetajal hinnata oma metoodilist realiseerimist.

See osa on oluline, kuna see on teatud mõttes õppeprotsessi viimane punkt. Tagasivaates võiks hinnata selle sisu nii üksiku õppija kui ka rühma jaoks. Muidugi on võimalik ja suhteliselt tavaline hinnata vähemalt osa uutest teadmistest testi vormis. Kuid kriitilise mõtlemise õpetamine hõlmab eelkõige ühisrefleksiooni õpitulemustele ja grupitööle, eneserefleksiooni uutele rakendusvalmis teadmistele ja oskustele ning tagasisidet õpetajale ja tema kasutatud meetoditele. Teisisõnu võimaldab refleksioon üksikul õppijal, rühmal ja õpetajal mooduli kogemustest taas koos õppida.

Mooduli lõpp on alati ka väike hüvastijätt, vahel ainult teemaga, vahel õppejõuga, vahel ka rühmaga. Hüvastijätud sisaldavad alati emotsionaalset komponenti, mida tuleks aja planeerimisel arvestada.

Hindamismeetodid

TEOREETILINE SISEND

Paljud eelmises peatükis toodud meetodid sobivad (ka) hindamiseks. Konkreetsele olukorrale ja sihtrühmale "õige" hindamismeetodi valikul tuleks lähtuda samadest kaalutlustest, mis meetodite valikul tavaliselt ja millest eelnevalt juba räägitud.

Kuidas struktureerida hindamis- ja refleksioonitegevust? Siin on ettepanek, mis on NEWS õppekava hindamistegevuse aluseks:

- Pealkiri:** Teema peab hõlmama ja ühendama võimalikult palju mooduli osateemasid. See peab olema nende "pea".
- Metoodiline arusaam:** eesmärgid, meetodid, arendatud võtmepädevused ja arenenud kriitilise mõtlemise oskused peaksid olema mooduli eelmiste tegevuste summa.
- Kestus:** tagada mooduli kui terviku piirides ülaltoodud eesmärkide, meetodite, pädevuste ja oskuste hindamine.

TEGEVUSED

MIS JÄÄB ALLES LÕPUS JA TULEVIKUS...	
See tegevus seisneb meetodite uuesti ülevaatamises ja väljaselgitamises, millised neist on eriti sobivad reflekteerimiseks ja hindamiseks.	
Soovitav kasutada kui	Hindamine/peegeldus
Eesmärgid	... mõtiskleda uuesti meetodite üle ... arutada nende eeliseid refleksiooni ja hindamise osas
Meetodid	Analüüsida, arutleda
Täiustatud kriitilise mõtlemise oskused	analüüsimine, aktiivne kuulamine, deduktsioon
Kestus	45 minutit
Materjal	Tahvel ja markerid
TÖÖ KÄIK	
Juhata sisse	Vahepeal olete tutvunud väga erinevate meetoditega nii praktiliselt kui ka teoreetiliselt. Nüüd saate kasutada neid teadmisi ja oma kogemusi, et leida meetodid, mis sobivad kõige paremini projekti lõpus refleksiooniks ja hindamiseks ning oma otsuste selgitamiseks.
Küsi ja motiveeri	Millised meetodid sobivad eriti hästi õpikogemuste hindamiseks ja reflekteerimiseks ja miks?
Juhenda	- Paarides või väikestes rühmades mõtisklevad õppijad tuntud meetodite üle ja analüüsivad nende kasutatavust hindamiseks/mõtlemiseks - Nad võivad vastavalt oma kogemustele lisada täiendavaid meetodeid - Sellele järgneb arutelu kogu rühmaga: paarid/väikesed rühmad tutvustavad oma mõtteid - Esimene rühm selgitab oma lemmikmeetodit ja põhjendab, miks see on eriti kasulik või sobiv. Teised rühmad saavad lisada ja kommenteerida. - Seejärel selgitab järgmine rühm TEIST meetodit ja arutleb, miks see on eriti kasulik või sobiv. Ja nii edasi ...
Reflekteeri	Mis oli sinu jaoks kõige olulisem/huvitavam/üllatavam fakt või kogemus sellel kursusel?
Järeldus	Aeg huvasti jätta... Võib-olla leiata viisi, kuidas edasiseks vestluseks ja aruteluks ühendust pidada.

Ressursid ja tööriistad

Siit leiate selle teema kohta põhjalikku teavet, täiendavat inspiratsiooni ja kasulikke tööriistu.

Vahendid	saadaval ...
A summary of lesson closure strategies (Kokkuvõte õppetundide lõpetamise strateegiatest). DUBEC, R. 2018. Sulgemisstrateegiad – õppetunni lõpetamise viisid. Internetis. https://digitalcommons.brockport.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1389&context=bookshelf	inglise
A guide for designing, structuring and tutoring an adult class (Juhend täiskasvanute klassi kujundamiseks, struktureerimiseks ja juhendamiseks) LUMB, RC 2011. Juhend täiskasvanutele mõeldud juhendite planeerimiseks ja rakendamiseks. Brockporti kolledž: New Yorgi osariigi ülikool. https://digitalcommons.brockport.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1389&context=bookshelf	inglise
REITMAYEROVÁ, E. - BROUMOVÁ, V. 2012. Cílená zpětná vazba. Praha: Portaal, 2012. 176 s. ISBN 978-80-262-0222-6.	tšehhi
Schlussituationen https://wb-web.de/wissen/methoden/schlussituationen.html	saksa
Online tool for evaluation (Hindamise veebipõhine tööriist). (kaheranniku organisatsioon kontoritega Washingtonis, DC-s ja Californias https://microcredentials.digitalpromise.org/explore/evaluating-online-tools-for-classroom-use	inglise
Digitaalsed tööriistad tunni hindamiseks https://mzo.gov.hr/vijesti/upute-za-vrednovanje-i-ocjenjivanje-tijekom-nastave-na-daljini/3654	horvaadi
Metoodiline veebileht "Pädevuste arendamine": Pädevuste arendamise praktika. Hindamine ja enesehindamine, refleksioonimeetodid, näited. https://www.ugdome.lt/kompetencijos5-8/pagrindinis/kompetenciju-ugdymo-praktika/aktyvaus-mokymo-ir-mokymosi-metodai-ir-ju-taikymo-pavyzdziai/vertinimo-ir-isivertinimo-refleksijos-metodu-aprasymas/	leedu
Jolanta Dzikavičiūtė: Hindamine õppeprotsessis. Hariduse arenduskeskus https://www.upc.smm.lt/tobulinimas/renginiai/medziaga/mdienos6/gamta/J.Dzikaviciute_Vertinimas_ir_isivertinimas_ugdant_kompetencijas.pdf	leedu

LISA

7. Sobivad harjutused – kuidas rakendavad teised õpetajad oma tegevustes kriitilist mõtlemist?

NEWS õppekava loomiseks valmistudes otsisid projektpartnerid oma riiklikus kontekstis näiteid, kuidas kriitilist mõtlemist täiskasvanuhariduse kursustel juba praegu rakendatakse. See kogumik sisaldab lisaks õppekavale ka palju lähenemisi ja ideid, mis võivad olla inspiratsiooniks ja stiimuliks õpetajatele – olgu nad siis tulevased täiskasvanud koolitajad või kogenud õpetajad. Seetõttu leiab need siit sorteeritult, kuid kommenteerimata kujul.

Nautige sirvimist ja avastamist!

Sobivad harjutused: üldmetoodika	77
Kuidas inimesed veebist või poest ostmise otsuseid langetavad?	77
Miks me usume teadusesse (enamasti)?	78
Maailmakohvik kui kaasav rühmatöö meetod	81
Naabuslik vaidlus: kui puhas on piisavalt puhas kõigi jaoks?	83
Kas kõik Mežmurje romad on kurjategijad?	88
Sobivad harjutused: võõrkeeleeõpe	89
Kuidas end välisreisiks ette valmistada?	89
Võõrad riigid, võõrad kombed	91
Arutelu ja ajurünnaku oskus	94
Kriitilise vaate kujundamine meediale, internetiallikate kasutamine keeleõppes	96
Kriitilise mõtlemise arendamine inglise keele klassis: mis on õnne võti?	99
Mis on kõige tõhusam viis võõrkeeleeõppimiseks?	101
Sobivad harjutused: IKT-haridus	103
Pööratud klassiruum täiskasvanute IKT-hariduses	103
Elektrooniline tervisekaart – optimaalse arstiabi või andmete väljamüümise eeldus?	105
Sisu kommenteerimine veebiportaalides ja sotsiaalvõrgustikes	108
Kas Internetiotsingud on neutraalsed?	109
Minu lemmikretseptid	111
Mõistatus	114
Sobivad harjutused: meediaharidus	117
Kuidas statistika abil valetada	117
Miks peaksid nutikad linnad olema osa meie tulevikust?	123
Faktid või libauidised?	125
Fotoreportaaz	129
Printsi kiri	131

Sobivad harjutused: üldmetoodika

NÄIDIS

1

Kuidas inimesed veebist või poest ostmise otsuseid langetavad?

Olukorra / probleemi kirjeldus:

Ostlemine on tegevus, mida ei oota mitte ainult naisterahvad. See ei tähenda ainult uue eseme saamise naudingut, vaid seda võib vaadelda ka kui seltskondlikku sündmust. Teistega kohtudes tuleb end korralikult riidesse panna, (peaks) planeerima, mida osta ja mida mitte, valmistuda kõigeks, et säilitada õige ostukäitumine. Aga kas see on nii ka meie igapäevaelus?

Jõuad poodi, vaatad läbi poeakende, leiad endale meelepärased jalanõud, proovid neid jalga ja maksad nende eest. Niisama lihtsalt. Ja lisaväärtus? Sotsiaalsed kontaktid, natuke adrenaliini ja hiljem dopamiini ning kingapaar, mis teenib ostjat paar aastat.

Aga kuidas on lood uue põlvkonnaga? Lapsed on aktiivsed sotsiaalmeedias, nagu näiteks Facebook, ja jälgivad kõike, mida sõbrad jagavad. Uued riided, söögid või lemmikloomad. Mu õepoeg käis poes hoopis teistmoodi kui minu poeg. Ta järgis oma iidoli, kuulsa laulja uusi jalanõusid. Aga ta ei järginud seda eeskujutäielikult ega saanud ostupalavikku, nagu oli enamik tema eakaaslastest. Ta leidis kaubamärgi ja guugeldadesseejärel arvustusi. Ta kasutas arvustuste, hindade ja tarnete võrdlemiseks mitut otsingumootorit. Seejärel leidis ta mõned veebipoed, võrdles hindu, teenuseid ja saadavust ning lõpuks otsustas ta kingad ära osta. Uued kingad olid suurepäraseks ja olen kindel, et need jäävad talle paariks aastaks. Kuid need ei sobinud talle korralikult...

Märkus. Lisaks tekstile saate lisada video, graafiku, ikooni, gifi, meemi, koomiksi, pildi jne.

Rakendus hariduses:

Selgitus: Koolitavad õpivad kõige paremini siis, kui nad ei tea, et nad õpivad. Elust võetud teemad ei tuleta neile meelde, et nad on koolis. Ka koolitajad on rõõmsad reaalse eluga seotud teemade üle, sest siin nad ei pea lahenduste ja probleemide esitlemiseks kasutama abstraktseid ja keerukaid näiteid. Lisaks, nagu ülaltoodud näiteski, on probleemidele lähenemiseks ja nendega tegelemiseks mitmeid võimalusi.

Juhend: Koolitaja palus koolitavatel ülesandega tutvuda. Ta jagas õppijad juhuslikesse paardesse ning mängiti rollimänge. Üks paarist esitas täiskasvanu ja üks vennapoja rolli.

a) Koolitaja palus täiskasvanutel panna kirja jalatsite Internetist ostmise eelised ja puudused ning vennapoegadel T-graafikusse sisestada kingade poest ostmise eelised ja puudused. Tingimuseks on kirjutada võrdne arv eeliseid ja puudusi.

b) Pärast seda otsustavad nad, kumba teed eelistavad, kui nad soovivad üheskoos vennapojale sünnipäevaks kingi osta ja nad loomulikult parima hinnaga parimaid kingi. Ülesandeks on sellise ostu põhimõtted kirja panna ja neid tutvustada.

Metoodiline ülevaade:

Universaalsed sammud kriitilises mõtlemises:

Mõlemad (täiskasvanud ja õepojad) kasutavad mõnda järgmistest kriitilise mõtlemise sammudest:

- Tuvastatakse probleem või küsimus
- Tehakse järeldusi selle kohta, miks probleem eksisteerib ja kuidas seda saab lahendada
- Kogutakse uurimistöö kaudu selle teema kohta teavet või andmeid
- Korraldatakse ja sorteeritakse andmeid ja fakte
- Töötatakse välja ja viiakse ellu lahendused
- Analüüsitakse, millised lahendused töötasid või ei töötanud
- Määratakse lahenduse täiustamise viisid

Meetodid: rollimäng, T – diagramm, arutelu

Arenenud võtmepädevused: suhtlemine, otsuste tegemine, kriitiline mõtlemine, õppimisvõime, probleemide lahendamine, digipädevused

Arenenud kriitilise mõtlemise oskused: eneserefleksioon, arvamuse avaldamine, arutlemisoskus, esinemisoskus, tolerantsus, avatud meel, argumenteerimine, aktiivne kuulamine, otsustamine, võrdlev arutlusvõime

Märkus: vennapoeg on aga unustanud ühe võtmemeetodi – kingade jalga proovimise 😊. Me kõik unustame mõnikord meetodite, tehingute, teadussaavutuste jne tulvas kasutada oma tervet mõistust. Seda näidet saab rakendada ka põlvkondadevahelise lõhe (hoiakud, tehnoloogia, suhted...) küsimustes.

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Selle meetodi kasutamine võib mõne paari puhul olla riskantne - osalejad ei pruugi kokkuleppele jõuda. Nad võivad olla põhimõtteliselt internetist või poodidest ostmise vastu. Sellisel juhul on järgmiseks sammuks toetada neid avatud mõtlemisega ning panna kirja võrdne arv plusse ja miinuseid, et püüda mõista inimesi, kellel on teistsugune arvamus või kogemus.

Märkus. See kingade näide on vaid metafoor. On palju küsimusi, millele saab läheneda eril viisil. Peame hindama nii protsessi kui ka tulemust.

Teisaldatavuse võimalused

Seda meetodit saab kasutada erinevate valdkondades kokkupuutekohtades nt kommunikatsioon, IKT, meedia.

Miks me usume teadusesse (enamasti)?

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Kui lisame teadmisele või informatsioonile sõna "teaduslik", lisab see sõnumi vastuvõtjale teatud kindlustunnet. Nii on see näiteks siis, kui me ütleme "sotsiaalteadus", "teaduslikult tõestatud", "teadlased on avastanud" jne.

Valge kitliga inimene, teaduslikel katsetel põhinev info või graafikutes peegelduvad andmed tekitavad meis kindlust, kuid üldiselt võib tegu olla pimesi usaldava, rohkem uskumustel või sotsiaalsel staatusel põhineva kindlustundega.

Teadus võib olla väga lihtsakoeline. Lihtsate katsete praktiline teostamine ja nende kasutamine idee tõestamiseks võib õpilastele näidata, kuidas teadus töötab ja miks me saame seda usaldada. Põhiline on see, et teaduses pole olulised mitte teadlased-geeniused ega isegi mitte teaduslikud katsed. Teaduses on oluline teaduskogukond: rühm inimesi, kes analüüsivad, kritiseerivad ja otsivad katsete läbiviimises võimalikke vigu, et olla kindlad, et nad on leitud õiged vastused. Sel viisil on võimalik eraldada seda, mida teaduselt oodatakse, teist tüüpi teabest.

Näide: ujuk või valamu?

Põhikatte: mis hõljub ja mis upub?

Katse-eksituse meetod: visata esemeid vette ja lihtsalt vaadata, millised upuvad ja millised ujuvad. See meetod ei ole teaduslik.

Saame seda teaduslikumaks muuta, kui jagame töö mitmeks etapiks. Muidugi ei tee teadlased seda kogu aeg, kuid algajatena võib see toimida:

- ▲ Vaatlus: oleme asju vaadelnud kogu oma elu, oleme seega kogenud vaatlejad
- ▲ Küsimus: Millised omadused panevad objekti hõljuma?
- ▲ Hüpotees: laseme õpilastel oma fantasia lendu lasta ja kutsume neid üles valima võimalikult lõbusad väited - ujuva eseme kuju, kaal, suurus, värv, ilu...
- ▲ Katse: paneme vette erinevaid objekte ja laseme neil loomulik asend saavutada, ise juhtuvat vaadeldes.
- ▲ Tulemus: mis täpselt toimus, ilma täiendavate selgitusteta.
- ▲ Järeldus: mida oleme sellest õppinud.

Tuleb rõhutada, et on väga oluline mitte segi ajada tulemust järeldustega ehk mitte teha ennatlikke või kiireid järeldusi.

Mõne sarnase hüpoteesi kontrollimiseks saab välja töötada katse lihtsate ja igapäevaste materjalidega.

Rakendus hariduses:

Selgitus: Peamine eesmärk on näidata, et teadusringkonnad on teaduslike teadmiste arendamisel väga olulised.

Katse kõigi ees esitamine muudab tegevuse lõbusamaks ja pingevabamaks.

Kui palute osalejatel midagi valesti tõestada, muudab see neid kaaslaste kriitika suhtes vähem haavatavaks, kuna nad on kriitikaks juba valmis.

Grupitöö võimaldab vähem enesekindlatel inimestel oma mõtlemist arendada ning end tööprotsessis hästi tunda, olgu nende panus nii väike kui tahes.

Juhend:

- Koolitaja jagab klassi kolme-neljaliikmelisteks rühmadeks.
- Esitletakse materjale ja tutvustatakse lühidalt teadusliku uurimismeetodi faase. Kõik osalejad esitavad ühises arutelus oma hüpoteese. Neid kutsutakse püstitama kõige absurdsemaid ja naljakamaid hüpoteese, mida nad suudavad ette kujutada.
- Iga rühm valib välja ühe hüpoteesi ja peab klassiruumis leiduva materjali abil tõestama, et see hüpotees vastab tõele. On ainult üks tingimus: nad PEAVAD petma. See tähendab, et nad peavad valima hüpoteesi, mille kohta nad juba ette teavad, et see on vale, aga püüda katse abil tõestada, et see on õige. Kuna see on võimatu, on neil ainus võimalus petta. Petmine võib olla erinevad laadi, teiste rühmade eesmärk on see avastada. (Lisateavet eksperthinnangu kohta: https://en.wikipedia.org/wiki/Peer_review)
- Selgitatakse, et korraldatakse teaduskongress, kus iga rühm tutvustab oma tööd ja ülejäänud õpilased täidavad teadusliku kogukonna rolli. Lühidalt selgitatakse, milles seosneb meetod "peer to peer" ehk P2P "kaaslaselt kaaslasele".
- Korraldatakse teadusteatri etendus, kus iga rühm esitleb oma katseid võimalikult meelelahutuslikul ja naljakamal viisil.
- Pärast iga ettekannet toimub arutelu, selle jooksul võivad õpilased, kes soovivad ise katset korrata, seda läbi viia, katset kritiseerida ebaõnnestumisi/petmist tuvastada.

*Metoodiline ülevaade:***Universaalsed sammud kriitilises mõtlemises:**

- Tuvastage küsimus või probleem
- Arutlege, miks see probleem eksisteerib ja kuidas seda saab lahendada
- Uurige ja koguge selle teema kohta teavet või andmeid
- Korralstage ja sorteerige saadud andmed
- Töötage välja lahendused ja nende elluviimine
- Analüüsige, millised lahendused töötasid või ei töötanud
- Määrake lahenduse täiustamise viisid

Meetodid: meeskonnatöö, eksperiment, teater / rollimäng, arutelu ...

Arendatud võtmepädevused: suhtlemine, kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, probleemide lahendamine, koostöö, selgitamine.

Arenenud kriitilise mõtlemise oskused: vaatlemine, seoste leidmine, reserveeritus, tõendite kahtluse alla seadmine, skeptitsism, teaduslik meetod

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Mõnikord on inimestel näideldes nii lõbus, et nad unustavad kriitilise mõtlemise. Seejärel peaks koolitaja iga ettekande lõpetama oma vaatenurgaga ja selgitama, mida tõeline teadlane teeb oma vigade parandamiseks.

Maailmakohvik kui kaasav rühmatöö meetod

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Õppijate õppeprotsessi kaasamiseks on olemas mitmeid loomingulisi lähenemisviise, kuid täiskasvanuhariduses peame suurema rühma suhtlemise korraldamiseks olema paindlikumad ja efektiivsemad. Maailmakohviku meetodit saab kohandada ja muuta, et see vastaks erinevatele vajadustele.

Õpetajate ja koolitajatena oleme teadlikud osalemise olulisusest, kuid enamik inimesi ei soovi mitte ainult osaleda, vaid ka aktiivselt muudatuste tegemisesse panustada. Oluline on julgustada kõiki õppesessioonis osalejaid oma ideid ja vaatenurki esitama, võimaldades samal ajal neil, kes seda soovivad, osaleda protsessis lihtsalt kuulajadena.

Rakendus hariduses:

Protsessi kirjeldus didaktika/pedagoogika/metoodika seisukohalt, õpilaste reaktsioonid ja kaasatöötamine, võimalikud probleemid, ülesande põhjendus ja valitud lähenemine.

Selgitus:

Maailmakohviku meetod on loodud turvalise ja sõbraliku keskkonnana, kus on samal teema kohta esile toodud mitu erinevat ideed ja vaatenurka, kaasates osalejad mitmesse väiksemasse grupivestluse ringi.

Juhend:

Ettevalmistustööd:

- Eesmärgistage tegevus: määrake maailmakohviku teema
- Koostage küsimus(ed), millele osalejatel vastata palutakse
- Töötage välja aruteluküsimused

Materjalid:

- Päevakava ja vestlusteemad
- Igale lauale 3–4 suurt paberilehte
- Igale lauale eri värvitoonis markerid, värvipliiatsid ja pastapliiatsid
- Pabertahvel ja markerid

Protsess:

- 1) Määra kindlaks osalejad, kes võiksid tegutseda laudade vestlusjuhtidena - maailmakohvikus on igas lauas vestlusjuht, kes jääb kogu protsessi ajaks oma lauda. Tema roll on tervitada lauda istuvaid osalejaid, anda ülevaade aruteluküsimusest ja teha kokkuvõtte peamistest ideedest, mida eelmised osalejad laua taga jaganud on.
- 2) Pane lauad valmis.
- 3) Sisustage ruum selliselt, et iga väikese rühma kohta oleks üks laud

- 4) Asetage ruumi keskele suur (paber)tahvel ja mitmes värvitoonis markerid. Kirjutage aruteluküsimused tahvlile nii et igal leheküljel oleks üks küsimus
- 5) Määrake igale lauale küsimus
- 6) Pange igale lauale mitu suurt paberilehte ja eri värvi markerid või pliatsid
- 7) Töö käik:

Sissejuhatus

Arutelud toimuvad väikestes rühmades - (20 minutit ühe voo kohta, pluss 2–3 minutit ümbeistumiseks)

Väikeste rühmavestluste iga voo lõpus paluge kõigil osalejatel, välja arvatud vestluse juht, liikuda uutesse laudadesse. Ühe laua taga osalejad ei tohiks kõik koos järgmisse lauda kolida, selle asemel võiksid nad laiali jaguneda, et ideed ruumis leviks. Vestlusjuht jääb oma laua taha, et jagada järgmise rühmaga esimese vestluse teavet

Viimase voo lõpus paluge kõigi tähelepanu rühmade tööst täieliku ülevaate saamiseks.

Metoodiline ülevaade:

Maailmakohviku meetod on kasulik, kui soovite uurida valitud teemat mitmest vaatenurgast ning tagada, et kõik ruumis viibijad osalevad vestluses ja/või julgustamaks osalejaid uusi kontakte looma. See aitab tugevdada suhteid ja luua osalejate vahel usaldust.

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Kirjeldage meetodi/olukorra/tulemuste/tulemuste plusse ja miinuseid. Mõelge õpilasele, õpetajale ja meetodile.

See meetod aitab tuvastada osalejate õppisprioriteete.

See meetod aitab murda vanu mõttemustreid; tuua esile uusi ideid ja mõtteid ning tagab osalejate võrdse kohtlemise.

Maailmakohviku protsessis inimesed liiguvad ruumis ringi. Liikudes jätame seljataha oma rollid, eelarvamused, kindlustunde ... aga ka kasvame seeläbi. Oluline on julgustada kõiki maailmakohvikus osalejaid oma ideid ja vaatenurki avaldama, võimaldades samal ajal neil, kes seda soovivad, osaleda protsessis lihtsalt kuulajatena.

Teisaldatavuse võimalus

Kuidas saab olukorda üle kanda erinevate valdkondade haridusse? Kas oskate mõelda võimalikele olukordadele, kus ülaltoodud menetlust saab rakendada?

Maailmakohviku meetodit saab kasutada oluliste küsimuste üle peetava koostööst arutluste “elava” võrgustikuna. Õppetegevuse eesmärgi ja parameetrite teadmine võimaldab kaaluda ja valida eesmärkide saavutamiseks kõige olulisemad elemendid, näiteks: kes peaks olema vestluses osalejad, millised teemad või küsimused on kõige asjakohasemad, milline tulemus võiks olla kõige tulutoovam jne.

Naabrite vaidlus: kui puhas on piisavalt puhas kõigi jaoks?

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Selle ülesande puhul on eelkõige tegemist vaatenurkade muutmisega ja probleemile sellise lahenduse leidmisega, millega kõik asjaosalised rahule jäävad.

Naabrite tüli, milles osalejad oma erineva elu-, töö- ja perekondliku olukorra ning kogemuste tõttu väga erinevatel seisukohtadel asuvad, on nii elulähedane kui arusaadav olukord.

Korterimajas elab neli osapoolt:

- Pr Smith, eakas daam, esimesel korrusel paremal (väike korter)
- Perekond Greenbeak lastega Johanna (1), David (3) ja Peter (5) esimesel korrusel vasakul (suur korter)
- Hr Black, noormees, teisel korrusel paremal
- Pr Silverapple ja dr Meier teisel korrusel vasakul
- Esimesel korrusel on kauplus.

Majal on ühine trepikoda ning eksisteerib kokkulepe, et üldkasutatavaid ruume (trepikoda, keldri koridorid, hoov) koristavad kõik üürnikud. Kaks naaberüürnikku koristavad kordamööda oma korteritesse viivat treppi (esimesel korrusel ühel nädalal Pr Smith, järgmisel nädalal Greenbeaks, siis jälle Pr Smith jne). Ülejäänud tööülesandeid (keldrikoridoride pühkimine, lumekoristus ja õueliliste kastmine) täidavad vaheldumisi kõik maja üürnikud kord nädalas (välja arvatud kaupluse omanik, kes keldrit ega hoovi ei kasuta) st igaüks peab neid ülesandeid tegema iga nelja nädala tagant. Silt korteriüksusel näitab, kes kord jooksva nädalal on.

Üürnikud täidavad ülesandeid väga erinevalt. Greenbeekidel on näiteks alati väga vähe aega, pühitakse üsna kiiresti. Eriti keeruliseks peab proua Smith suurpuhastust koos keldri ja õuega, sageli "unustab" ta lund lükata. Härra Black leiab, et esimese korruse määrdunud trepid on väga häirivad. Pärast ebasõbralikku "vestlust" kogunevad kõik üürnikud nüüd sisehoovi, et probleeme arutada ja lahendus leida.

Rakendus hariduses:

Selgitus: Selline olukord on Saksamaal väga levinud, mistõttu õppijad oskavad end hästi rolli asetada. Õpetaja selgitab esmalt ülalkirjeldatud põhitingimusi. Seejärel proovitakse rollimänguga olukorrale lahendust leida.

Juhend:

1. *Sissejuhatus*
Õpetaja selgitab keerulist olukorda majas.
2. *Rühmajaotus: Rollid*
Õpetaja jagab õppijad nelja rühma (kas õpetaja poolt juhuslikult valitud või õppijate endi soovil, milline roll tundub neile kõige lähedasem). Iga rühm saab rollikirjelduse.
3. *Elage oma rolli sisse*
Õppijad loevad oma rolli(de) kirjeldust. [Võimalikud kirjeldused leiame lõpust.] Nad püüavad oma rolli tunnetada, arutavad kehatatavate isiku(te) vaateid/kogemusi/probleeme ja elavad sisse. Nad kaaluvad, milline on täpselt inimese seisukoht algavas arutelus, mis on nende arvates hetkeolukorras kõige häirivam, milliseid lahendusi nad võiksid tuua, millega nad kunagi ei nõustuks ja mida teised osalised võivad esile tuua. Neil on oma rolli defineerimisel täielik vabadus, muuta ei tohi ainult antud isiku(te) kirjeldusi. Iga rühm otsustab, kes neist seda rolli

mängib. Perekond Greenbeak ja proua Silverapple/Dr. Meier peavad ka otsustama, kas nad osalevad koosolekul ühe või kahe inimesega.

Õpetaja annab rühmadele vajadusel abi ja nõu.

4. Rollimäng

Mängitakse läbi olukord, kuidas kõik üürnikud kohtuvad, et rääkida. Asi pole võitmises või kaotuses, vaid ühise lahenduse leidmises.

Õpetajal on võimalik osaleda arutelus üürileandja rollis ja võtta modereeriv, lahenduskeskne roll.

Õppijad saavad kokku leppida järgmises lisareeglis: Mängijatel on võimalus rollimäng katkestada, näiteks kui nad rohkem ei oska või vajavad oma rühma abi. Selleks ütleb mängija koodsõna, nt STOP ja rollimäng on "külmutatud". Rühmad saavad lühidalt nõu pidada (maks 3 minutit, pigem lühemalt) ja samast punktist jätkatakse rollimänguga.

Rollimäng peaks olema ajaliselt piiratud, näiteks 30 minutit pikk.

5. Peegeldus

Pärast rollimängu toimub lühike tagasisidesessioon järgmistel küsimustega:

- Milline arutelu hetk oli sinu jaoks eriti oluline/otsustav?
- Milline probleemilahendus teile kõige rohkem meeldib (kõigi huvides, mitte ainult rolli huvides) ja miks?

Metoodiline ülevaade:

Õpilased...

- tegelevad igapäevaelu probleemi/teemaga
- vaatlevad olukorda eemalt ja koguvad infot
- arendavad argumenteerimisstrateegiaid
- õpivad tundma teisi vaatenurki antud teemale ja isiklikku tausta ning panevad end nende asemele selleks, et üheskoos lahendus leida
- peavad tegema kompromisse ja kaaluma oma huve võrdluses teiste huvidega
- reflekteerima arutelu ja oma isiklikku seisukohta selles

Meetodid:

- Grupitöö
- Rollimäng
- Refleksioonivoor

Metoodilised variandid/võimalused:

- rühma jagamine kaheks või kolmeks täispikkuses rollimänguks, nii et kõimõnda inimest kehastada - need rollimängud peaksid toimuma üksteisest eraldi (mitte vastastikku mõjutama) ja iga rollimängurühm peaks esitama lühikokkuvõtte sellest, mis nende juures juhtus. Üürnike koosolek enne refleksioonivooru.
- konkreetne teema muutmine - rollide kirjeldust tuleb ainult vastavalt kohandada

Arenenud võtmepädevused: suhtlemine, otsustamine, kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamine/lahenduse leidmine

Arenenud kriitilise mõtlemise oskused: vaatenurga muutmine, arvamuse avaldamine, arutlemisoskus, tolerantus, avatud meel, argumenteerimine, aktiivne kuulamine, otsustamine, probleemide lahendamine/lahenduse leidmine, eneserefleksioon

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Eelised/edutegurid:

- Läbi erinevate rollide leiab iga õppija ilmselt natuke iseennast – ja püüab mõista ka teiste üürnike seisukohti. Seega on õppijad ka emotsionaalselt ja otseselt kaasatud.

Nõrkused/piirangud:

- "Üürnike koosolekul" võidakse mängu tuua isiklikke fakte, mis võivad olla olulised – kuid ainult kehastatavate rollide, mitte neid kehastavate inimeste omad.
- Arutelu võib läbi viia emotsionaalselt, kuid sündsuse piirides. Selle tagamiseks on võimalik kohe alguses anda õpetajale üürileandja roll, kes moderaatorina koosolekut "juhib" ja hoolitseb selle eest, et kõik saaksid oma sõna sekka öelda.
- Isikute kirjeldusi võib muidugi lühendada, kui need tunduvad õpetajale liiga pikad või sisaldavad elemente, mis tunduvad vähemtähtsad.

Rollide kirjeldus

- Märkus. Iga rühm saab kirjelduse ainult enda, mitte teiste rollide kohta. Nii õpib iga grupp kasvõi pisut teisi üürnikke tundma ning saab arutelu käigus teada uusi detaile, mis võivad viia ka uute lahendusteni.
Loomulikult saab õpetaja rollikirjeldusi vastavalt soovile kohandada, ümber kirjutada ja täiendada – viia vastavusse piirkondliku kontekstiga, "levinud" naabruskonnavaidluste teemadega, rühma koosseisuga jne.

Pr Smith, eakas daam, esimesel korrusel paremal

Eakas daam elab üksi oma esimesel korrusel asuvas korteris Greenbeaksi kõrval. Ta kaotas oma mehe kolm aastat tagasi. Mees suri vähki. Ta oli aednik, kellel oli eriline anne toataimede kasvatamisele. Nende korter on kui roheline paradiis. Proua Smith on juba mõned taimed ka trepikotta pannud, sest korteris pole enam ruumi. Kuid taimede eest hoolitsemise ja silmailu tõttu tunneb ta end oma mehega endiselt tugevat sidet.

Proua Smith on pensionil ja kogu aeg kodus. Ta armastab süüa teha ja küpsetada (ja väga hästi!), kuid ta teeb seda harva. Seda enam on tal hea meel, kui poeg perega külla tuleb ja ta saab neid söögiga hellitada.

Proua Smith sooviks rohkem suhelda maja teiste inimestega, eriti noore Greenbeaki perekonnaga. Ta peab muljetavaldavaks, kuidas härra ja proua Greenbeak saavad kõigega hakkama: oma töö, majapidamise, perekonnaga... Nad on oma lastega väga südamlikud ja teevad palju asju koos (mida näete määratud kummissaabaste jälgedelt trepil). Mõõdunud suvel, kui proua Smith õues istus ja noorpererahvas välja tuli, tegid ta koos vanima poja Peteriga puslet ja neil oli väga lõbus. Teisel korral veetsid nad koos noorema poja Davidiga tunde liivakastis "kooke" küpsetades. Poisil ei saanud tema "küpsusideedest" küllalt. Kahjuks polnud pärast seda võimalust lastega mängida.

Härra Black, kes elab proua Smithi kohal, meenutab talle mõnikord tema enda poega, kuid tema poeg polnud kunagi nii kena. Ta mõtleb sageli, et võiks noormehele lakorrusele kooki viia, kuid kardab, et see võib pealetükkiv tunduda, mistõttu pole ta veel julgenud seda teha.

Proua Smith puhastab treppe iga kahe nädala tagant, kuid teda ajab närvi asjaolu, et teisel nädalal on need sageli üsna määratud, kui on olnud Greenbeaksi kord neid puhastada. Mõnikord on tal tunne, et noored ei puhasta treppe üldse. Aga ta ei saa noore ema peale kaua vihane olla nähes, kui palju tal tööd on.

Proua Smithi jaoks on keldris ja õues suurpuhastus vahel raske. Suvel on kõik hästi. Talle meeldib õues olla, seal pühkida, liivakastis riisuda, istumisnurka korrastada ja taimi vaadata. Kuid talvel on väga raske lund lükata. Keldris, kuhu talvel eriti valgust ei paista, on pimedus tema jaoks päris hirmutav. Seetõttu võib juhtuda, et ta unustab talvel ühe või teise ülesande ...

Viimastel nädalatel on proua Smith sageli näinud, et Greenbeaksi uksele olid tekkinud mitmed märkmepaberid. Ta ei saanud kirja pandust aru (lugemisprillid olid kõõgis), kuid ta nägi seal suuri hüüumärke.

Paberit märkas ta vaid seetõttu, et eelmisel talvel sai ta samasuguse kirja, et stema kord on suurpuhastust teha. Postituses oli kirjas: "Aga seekord päriselt!!!" sama vihaste hüüumärkidega.

Perekond Greenbeak lastega Johanna (1), David (3) ja Peter (5) esimesel korrusel vasakul

Paula Greenbeak ja tema abikaasa Adrian on proua Smithi kõrval suures esimese korruse korteris elanud peaaegu neli aastat. Nad olid väga õnnelikud, kui said ilusa korteri - Paula ootas oma teist last ja eriti meeldis neile suur õu, kus oli hubane istumisnurk, liivakast ja palju mänguruumi. Paula ja Adrian töötavad mõlemad: Paula osalise tööajaga arsti assistendina, Adrian objektijuhina. Kolm last on päevahoius, Johanna lapsehoidja juures, poisid lasteaias.

Pere on palju õues. Nädalavahetustel püütakse võimalikult sageli lastega looduses käia, koos aega veeta ja puhata. Mõnikord tunneb Paula end üsna stressis ja on õigist ülesannetest ja kohustustest üle koormatud. Seejärel hingab ta sügavalt sisse ja mõtleb, mis on kõige olulisem. Tema silmis on vähem halb, kui mõõblil tolmukiht välja paistab, kui et mõni nende lastest õnnetu on. Nii et mõnikord jäävad asjad majapidamises pooleli. Adrian tunneb samamoodi ja talle ei meeldiks minna perekondlikule väljasõidule, kui näiteks oleks vaja pesu triikida ...

Maja teiste üürnikega suhtleb pere vähe. Kõige sagedamini näevad nad oma naabrit proua Smithi. Vahel on Paulal tunne, et eakas daam lausa varitseb teda, kui "juhuslikult" tema uks avaneb just sel hetkel, kui Paula lastega trepist üles tuleb. Tal on proua Smithist veidi kahju, sest ta on pärast abikaasa surma nii üksik. Paula mäletab, kui head toidulõhnad koridoris varem olid. Kuid ükski olles näib proua Smith palju harvem süüa valmistavat ja küpsetavat, mis on arusaadav. Eelmisel suvel juhtus kaks korda, et proua Smith mängis lastega õues: korra istus ta juba õues, kui Paula lastega välja tuli. Peetril oli pusle kaasas, Taavet kaevas liivas ja Johanna roomas heinamaal. Loomulikult istus Peter proua Smithiga maha ja küsis temalt, kas ta saaks teda aidata. Nad tegelesid rahulikult ja vaikselt omaette, samal ajal kui Paula sai kahe noorema lapse eest hoolitseda - väga pingevaba pärastlõuna. Teisel korral olid nad juba õues, kui proua Smith välja tuli. Paula pidi Johannaga tagasi korterisse minema ja pisikesel tüdrukul mähkme ära vahetama... noh... Ta palus proua Smithil poistel silma peal hoida. Kui ta trepist tagasi tuli, istus proua Smith koos Davidiga liivakastis ja nad küpsetasidseal kahekesi pühendunult ühte liivakooki teise järel. Proua Smithil olid alati uued "retseptid" valmis, ta saatis Davidi koostisosade järele ja koos tehti tainast, lõigati välja küpsiseid, täideti koogivorme, segati kreeme, kaunistati koogid... David ei saanud neist küllalt ja õhtul. ta ikka rääkis voodis paljudest headest asjadest.

Kui aga Paulal või Adrianil oli kord iga kahe nädala tagant treppi koristada (mis oli nende arvates iseenesest väga tüütu), kirusid nad iga kord vaikselt proua Smithi - trepikoja rohked lillepotid ei teinud seal pühkimist ja pesemist lihtsamaks. Enamasti koristasid nad ainult nende ümber ega tõstnud paljusid lillepotte paigalt. Mõnikord Paula oli mures, kui tema lapsed olid oma räpaste kummikutega trepist üles tulnud ja kõikidele astmetele mullakamakaid laotanud. Kuid niipea, kui nad korterisse jõudsid, ununes see ja Paula tähelepanu pöördus mujale.

Eriti kurnav oli kord kuus keldri ja õue suurpuhastust teha. Tavaliselt läks üks kahest täiskasvanust koos lastega õue ja tegi seal kõike (samal ajal kui lapsed õues "aitasid" või mängisid), teine koristas keldrit. Põhimõtteliselt eelistaksid Adrian ja Paula puhastusteenuse tellimist mõnelt koristusfirmalt. Teised majas aga ei paistnud sellest suurt midagi arvavat, näiteks härra Must ülemiselt korruselt. Ta tundub olevat eriti pedantne ja puhas inimene. Tõenäoliselt on tema tehtud need mitu nädalat Greenbeaksi välisuksele kleebitud ebasõbralikud märkmepaberid - kommentaaridega nagu: "Siin elab perekond Rapanäpp!!!" või "www.kuidas-luuda-kasutada.de !!!" või "Lillepotid ei kasvanud tihedalt, neid saab liigutada!!" Ja need olid veel need toredamad... Paula ja Adrian pidasid sellist tegevust argpükslikuks ja palusid seetõttu kokku kutsuda kõigi üürnikega kohtumine, et probleemi avameelselt arutada ja ehk ka selgust saada. Mida Adrian ei teadnud, oli see, et eelmisel nädalal oli Paula sedeli peale nii vihane, et kleepis härra Blacki uksele ka sildi: "Parem rõõmus ja küpsisepurune kui kliiniliselt puhas ja üksildane!"

Härra Black, noormees, teine korrusel paremal

Härra Black on elanud väikeses korteris teisel korrusel proua Smithi kohal kaks ja pool aastat. Ta töötab programmeerijana väikeses ettevõttes. Ta naudib oma tööd väga ja eriti meeldib talle sõbralik tööõhkkond. Suuremas seltskonnas võiks ta palju rohkem teenida, aga kuna härra Black ei ole kergestiseltsiv, on tema jaoks tuttav kollektiiv olulisem kui suurem palk. Sellegipoolest võiks ta seda kasutada: tema unistus on reisida paar kuud IUus-Meremaa. Tema säästus ei ole selleks kaugeltki piisav. See on tingitud ka sellest, et ta peab iga kuu oma peaaegu 2-aastase tütre eest alimente maksma. Õnnetu lugu. Lapse ema, tema esimene tõeliselt suur armastus, läks temast lahku enne, kui mees teada sai, et ta on rase. Oma tütre kohta sai ta infot alles noorte hoolekandeameti kirjast, milles tal paluti alimente maksta. Seejärel püüdis ta uuesti emaga ühendust saada. Kuigi suhtel emaga polnud tulevikku, lootis ta vähemalt oma lapse elus rolli mängida. Kuid ta mõistis kiiresti, et tütre ema oli täiesti teistsugusel arvamusel ja ei tahtnud, et tema puutumatut peremaailm uue partneriga "hävitataks". Seega maksis ta ainult alimente, elas võimalikult säästlikult ja teadis, et tema unistus Uus-Meremaa peab veel veidi ootama.

Tema jaoks oli iga kahe nädala tagant trepi koristamine peaaegu nauding. Talle meeldis see füüsiline töö ja ta pühkis tavaliselt kaks korda nädalas treppe, sest see oli tasakaalustas meeldivalt tema "vaimset tööd" ja peale selle oli tulemust - puhtust - koheselt näha. Olles seda korra kõrvalelaval doktor Meierile maininud, küsis too, kas ta võtaks aeg-ajalt ka naabrite eest treppide koristamise enda peale - midugi tasu eest. Härra Black arvas, et see on suurepärane idee ja "teenis" endale vahel kiirelt 20 € lisaraha. Tavaliselt kleepis proua Silverapple või dr Meier oma uksele märkmepaberi, kui soovis seda "teenust" kasutada.

Härra Black oli aga täiesti kohkunud, kui eelmisel nädalal tema uksele kleebiti silt "Parem rõõmus ja küpsisepurune kui kliiniliselt puhas ja üksildane!" Kirjutus nägi välja teistsugune kui naabrite oma ja see ütles tabas teda emotsionaalselt väga tugevalt. Korraga tundis ta end majas väga ebamugavalt ja mõtles, kas ta peaks üldse teiste üürnikega koosolekule minema. Jutt oli aga puhtusest trepikoja ja see oli tema jaoks juba oluline. Eelkõige oli talle tähtis, et sellele tööle ei võetaks ühtegi firmat, sest siis pidi ta ühelt poolt selle eest maksma ja teisalt kaotaks väikese lisa-sissetulekuallika.

Muidu härra Black teiste maja üürnikega ei suhtle. Mõnikord oli tal tunne, et proua Smith ootab teda, sest tema uks avanes väga sageli juhuslikult samal ajal, kui ta möödus. Ta tundis end ebamugavalt, kuid proua Smith tundus väga kena vanem daam. Vaevast suudaks ta ette kujutada, et ebasõbralik kleebis oleks tulnud temalt...

Proua Silverapple ja doktor Meier

teisel korrusel vasakul

Pr Silverapple ja dr Meier on oma teise korruse korteris Mr Blacki kõrval elanud viis aastat. Mõlemad töötavad palju: doktor Meier on kohaliku haigla lasteosakonna vanemkonsultant, proua Silverapple on panga osakonnajuhataja. Karjäär on mõlema jaoks oluline, kuigi proua Silverapple mõtles vahel, et laps võiks nende ellu siiski sobida. Aga kui ta nägi kogu seda mustust, mida noore perekonna lapsed alati trepile tekitasid, mõtles ta kiiresti millestki muust. Igatahes, Greenbeaks... milleks omada kolme last, kui sa ei saa sellega hakkama? Trepikojas on seda alati näha: esimesele korrusele viiv trepp on alati väga räpane. Kui on noorte kord koristada, oli alati selgelt näha, kuidas nad trepikojas lillepottide ümbert pühivad. Proua Silverapple ärritub selle peale iga kord ja paar nädalat tagasi, kui terve trepikoda oli laste saabaste mudatükke täis ja ta oma heade jalanõudega sisse astus, kirjutas ta märkmepaberi ja kleepis selle Greenbeakside ukse külge. "www.kuidas-luuda-kasutada.de!! Ja pärast seda, kui ta seda ühe korra tegi, tulid talle ikka ja jälle meelde ütlused,

mida ta uksepealsetele postidele oli varem jätnud - tavaliselt tundis ta end pärast seda hetkeks palju paremini: "Siin elab perekond Räpanäpp!!" või "3x kiire ja määrdunud!!". Ta pidas seda tegelikult päris naljakaks.

Vaid mõnikord, kui ta nägi proua Greenbeaksi õues kohvitassiga istumas koos oma lastega, kes nägid välja veidi mustad, kuid õnnelikud, tundus tema enda elu hetkeks väga tühi...

Nemad olid ise leidnud trepikoristamisele väga ihtsa lahenduse: pärast seda, kui härra Black oli dr Meierile öelnud, et treppide puhastamine oli tema jaoks peaaegu lõõgastav, võttis naaber selle nende eest alati enda peale, kui nad tema uksele vastava sedeli kleepisid. Trepikoristuskord 20 €, üks kord hoovi ja keldri suurpuhastus 50 €. Kui oleks võimalus, võiks koristamisega tegeleda ka mõni firma – peaaegu, et ise ämbrit ja mopiga rassima ei peaks. Kuid härra Black paistis lisatulu üle väga rõõmus olevat, nii et kõiki on korras.

Mõne päeva pärast on nüüd kõigi üürnike koosolek, kus see teema päevakorda võetakse. Kuupäev eriti ei sobi, aga loomulikult tuleb vähemalt ühel neist kohale minna.

Kas kõik Međimurje romad on kurjategijad?

Arutelu roma (mustlaste) elanikkonna probleemide üle Međimurje maakonnas.

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Tunni ajal kutsusid roma rahvusvähemuse liikmed esile konflikti, milles nad süüdistasid enamusrahvastiku liikmeid (horvaate) nende solvamises ja alavääristamises, kuna nad on romad, põhjuseks eelarvamused ja usk, et kõigil romidel on käitumishäired ja hälbiv käitumine.

Rakendus hariduses:

Protsessi kirjeldus didaktika/pedagoogika/metoodika seisukohalt, õpilaste reaktsioonid ja töö, võimalikud probleemid, ülesande põhjendus ja valitud lähenemine.

Selgitus:

Ülesandeks on algatada debatt selle üle, kas kõigil romidel on käitumishäired ja hälbiv käitumine ning kas nad on alati varastamisele, vägivalle ja opioidide kuritarvitamisele.

Juhend:

- Õppijad jagatakse kolme rühma. Seal on jaatav meeskond, vastasmeeskond ja kolmeliikmeline rühm, kes hindab ja kommenteerib arutelu ning otsustab, kummal rühmal olid paremad argumendid oma arvamuse õigsust tõestada.
- Jaatav meeskond: nende ülesanne on tõestada, et neil on õigus, kasutades selleks kõiki võimalikke vahendeid, nagu näiteid, tõendeid ja vastavat praktikat.
- Vastaste meeskond: peab tõestama ja ümber lükkama jaatava meeskonna faktid.
- Kohtunikud: otsustavad, milline rühm oli parem, tõestades ära, et nende seisukoht oli õige ja parem.

Metoodiline ülevaade:

Demonstratsioon, arutelu, rühmatöö ja väitlus

Edu tegurid/nõrkused ja piirangud

Edu: suurendada turvalisust ja kasutada Internetist omandatud teadmisi väitlusreeglite kohta.

Piirangud: ei tunne väitlust kui meetodit.

Teisaldatavuse võimalused

Olukorda saab rakendada meediakasvatases.

Sobivad harjutused: võõrkeeelõpe

Kuidas end välisreisiks ette valmistada?

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Reisiks valmistudes koguvad inimesed tavaliselt oma sihtmaa kohta infot.

Olgu see siis trükitud reisijuhtide või internetist leitud kirjelduste kaudu. Kogutud teave mõjutab nende vaatamisväärsuste külastusplaane, hotelli- ja söögivaliku jne.

Millised võõrkeeelõppes kasutatavad materjalid annavad meile reisimise kohta usaldusväärsemat teavet?

Reisimine on üks tavalisemaid võõrkeeelõpetuse teemasid. See annab õppijatele täiendava ülevaate tutvustatavate riikide elust ja kultuurist. Õppijad tutvuvad erineva teabega erinevatest allikatest – nii trükitud kui ka veebipõhistest reisijuhtidest.

Rakendus hariduses:

Protsessi kirjeldus didaktika/pedagoogika/metoodika seisukohalt, õpilaste reaktsioonid ja töö, võimalikud probleemid, ülesande põhjendus ja valitud lähenemine.

Selgitus: Õppijatele tutvustatakse erinevaid reisimisteemalisi materjale, nii veebipõhiseid kui ka trükitud kujul. Trükitud materjalidest kogutud teabe põhjal teevad nad järeldusi erinevatest allikatest saadud teabe usaldusväärsuse kohta.

Juhend:

1. Soojendusharjutuseks teevad õppijad ajurünnaku juba teadaolevast infost konkreetse riigi kohta, mis valitakse sõltuvalt õpitavast keelest. Seda harjutust tehakse individuaalselt ja õppijad keskenduvad kõige põhilisemale nagu asukoht, kultuur, vaatamisväärsused ja traditsiooniline toit.
2. Pärast esimest harjutust toimub rühmaarutelu, et näha, millist infot koguti. Koolitaja paneb info kirja ja see arutatakse grupiliikmete vahel läbi. Rühmas leida kogutud teabe sarnasusi ja erinevusi. Erinevused/sarnasused sõltuvad õppijate varasematest teadmistest.
3. Rühm jaguneb väiksemateks rühmadeks. Ühele rühmale antakse riigi kohta info otsimiseks erinevad trükitud reisijuhid, teine grupp leiab riigi kohta infot internetist, kasutades veebipõhiseid reisijuhte. Mõlemad rühmad peavad töötama vähemalt 5 erineva teabeallikaga. Nad otsivad sama tüüpi teavet, mida nad ajurünnakus esile tõid.
4. Rühmad esitlevad leitud teavet. Teavet analüüsivad ja võrdlevad kõik õppijad. Analüüsi põhjal tehakse järeldused erinevate infoallikate, olgu siis trükitud või veebipõhiste reisijuhtide, usaldusväärsuse kohta.

NÄIDIS

6

*Metoodiline ülevaade:***Meetodid:**

- ▲ Ajurünnak
- ▲ Rühmaarutelu
- ▲ Esitlus
- ▲ Analüüs

*Edutegurid/nõrkused ja piirangud***Edutegurid:**

õppijad arendavad kriitilise mõtlemise oskusi, analüüsides erinevatest allikatest pärinevat reisimist puudutavat teavet. Samuti harjutatakse probleemide lahendamise oskusi ja võõrkeeles suhtlemist.

Nõrkused/piirangud:

õppijatel võib olla juba kujunenud arvamus kasutatud ressursside usaldusväärsuse kohta.

Võõrad riigid, võõrad kombes

NÄIDIS

7

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Kui rääkida teise riigi inimestega kommetest ja traditsioonidest, tekib sageli küsimus, miks üht või teist asja just niimoodi tehakse. Nii saate infovahetuse kaudu mitte ainult õppida palju uut ja põnevat teiste maade tavade ja traditsioonide kohta, vaid oma kodumaa traditsioone rohkem mõistama hakata.

Mis ei saa puududa teie kodus toimuvast pulmast?

Kombes ja traditsioonid on oluline ja identiteetiloov nähtus igas riigis, piirkonnas, kultuuris ja perekonnas. Nii nagu need kombes ja traditsioonid (mida antakse edasi põlvest põlve) seovad meid ühtede inimestega, eristavad nad samas meid ka teistest.

Keeleõpetuses võetakse sageli arvesse kombes ja traditsioone nendes riikides, mille keelt õpitakse, et anda teadmisi riigi kohta ja õppida spetsiifilist sõnavara. See harjutus lisab küsimuse MIKS? Kust tulevad traditsioonid? Mida need tähendavad või mida nad kunagi tähendasid? Mis on nende taga?

Kasutades tuttavaid kombes ja traditsioone konkreetset juhul nagu meie näites on pulmad (mõeldavad oleks ka jõulud või täiskasvanuikka jõudmine), mida võrreldakse mõne teise riigi omadega, saadakse neist teadlikumaks ja uuritakse sisu. Seeläbi ei õpita mitte ainult teiste kohta, vaid midagi ka iseenda kohta.

Märkus: Selle harjutuse tegeliku ettevalmistustöö peab keeleõpetaja ise tegema: uurima pulma-kombes riigis/kultuuris, kus räägitakse õpitavat keelt. Olenevalt rühma keeletasemest saab/peab õpetaja andma materjali kas ettevalmistatud tekstidena või otsima ainult sobivaid originaalkeelseid allikaid. Sellise teema nagu "pulmad" eelis on see, et internetis (või ajakirjades, raamatutes...) on palju originaalkeelset infot, sest emakeelena kõnelejad, kes soovivad abielluda, otsivad ja vajavad seda infot samuti. Nii saavad keeleõppijad töötada väga "autentsete" materjalidega.

Rakendus hariduses:

Protsessi kirjeldus didaktika/pedagoogika/metoodika seisukohalt, õpilaste reaktsioonid ja töö, võimalikud probleemid, ülesande põhjendus ja valitud lähenemine.

Selgitus:

Kiire Internetiuuring näitab: teie kodumaa pulmatraditsioonide nimekiri on pikk. Kuid see, mis on ühes riigis tavaline, tundub teistes riikides mõeldamatu. Olenevalt grupist võib teema sobida esmalt põgusalt enda pulmakogemuste üle arutlemiseks (pruudi-peigmehe või külalisena) ning osalejatele teadaolevate tüüpiliste pulmatraditsioonide kokkupanekuks. Võimaluse korral võiksid osalejad kasutada selgituste andmiseks ainult võõrkeelt; õpetaja lisab puuduolevad sõnad ja fraasid ning kirjutab need üles, et kõik näeksid.

Pärast "oma" traditsioonide kogumist saab rühm need sorteerida erinevatesse kategooriatesse nagu näiteks riietus, toit, tegevused pruutpaarile, tegevused külalistele, pulmaöö, esimene pulmajärgne päev, ainult pruuti puudutav, ainult peigmehe kohta...

Seejärel jagatakse õpilased rühmadesse ja iga rühm käsitleb ühte neist kategooriatest üksikasjalikult, uurides välisriigi traditsioone ja nii enda kui ka välismaiste traditsioonide päritolu selles kategoorias (õpetaja peaks teadma, kas selliseid traditsioone välisriigis leidub)

Juhend:

1. Oma riigis abiellumine
Pulmatraditsioonide kogumine oma maa kohta (ka oma kogemustest), mis on lahti seletatud võõrkeeles ja nende kategoriseerimine - õpetaja toetab puuduva sõnavara ja fraasidega
2. Rühmajaotus
Õpetaja jagab õppijad rühmadesse. Iga rühm töötab ühe kategooria traditsioonide järgi (riided, toit, pruut puudutav, peigmees, mõlema jaoks, külalised ...). Õpetaja levitab vastavat materjali või annab õppijatele uurimistööks sobivad allikad.
3. T-tabel: Pulmatraditsioonid siin ja mujal
Iga rühm uurib ja kogub T-graafikusse oma kategooria traditsioone nii oma riigi kui ka selle riigi kohta, mille keelt nad õpivad. Töökeeleks on võõrkeel. Seejärel uurivad ja panevad nad kirja vähemalt kolme traditsiooni või kombe päritolu ja tausta. Kas traditsioonide päritolu/põhjused on ehk sarnased, mis on viinud erinevate tavade tekkeni? Kas on sarnaseid kombeid, mida "seletatakse" erinevalt?
4. Esitlus
Tulemuste esitamiseks saab kasutada erinevad vorme.
 - a) Suuline ettekanne
Iga grupp tutvustab oma tulemusi lühikeses suulises ettekandes, jälgida, et võimalikult palju õppijaid saaks esineda. Grupp otsustab ise, kas nad tahavad kombeid ja traditsioone ainult selgitada, kasutada pilte või videoid või kasutada rollimängu. Õpetaja annab esitlusele ainult ajaraami.
 - b) Plakatiesitlus
Kui see on tehniliselt teostatav (on olemas printer, suur paber, muud materjalid ...), koostab iga rühm plakati, mis näitab nende töö peamisi tulemusi. Kui kõik plakadid on valmis, pannakse need õpperuumis kõigile vaatamiseks ja lugemiseks välja.
5. Õpetaja toetab rühmi vastavalt vajadusele. Ta märgib pidevalt uut sõnavara ja väljendeid ühisesse nimekirja, mida kõik saavad vaadata.
6. Küsimused ja arutelu
Suulises esitluses saavad teised õppijad ja õpetaja lühidalt küsida, täiendada ja arutleda. Plakatiesitluste puhul on hea mõte korraldada igale rühmale lühike küsimuste- ja vastustesessioon pärast seda, kui kõik osalejad on kõik plakateid vaadanud (nagu galeriis). Vestlused toimuvad võõrkeeles ja õpetaja toetab jällegi puuduva sõnavara ja fraasidega.
7. Refleksioon
Mõtteringis ütleb iga osaleja lühidalt, millise kombe ja/või pärimuse päritolu oli tema jaoks kõige üllatavam/huvitavam ja miks. Siin saab muidugi valida nii oma kui ka võõra maa traditsioone. Samuti oleks mõeldav küsida, millist traditsiooni soovitakse ise pulmas kogeda, milline traditsioon on uute teadmise põhjal palju arusaadavamaks muutunud või milline komme on eriti ebameeldiv/võõras ja miks.

Metoodiline ülevaade:

Õpilased...

- omandavad teadmisi
- uurivad võõrkeelseid original-allikaid
- seavad kahtluse alla traditsioonid ja kombed
- uurivad, sorteerivad ja hindavad fakte
- koostavad lühiettekande ja otsustavad, kuidas seda teha
- saavad oma ja "võõra" kultuuri teatud lõigust diferentseerituma ettekujutuse
- reflekteerivad

Meetodid: T-diagramm, rühmades töötamine, esitlus, arutelu, mõttekäik

Metoodilised variandid/võimalused:

- Kombed ja traditsioonid muudeks eluvaldkondadeks: jõulud, sünd, sisenemine täiskasvanute maailma, matused...
- kommete ja traditsioonide asemel võib kõnelda vastavate keelte vanasõnadest ja nende päritolust

Arendatud võtmepädevused: suhtlemine (võõrkeeles), kultuuridevaheline pädevus, kriitiline mõtlemine, õppima õppimine, digipädevused

Arenenud kriitilise mõtlemise oskused: uurimisoskus, esinemisoskus, faktide kahtluse alla seadmine, arvamuse avaldamine, aruteluoskus, aktiivne kuulamine, eneserefleksioon

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Eelised/edutegurid:

Võõrkeelt õppivad inimesed tunnevad sageli suurt huvi ka riigi vastu, kus seda keelt räägitakse. Siin saab ainet eluähedaselt algallikatega läbi töötada, kusjuures ei õpita mitte ainult asjakohast sõnavara, vaid harjutatakse ka selle praktilist rakendamist. Lisaks saavad õppijad vastavalt oma huvidele ja motivatsioonile valida, millise teema/aspektiga nad soovivad intensiivsemalt tegeleda.

Nõrkused/piirangud:

Originaalallikatega (võõrkeeles) töötamine võib sõltuvalt tasemest õppijatele liiga keerukas olla.

Arutelu ja ajurünnaku oskus

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Õpilased, eriti 45+, võivad olla kõhklevad, kui neil on vaja võõrkeeles rääkida. Siis on hea harjutada turvalisemas keskkonnas ja veidi lõbusamas toonis.

Eesmärk: Ülesande põhieesmärk on harjutada arutlusoskust ja spontaanset kirjutamisoskust alternatiivina essee kirjutamisele.

Oskused/alaeesmärgid: süvendada läbi naljade ja kultuurilise arutelu sihtkeele varjatud aspektide mõistmist, võimaldada õpilastel arendada arutlemiseks ja kirjutamiseks oma väiteid, harjutada väite laiendamist kirjalikuks lõiguks; kasutada teemasõnavara, anda kogemusi kaaslaste refereerimiseks.

Rakendus hariduses:

Selgitus: õpilased õpivad kõige paremini siis, kui nad ei tea, et nad õpivad, see annab pingevabama lähenemise.

Keeletase: vähemalt B1 (vastavalt Euroopa ühisele raamistikule)

Lisamaterjalid: saab kohandada iga teema ja õppekavaga

Materjalid: koomiks või koomiksikogumik vastavalt teemale, tühi paber kirjutamiseks

Aeg: 45 minutit

Õpetaja ettevalmistusaeg: 30 minutit

Ettevalmistus: valige ülesande teema ja koguge Internetist või muudest saadaolevaid allikatest kokku umbes 10 erinevat koomiksit või naljapilti, mis demonstreerivad teema erinevaid aspekte; paigutage need selliselt, et neist oleks võimalik teha paar koopiat, teha need koopiaid vastavalt nendega töötavate paaride või väikeste rühmade arvule (koomiksiste projitseerimine ekraanile oleks üheks alternatiiviks)

Menetlus:

- I etapp (5 minutit): Jagage õpilased paaridesse või väikestesse rühmadesse. Tutvustage üldist teemat ja selgitage, et on plaanis arutleda koomiksiste ja naljapiltide teemal, millele järgneb väidete koostamine arutluse jaoks ning et tegevuse eesmärk on ühe väite kohta lühikese individuaalse töö kirjutamine
- II etapp (5 minutit): Andke õpilastele erinevate koomiksiste ja piltide komplekt ning paluge neil rühmades arutada, kuidas nad neist aru saavad, millised on nende arvates kõige naljakamad ja millised kõige vähemnaljakamad. Jälgige ja julgustage iga õpilast arutlusse panustama.
- III etapp (5 minutit): Paluge erinevatel rühmadel oma ideid teistele rühmadele lühidalt tutvustada, aidake kommentaaride ja lisainformatsiooniga alles pärast seda, kui õpilased on oma ideed esitanud või asjakohaseid küsimusi küsinud.
- IV etapp (5 minutit): Tooge näide väitest, mis põhineb ühel arutlusel olnud koomiksil. Julgustage õpilasi tuletama ja esitama oma väited enamiku komplekti pildimaterjali kohta, ärgitage õpilasi provotseerivaid väiteid tegema. Kirjutage nende avaldused tahvlile.
- V etapp (15 minutit): Andke igale õpilasele paberileht ja paluge neil valida tahvlilt üks väidetest. Öelge, et neil on väite laiendamiseks lühikese lõigu (vähemalt 80 sõna) kirjutamiseks aega vaid 10 minutit. Öelge, et sisu on selles etapis tähelepanu all ja et nad saavad toetuda vestlusosa koomiksitele ja koomiksitele. Jälgige ja aidake.

NÄIDIS

8

- VI etapp (5 minutit): Paluge õpilastel väikeses rühmas oma lühikesed kirjatööd ette lugeda, võrrelda üksteise ideid ning parandada keelestruktuuri ja õigekirja kaaslaste refereerimise ülesandena.
- VII etapp (5 minutit): Koguge õpilaste kirjutised kokku, et anda järgmises tunnis täpsemat tagasisidet. Lõpetage tund, andes õpilaste osalemise kohta lühikese positiivse tagasiside.
- Lisaideed: Laske õpilastel selle põhjal teemapõhised koomiksid ise üles leida.
- Üheks näiteks on televisioon, ühe koomiksi põhjal on näidisväide: “Televisioon harib inimesi”, millele järgnevad õpilaste ideed. Õpilaste avaldused on olnud:
 - Televisioon toob pere kokku.
 - Televisioon paneb vanemad oma lapsi ignoreerima.
 - Televisioon on tähelepanu hajutaja.
 - Televisioon teeb inimesed paksuks.
 - Televiisoril on hüpnootiline jõud.
 - Televisioon avardab teie silmaringi.
 - Televisioon muudab passiivseks.
 - Televisioon muudab diivanikaunistuseks.
 - Televisioon on ebatervislik.
 - Televisioon muudab inimesed vähem intelligentseks.
 - Televisioon on hea meelelahutus.

Metoodiline ülevaade:

Õpilased peavad omandama väite laiendamise ja argumenteerimise oskused, näidates väite erinevaid tahke monoloogi või essee vormis. Ülesande alguseks oli Jennifer Uri idee, mis soovitas kasutada visuaale pikema narratiivi, kirjelduste või arutelude stardipunktina (Ur 2009: 53; Ur, Penny. 2009. Kuulamise mõistmise õpetamine. CUP)

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Selgitus, analüüs ja tagasiside: koomiksita ja naljapiltide üle arutlemiseks ja nendest aru saamiseks peavad õpilased omama mõningaid taustateadmisi ja sõnavara taset.

Erinevate veebisaitide abil saab koostada teemakohaste koomiksita ja koomiksita kogu. Pärast sobivate koomiksita leidmist korraldatakse need ja vajadusel muudetakse nende suurust, et vähendada vajalike koopiate arvu. Vajaliku arvu heade koomiksita leidmine võib olla õpetajate jaoks keeruline. Siiski, kui see on tehtud, saab sama koopiate komplekti või slaidiesitlust uue õpilasarühmaga taas kasutada või lisada kollektsiooni uusi koomikseid, tehes vaid mõne täiendava koopia.

Teisaldatavuse võimalused

Ülesanne võib olla raske, kuid siiski võib seda pidada tõhusaks ja eakohaseks. Ülesande põhieesmärk on lihvida arutlusoskust, harjutada lühikirjutusoskust ning harjutada muid osaoskusi. Lisaks on ülesanne hõlpsasti kohandatav mis tahes sobiva teemaga.

Kriitilise vaate kujundamine meediale, internetiallikate kasutamine keeleõppes

NÄIDIS

9

Olukorra/probleemi kirjeldus:

60% 10-st miljonist enimmüüdnud leheküljest Internetis on kirjutatud inglise keeles. Meie globaalses, omavahel seotud 21. sajandi maailmas muudab inglise keele mitteoskamine meid peaaegu kirjaoskamatuks ja piirab ligipääsetava teabe hulka. Näiteks võib üheks suuremaks infopuuduseks olla see, kui poliitilisest olukorrast saame teavet ainult kohaliku meedia kaudu, ja mõne konkreetse probleemi puhul võib see olla negatiivne olukord.

Näide:

23. juunil 2016 hääletas Ühendkuningriigi referendumil Euroopa Liidust lahkumise poolt. See konflikt on arvatavasti üks sajandi suurimaid Euroopas ja on tekitanud suurt arvamuste lahknemist mitte ainult Ühendkuningriigis endas, vaid ka Ühendkuningriigi ja teiste EL-i liikmesriikide vahel. Lõpuks, pärast keerulisi läbirääkimisi, lahkus Ühendkuningriik 31. jaanuaril 2020 siiski Euroopa Liidust. Ühendkuningriigi üks enimloetud ajalehti Daily Mail avaldas selle päeva kohta järgmise artikli: (<https://www.dailymail.co.uk/news/article-7954151/Got-Brexit-UK-finally-leaves-EU-Britons-country-celebrate.html>) Artikkel kirjeldas seda päeva kui suurt versta posti riigi lähiajaloos, mida elanikkond tervitas. See aga erineb teistest Briti meediakanalitest pärit uudistest ja eelkõige ülejäänud EL-i riikide suuremates ajalehtedes avaldatud artiklitest. Internetiotsing nendes peamistes meediakanalites paneb meid mõistma, et arvamuste erinevused on selles sündmuse kohta väga märgatavad.

Ilmselt vastab see meedia poliitilisele kallakule (Daily Maili puhul on see konservatiivne seisukoht), kuid siiski vastab see ka muu meedia, näiteks ka Euroopa poliitikute huvidele.

See lihtsa lugemise- ja analüüsimise harjutuse põhjal saame järeldada:

- 1) Meedia ei ole objektiivne, vaid reageerib teatud poliitilise kallutusega vastavalt toimetuse joonele, mis on tavaliselt seotud meediaväljaande rahastajatega.
- 2) Oluline on lugeda erinevaid allikaid, et saada probleemist terviklikum ja laiem nägemus, samuti kuulata, analüüsida ja mõista mõlemat poolt.
- 3) Allikate esitamine ainult ühes keeles peidab tavaliselt palju teavet ja näitab meile kallutatud tegelikkust.

Omas katses üritame need kolm väidet realiseerida.

Rakendus hariduses:

Selgitus: Lähtepunktina kasutame eelmist artiklit. Õpilaste uuringute kaudu püüame avastada erinevate meediakanalite toimetustlikke ja ideoloogilisi liine antud teemal ning anda neile selgitusi poliitilises kontekstis.

Selle katsega püüame parandada õpilaste mõningaid oskusi:

- Info otsimine Internetist
- Loetu mõistmine ja süntees, samuti teksti kriitiline analüüs
- Meeskonnatöö

Juhend:

- 1) Loeme teksti koos, leiame olulisi ideid ja arutame, mida need soovivad edasi anda.
- 2) Rühm on jagatud mitmeks väiksemaks uurimist alustavaks tööühmeks, mis omakorda jagunevad kaheks osaks:
 - a. Esimene otsib teavet teistest Ühendkuningriigi meediakanalistest, mis näitavad sündmust meie algsest loost erineval viisil. Iga juhtumi puhul teeme sama analüüsi, keskendudes kahe meediakanali ideoloogilistele erinevustele.
 - b. Teine teeb sama asja, kuid meie omariigist pärit kohalike uudistega. Vaadake, kas need on algallikaga sarnased, ja proovige seostada toimetuse joont meie valitsuse poliitilise seisukohaga Brexiti kohta.
- 3) Nüüd arutame tööühmas kogu info omavahel läbi ja selgitame, miks meil on erinevad seisukohad. Püüame vastata ka järgmistele küsimustele:
 - a. Kas meedia on objektiivne?
 - b. Kas ainult ühes keeles meedia tarbimine tekitab meile kõigi osapoolte seisukohtadest arusaamisel probleeme?
 - c. Kas muukeelsete allikate lugemine aitab konfliktist paremini aru saada?

Tegevus viiakse läbi klassiruumis, kasutades meid huvitavate allikate otsimiseks mis tahes Interneti-ühendusega seadet.

Esialgne ja viimane arutelu peetakse suures rühmas, juhendajaks on õpetaja.

Uurimist teostatakse väikestes 3-4-liikmelistes tööühmades, kus iga õpilane saab vabalt otsida ja valida talle sobivaima informatsiooniallika, lähtudes ainult objektiivsuse ja kriitilisuse soovist, mida õpetaja on andnud.

*Metoodiline ülevaade:***Universaalsed sammud kriitilises mõtlemises:**

- Tuvastage probleem või probleem
- Tehke järeldusi selle kohta, miks probleem eksisteerib ja kuidas seda saab lahendada
- Koguge uurimistöö kaudu selle teema kohta teavet või andmeid
- Korraldage ja sorteerige andmeid ja fakte
- Lahenduste väljatöötamine ja elluviimine
- Analüüsige, millised lahendused töötasid või ei töötanud
- Määrake lahenduse täiustamise viisid

Meetodid: meeskonnatöö, arutelu, teabe otsimine

Arendatud võtmepädevused: suhtlemine, teabe lugemine, sõnavara, otsuste tegemine, kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, digipädevused

Arendati kriitilise mõtlemise oskusi: aruteluoskus, avatud meel, argumenteerimine, otsuste tegemine, võrdlev arutluskäik, tõlgendamine, tõendite küsitamine, meediapädevus.

Edu tegurid/nõrkused ja piirangud

Selle eksperimendi peamine probleem on õpilaste eelarvamused või poliitilised hoiakud. Õpetaja peab debati modereerimisel tegema kõik võimaliku, et see ei muutuks poliitiliseks aruteluks. Tuleb olla ettevaatlik, et õpilased ei langeks oma väärtushinnangutesse ega jäta oma otsusega osa teabest kõrvale, ja tagada, et otsingu ja analüüs oleksid võimalikult objektiivsed.

Teisaldatavuse võimalused

Loomulikult saab seda töömeetodit ekstrapoleerida paljudele valdkondadele praktiliselt ilma variatsioonideta. Mõned näited selle kohta oleksid järgmised:

- Võltsuudiste tuvastamine, kahtlase artikli mudeli kasutamine ja muude allikate otsimine, mis ei võimalda teil võltsuudist kindlaks teha.
- Kriitilisema arvamuse kujundamine pseudoteaduslike allikate kohta: usaldusväärsuses allikatest andmete kontrollimine ja teadusliku info otsimise kaudu saame tõestada võrgus leiduvate sensatsiooniloovate artiklite võltsi sisu.

Kriitilise mõtlemise arendamine inglise keele klassis: mis on õnne võti?

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Mis on õnn?

Kuidas õnne defineerida? Kas arvate, et õnn on teie jaoks sama, mis teiste jaoks? Mis selle kõige mõtte on? Kas õnn üldse muudab meie elu?

Tegelikult on õnnel meie elus üsna oluline roll ja sellel võib olla tohutu mõju sellele, kuidas me oma elu elame. Kuigi teadlased ei ole veel õnne definitsiooni ega kokkulepitud raamistikku kindlaks määranud, on meil õnne kohta palju õppida.

See õppetund aitab teil uurida õnne laineefekti, mis asi see tegelikult on ja miks oluline.

Psühholoogid viisid läbi uuringu, mis toob välja õnne laineefekti. Nagu siis, kui kivike vette kukkudes tekitab lainetust – samamoodi mõjutavad meie sõnad, teod ja tunded meid ümbritsevaid inimesi, kes omakorda mõjutavad neid inimesi, kes nendega kokku puutuvad jne. Meie emotsionaalne seisund on nagu viirus – võime positiivseid ja negatiivseid tundeid ümbritsevatele edasi levitada, isegi täiesti võõrastele inimestele.

Aja jooksul tehtud uuringud näitasid, et üksikisiku õnn ulatub kuni kolme eraldatuse astmeni (see tähendab, et meie õnne tase mõjutab meie sõprade sõprade õnne taset). Samamoodi, kui teil on sõber, sugulane või naaber, kes elab miili raadiuses ja muutub õnnelikuks, suurendab see tõenäosust, et teie olete õnnelik, lausa 25 protsendi võrra.

Rakendus hariduses:

Selgitus: Pärast õpilastele huvi tekitamist nende õnnega seotud faktide vastu, lainetuse efekti tundmaõppimist ja teema olulisuse teadvustamist, ollakse valmis teemat edasi arendama. Lisaks saavad õpilased teada, kui tähtis on olla õnnelik ja kui suur on vastutust õnnetu olemise eest. Nii arendab tund oluliselt õpilaste kriitilist mõtlemist.

Juhend:

- 1) Andke õpilastele töölehe koopia.
- 2) Paluge neil kirja panna 10 asja, mis neid õnnelikuks teevad.
- 3) Õpilased moodustavad paarid, võrdlevad oma valikuid ja valivad 10 levinumat viisi õnne saavutamiseks.
- 4) Seejärel ühinevad kaks paari, moodustades neljaliikmelise rühma.
- 5) Õpilased jagavad taas oma mõtteid ja valivad välja kõige populaarsemad kategooriad, mis neid õnnelikuks teevad (raha, sõprus jne).
- 6) Õpilased koostavad graafiku ning panevad iga tulba ülaossa koos näidetega kirja oma rühma populaarseimad kategooriad.
Nt hästi tasustatud töö – rahakategooria,
4 last – perekategooria,
Lauluvõistluse esikoht – hobi/karjäär.
- 7) Lõpuks arutavad õpilased oma järeldusi kogu klassiga ja arutlevad võimalikke õnne põhjuseid ja kaselle üle, kui oluline on valida õiged asjad, mis sind õnnelikuks teevad.
- 8) Lõpuks kirjeldavad õpilased võimalikke mõjusid, kuidas nende õnn/õnnetus võib teisi mõjutada ja toovad näiteid päriselust.

NÄIDIS
10

Metoodiline ülevaade:

Tegevuste tüübid:

- ▲ Lugemine
- ▲ Kirjutamine
- ▲ Kuulamine
- ▲ Rääkimine

Suhtlemisviisid:

- ▲ Rühmatöö
- ▲ Paaristöö
- ▲ Arutelu

Meetodid: Ajurünnak, Analüüs, Hindamine, Probleemide lahendamine

Arenenud pädevused: sõnavara täiendamine, kriitiline mõtlemine, suhtlemine, otsuste tegemine

Edutegurid/eaknesse ja piirangud

Õpilased vaatlevad probleemi oma vaatenurgast, st võtavad olukorda isiklikult, teadvustavad selle olulisust ja lähevad aruteluga ka realselt kaasa. Siiski võib juhtuda, et nad võivad puudutada mõnda äärmiselt tundlikku teemat ja see võib tuua kaasa tagasilöögi.

Teisaldatavuse võimalused

Selle tunni ülekandmise võimalus on reaalne nii erinevate kooliainete - emakeel (arutelu, võimalik kirjandusteostest näidete otsimine), statistika, IT (tabeli koostamine, pingerida), eetika (arutelu) kui ka päriseluliste olukordade puhul.

Mis on kõige tõhusam viis võõrkeele õppimiseks?

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Keeleõppemeetodite ümber on palju müüte. Alati on hea koolitavatele selgitada, et otseteid pole ja ainsad asjad, mis tegelikult töötavad, on motivatsioon ning töökus. Siiski vajame me kõik motivatsiooni ja enesekindlust. Slovakkia polügloti selleteemalist videot on lõbus vaadata ja see võib luua probleemist uusi arusaamu ning ennekõike anda praktikantidele uut lootust, et nad suudavad oma keeleõppeesmärke saavutada.

Millised on mõned tegurid, mis mõjutavad meie keeleõppeetsuseid?

Meil võib olla erinevaid põhjuseid, miks me tahame võõrkeelt õppida – rääkida lastelastega välismaal, lugeda võõrkeelseid raamatuid, jagada retsepte ingliskeelses foorumis, rääkida kohalikega reisisides, mis iganes.

Siiski ei taha me kulutada liiga palju aega õppimisele ega investeerida liiga palju energiat. Me kõik mõistame, et siin kehtib "no pain no gain", kuid mõnikord soovime, et oleks olemas mingi imetööriist või masin kiiremaks keeleõppeks.

Mida te sellest arvate? Kas teil on kogemusi sarnaste programmide või seadmetega?

Magic English rakendab uusimaid ülemaailmseid teadussaavutusi sellistest valdkondadest nagu psühholoogia, mälu- ja ajufunktsioonide raksendamine õppprotsessis ning seetõttu on selle efektiivsus suurem kui mistahes muu võõrkeele õppevahendil inglise keele omandamisel. Õpitakse kiiremini kui kunagi varem, kuidas inglise keelt rääkida ja sellest aru saada.

Areng kiireneb ning uute oskuste ja teadmiste õpetamine koolis võtab liiga palju aega. Selliste komplektide abil nagu Magic English saavad vähemalt edumeelsemad ja paremini informeeritud inimesed eelise inglise keele lihtsamaks ja mugavamaks õppimiseks.

Rakendus hariduses:

Selgitus: Kõigil õpilastel on pikaajaline keeleõppekogemus. Nende jaoks on oluline jagada oma päriselu kogemust grupis, seda arutada ning näha probleemi värske pilguga.

Menetlus:

- Koolitaja esitab koolitavatele järgmised küsimused:
Kui kaua võtab aega uue keele õppimine?
Kas keelt on võimalik õppida 2 nädala, 2 kuu, 2 aastaga?
Kas teadmised sõltuvad ajast?
Mida on vaja keeleõppeks: keelegeeni, palju aega, tugevat tahet, raha, motivatsiooni? Veel midagi?
- Koolitavad töötavad paaris ja jagavad kogemusi oma varasemast keeleõppest – millised meetodid on nende puhul kõige paremini toimunud ja miks.
 Seejärel esitavad õppijad grupiga kokkuvõtteid oma kogemusest.

NÄIDIS
11

Metoodiline ülevaade:

Meetodid: ajurünnak, arutelu, paaristöö

Arenenud võtmepädevused: suhtlemine, otsuste tegemine, kriitiline mõtlemine, õppimisoskused, probleemide lahendamine

Arenenud kriitilise mõtlemise oskused: eneserefleksioon, arvamuse avaldamine, arutlemisoskus, esinemisoskus, avatud meel, argumenteerimine, otsustusoskus, võrdlev arutlusvõime

Märkus. Koolitaja võib alternatiivselt kasutada videot TED-kõnest slovaki polügloti Lýdia Machovást: https://www.youtube.com/watch?v=o_XVt5rdpFY ja selgitada oma keeleõppe teooriat, mis põhineb neljal sambal: nauding, meetodid, süsteem ja kannatlikkus.

Lisainformatsioon

Mõnel inimesel võib olla tugev veendumus ainsa võimaliku õppemeetodi sobivuse kohta. Koolitajad peaksid olema valmis silmitsi seisma tugevate lahkavustega. Samuti võivad inimesed olla skeptilised keelegeeni olemasolu või selle puudumise suhtes. Avatud arutelu sõbralikul toonil ja kogemuste jagamine aitavad sellest üle saada. See tegevus võib olla eriti kasulik just kursuse alguses, et varasemat kogemust kirjeldada ja õppija ootused välja selgitada.

Märkus. Kirjeldatud nelja samba meetod keeleõppes põhiraamistikuna edukalt rakendatav. Veelgi enam, motivatsioonitõus, mida koolitatavad võivad TED-i kõnet vaadates kogeda, võib motiveerida neid uue keele õppimist alustama või keelest, mida nad on juba õppinud, oma teadmisi parandama.

Sobivad harjutused: IKT-haridus

Pööratud klassiruum täiskasvanute IKT-hariduses

NÄIDIS
12

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Tavaliselt on täiskasvanud õppijatel eelteadmiste tase erinev ja mõnel puuduvad ka IKT-oskused. Pööratud klassiruumi meetod võimaldab õpetajatel kohandada tunnis viibimise aega vastavalt individuaalsetele vajadustele – keskendudes mõne õppija puhul põhitõdedele ja väljakutsete esitamiseks keerukamate tegevustega teiste jaoks. Isiklik kontakt tagab piisava iseseisvuse, ruumi ja vabaduse õppijatele oma õpitee kujundamiseks.

Õpetajad peavad õppima, kuidas tegutseda pigem "juhina" kui "targana laval" – ja see võtab aega. Pööratud klassiruum nõuab ettevalmistust ja paindlikkust.

Tund algab enne tundi jagatud loenguvideote või ettekannetega. Vahetus toimub siis, kui õpilased tulevad klassi, kus nad töötavad üheskoos selle päeva ülesande täitmisel. See vorm julgustab õpilasi üksteiselt õppima ja aitab õpilastel teada saada mitte ainult seda, millised on õiged vastused, vaid ka seda, kuidas oma kaaslastele selgitada, miks need vastused õiged on.

Rakendus hariduses:

Selgitus:

Pööratud klassiruumi meetodit võib kirjeldada kui liikumist juhendajakesksest õpikeskkonnast õpilaseseksse õpikeskkonda.

Pööratud klassiruumi üks olulisi eesmärke on liikuda kaugemale loengust, mis on peamine viis teabe ja teadmiste edastamiseks ning tunniaja struktureerimiseks. Hästi läbitöötatud loeng võib olla tõhus, kuid juhendajad toetuvad sellele liiga palju ja sageli, välistades muud sisukamad õpetamis- ja õppimisstrateegiad. Pööratud klassiruum võimaldab juhendajatel tutvustada uusi toimimisviise. IKT-hariduses annab see meetod õpetajale rohkem võimalusi tulla toime õppija erinevate oskuste ja tasemetega.

Juhend:

Õpetajad peavad hindama, mil määral nkasutada otsest õpetamismeetodit, et klassiruumis jääks aega kasutada muid õpetamismeetodeid nagu aktiivsed õppestrateegiad, kaaslaste juhendamine, probleemipõhine õpe.

Tõhus on õpetamist alustada kogemusliku harjutusega (simulatsioonid, e-mängud, katsed). See autentne, sageli väga praktiline õppegevus haarab õppijad täielikult kaasa. Õppijatel on võimalus personaalselt õppematerjalidele juurde pääseda ja neid kasutada.

Metoodiline ülevaade:

Pööratud klassiruumi meetod kujutab endast intensiivset, tõhusat ja loomingulist õppimisviisi.

Pööratud klassiruum põhineb konstruktiivsel mudelil. Õppimine on aktiivne sotsiaalne protsess. Õppijad saavad kasutada oma varasemaid kogemusi ja olemasolevaid teadmisi uue materjali mõistmiseks.

IKT-hariduses peaks seda meetodit rohkem kasutama näitlikustamiseks.

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Pööratud klassiruum suunab õpetusprotsessi eesmärgistatult õppijakesksele mudelile, mille kaudu on võimalik käsitletavaid teemasid sügavamalt uurida ja klassisiseste tegevuste käigus luua sisukamaid õppimisvõimalusi, samas selliseid õppetehnoloogiaid nagu veebivideosid kasutatakse sisu edastamiseks väljaspool klassiruumi.

Õpetajad peavad eeldama, et õppetund võib olla "mõnevõrra kaootiline ja lärmakas" ning et ka õpihindamise ajakava ja ootused peavad olema paindlikud.

Digitaalne lõhe võib mõnd õppijat liigset survestada.

Teisaldatavuse võimalused

Pööratud klassiruum on rollimuutus õpetajatele, kes loobuvad oma klassiesisest juhtpositsioonist, et võimaldada rohkem koostööd ja ühist õpetamisprotsessi. Pööratud mudel paneb õppimise eest rohkem vastutust õpilaste õlule. Tõhus vastastikune klapp nõuab hoolikat ettevalmistust ja õpetaja saab selle juurde liikuda samm-sammult.

Elektrooniline tervisekaart – optimaalse arstiabi või enda andmete väljamüümise eeldus?

Isikuandmete käitlemisalase teadlikkuse tõstmine

NÄIDIS
13

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Andmeturve on kaasaja oluline teema. Aga mis on delikaatsed isikuandmed? Millist infot need meie kohta avaldavad? See ülesanne ei ole niivõrd seotud IKT-teema konkreetse rakendamisega, vaid pigem teadlikkuse tõstmisega ainevaldkonnas, mis peaks olema pidevalt kättesaadav inimestele, kelle töö põhineb andmekasutusel.

Saksamaal on kõigi kodanike elektroonilise tervisekaardi kasutuselevõtt arutluse all olnud juba mitu aastat. Sellele kaardile on salvestatud enam-vähem kõik inimese tervisega seotud andmed alates isikuandmetest ja haigekassasse kuulumisest kuni ravimiplaanide, elundidoonorlusvalmiduse ja elektroonilise patsienditoimikuni. Ühest küljest on ilmselge, et selline kaart võib hädaolukorras olla elupäästev, näiteks kui kiirabimeeskond saab koheselt teabe õnnetuse ohvri diabeedi kohta. Teisest küljest kardavad andmekaitsjad, et hädaolukorras võib kaardi teavet ka kuritarvitada, näiteks rasvumise diagnoosiga isik, kes katkestab vastava ravi või keeldub sellest, peab arvestama haigekassa poolsete ebasoodsamate tingimustega, näiteks suurenenud sissemaksetega.

Mis peaks siin olema esimene prioriteet? Kui oluline on isikuandmete ja antud juhul tervisega seotud andmete kaitse? Kui palju võimu me anname teistele oma isikuandmete kättesaadavusega?

Märkus: kuna arutelu on kestnud juba mõnda aega, võib sellel teemal väga kiiresti leida palju erinevaid arvamusi (Föderaalne Tervishoiuministeerium:

<https://www.bundesgesundheitsministerium.de/themen/krankenversicherung/egk.html>; tarbijakeskused, nt Hamburgis: <https://www.vzhh.de/themen/gesundheit-patientenschutz/die-elektronische-gesundheitskarte-gefaehrdet-ihre-gesundheit>; andmekaitsjad, nagu digitalcourage: <https://digitalcourage.de/elektronische-gesundheitskarte/fuenf-gruende-gegen-die-egk>)

Rakendus hariduses:

Selgitus: Tervisekaart on tuttav kõigile õppijatele, kõik ei pruugi teada uue elektroonilise tervisekaardi üksikasju, kuid see pole ainele lähenemiseks vajalik. Alustuseks on võimalik paluda õppijatel tervisekaart välja võtta. Õppijad kirjutavad koos õpetajaga mõttekaardile, millised andmed on või võiksid saada sellele kaardile salvestatud.

Juhend:

1. Mõttekaart: andmed elektroonilisel tervisekaardil
Õpetaja kogub õppijatelt kokku kõik mõttekaardi loomisega seotud arvamused.
2. Rühmajaotus: Pro & Contra
Õpetaja jagab õppijad kahte rühma: üks tegeleb argumentidega elektroonilise tervisekaardi POOLT koos kõigi selle funktsioonidega, teine kogub vastuargumente selle loomise VASTU.
3. Argumentide uurimine: Mõlemad rühmad otsivad argumente oma vaatekoha põhjendamiseks, koguvad, sorteerivad ja kaaluvad neid. See on ettevalmistus aruteluks teise rühmaga. Iga rühm valmistab aruteluks ette veenva sisendi, millel on mõned (kuid mitte kõik!) tugevad argumendid oma seisukoha jaoks.

4. Arutelu: Rühmad alustavad oma argumentidega arutelu. Esialgu tutvustab iga rühm lühidalt oma seisukohta (maksimaalselt 3 minutit), seejärel avatakse arutelu. Õpetaja tegutseb arutelu juhina, jälgides, et peetakse kinni põhieeglitest (teiste mittekatkestamine, isiklik rünnak, lõputu sõnavõtt, teemas püsimine jne). Arutelu eesmärk ei ole leida "õiget" arvamust, vaid vahetada arvamusi ja kuulata argumente. Arutelul peaks olema ajaline piirang, näiteks 30 minutit.
5. Refleksioon kahes välvoorus: Pärast arutelu toimub lühike välvoor kõigi õppijatega, kus igaüks ütleb lühidalt, mis oli tema jaoks isiklikult kõige huvitavam/jõulisem/mõjuvaim/üllatavam argument "vastarühma" poolt. Võib-olla on võimalik lisada teine välvoring, kus igaüks märgib, kas ta isiklikult näeb end rohkem poolt- või vastupool.

Metoodiline ülevaade:

Õpilased õpivad...

- tegelema probleemi/teemaga, mis puudutab neid isiklikult
- selle kohta fakte uurima, sorteerima ja hindama
- arendama argumentatsioonistrateegiat
- oma uuringu käigus tundma erinevaid vaatenurki teemale ja käsitlema neid arutelus
- reflekteerima arutelu ja oma isiklikku seisukohta selles

Meetodid: mõttekaart, grupitöö, arutelu, välvoring

Metoodilised variandid/võimalused:

- Arutelu paaris, mitte kogu rühmas
- konkreetne teema on muutuv ja seda saab valida nii, et see on seotud õppijatega riigis/piirkonnas/kohalikul tasandil/sisu poolest.

Arenenud võtmepädevused: suhtlemine, otsuste tegemine, kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine digipädevused

Arenenud kriitilise mõtlemise oskused: uurimisoskus, hindamisoskus, arvamuse avaldamine, aruteluoskus, tolerantsus, avatud meel, argumenteerimine, aktiivne kuulamine, otsustamine, eneserefleksioon

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Eelised/edutegurid:

- Erinevate meetodite (uurimine/kogumine/hindamine, lugemine/kirjutamine, argumenteerimine/kuulamine) kaudu tegelevad õppijad intensiivselt argumentidega ja erinevat tüüpi õppijad (visuaalne/auditiivne...) on kaasatud
- Otsene seos igapäevaeluga kaasab otseselt kõiki õppijaid

Nõrkused/piirangud:

- Õpetaja peaks suutma sundimatult arutelu modereerida ja võimalikult palju õppijaid kaasata
- Kui on mõni väga ekstravertne, diskussioonivõimeline õppija, siis on võimalik, et nemad domineerivad diskussioonis ega lase teistel sõna sekka öelda – siin on õpetaja

modereerimisoskust väga vaja. Võib olla vajalik kehtestada (lisa)arutelu reegel, mis piirab kõneaega või sõnavõttude arvu.

Teisaldatavuse võimalused

See teema on mõeldav ka väljaspool IKT koolitust. Teisalt saab samamoodi käsitleda mis tahes muud valdkonda, mis hõlmab isikuandmete töötlemist ja säilitamist, nt "punktide kogumine" boonusprogrammides jaekaubanduses (teave osalejate üksikasjaliku ostukäitumise kohta) ...

Sisu kommenteerimine veebiportaalides ja sotsiaalvõrgustikes

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Kuidas korrektselt postitada kommentaare veebiportaalidesse ja sotsiaalvõrgustikesse. Viidata meediakasutajate sobimatule keelepruugile meediasisu kommenteerimisel erinevates veebiportaalides ja sotsiaalvõrgustikes.

Erinevalt traditsioonilisest meediast võimaldab uus meedia kahepoolset suhtlust ehk igal meediakasutajal on võimalus meediasisu kommenteerida. Selliseid kommentaare saab postitada oma nime ja perekonnanime või sageli ka varjunime all, mis võimaldab meediakasutajatel oma privaatsust kaitsta. Paljud aga kuritarvitavad seda, postitades halvustavaid ja solvavaid kommentaare ning kasutavad vulgaarset kõnepruuki.

Rakendus hariduses:

Selgitus:

Õppijate ülesandeks on kirjutada juhiseid selle kohta, mida veebiportaalidesse ja sotsiaalvõrgustikesse kommentaaride kirjutamisel vältida. Juhised kirjutatakse suurele plakatile, mis pannakse seejärel klassiruumi seinale, et tuletada neile meelde, kui oluline on austada virtuaalmaailmas teisi inimesi.

Juhend:

Et õppijad mõistaksid oma arvamuste viisaka ja põhjendatud väljendamise olulisust virtuaalmaailmas, julgustage neid valima ükskõik millisest veebiportaalist uudiseid vanemate kui 45-aastaste inimeste kohta. Pärast uudiste lugemist on nende ülesandeks analüüsida meediakasutajate kommentaare ja võrrelda hästi põhjendatud kommentaaride sagedust sobimatute ja argumenteerimata kommentaaridega. Seejärel peavad õppijad leidma vähemalt kolm näidet kvaliteetsete ja hästi põhjendatud kommentaaride kohta ning selgitama, miks nad just need kommentaarid valisid ja miks nad pidasid neid positiivseteks näideteks. Pärast selle ülesande täitmist julgustage õppijaid vaatama kommentaare, millel peaaegu või täielikult puuduvad argumendid või need, milles meediakasutajad kasutasid sobimatut keelt. Millised on selliste kommentaaride tunnused?

Metoodiline ülevaade:

Meetodid: Demonstratsioon, arutelu, rühmatöö ja esitlus

Edu tegurid/nõrkused ja piirangud

Edu: suurendada turvalisust ja internetis suhtlemise kohta omandatud teadmiste kasutamist

Piirangud: suhtlusvõrgustike ja portaalide käitumisreeglite mittetundmine

Teisaldatavuse võimalused

Kuidas saab olukorda üle kanda erinevate valdkondade õppimisse? Kas oskate mõelda võimalikele olukordadele, kus ülaltoodud menetlust saab rakendada? Saab rakendada meediahariduses.

Kas Internetiotsingud on neutraalsed?

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Tegevuse eesmärk on pakkuda tööriistu ja näidata eksperimentide kavandamise probleeme kui meetodit meie igapäevastele probleemidele lähenemiseks. Mõistete õppimine otsingu ja uurimise kaudu, et parandada motivatsiooni ja iseõppimisoskusi.

Kas me usaldame liiga palju otsingumootoreid?

Tänapäeval ammutatakse suurem osa teabest Internetist, olgu see siis akadeemilistel, tööalastel või meelelahutuslikel põhjustel, ja meie värv selle juurde on otsingumootorid (Google, Yahoo, Bing jt). Kas need mõjutavad teavet, mida jme usume? Kui palju võivad need mõjutada meie töö resultaati, vaba aega või isegi meie tõekspidamisi? Kuna need otsingumootorid on meie värv infoühiskonda, võime endalt iga päev küsida, mida täpselt me kasutame? Kas meil on juurdepääs kogu teabele või jääb osa sellest puudu?

Statistika näitab, et Google on teiste otsingumootoritega võrreldes enim levinud. Probleem pole kindlasti mitte ainult kasutatavas otsingumootoris endas, vaid ka selles, kuidas me seda kasutame ja tööriistade tundmises, mida saame kasutada (VPN, privaatsirvimise režiim) selle otsingu tulemuste reguleerimiseks. Mida arvate nendest väidetest?

Rakendus hariduses:

Selgitus:

Selles tegevuses püüame kajastada otsingumootorite kasutamist ehk tegevust, mis muutub iga päevaga üha tavalisemaks. Katsete kavandamise kaudu, näiteks nende, mida võiksime kasutada loodusteaduste kursusel, töötame selle nimel, et õpilased saaksid püstitada oma hüpoteesi ja teha nende endi poolt kavandatud katse tulemuste põhjal järeldusi. Töö lõpus vahetame katsed ja kontrollime, kas saadud tulemused on reprodutseeritavad ja seega üldistatavad.

Juhend:

Alustuseks esitab koolitaja küsimuse: kui otsingumootorid on neutraalsed, kas siis olid ka entsüklopeediad neutraalsed? Kas mootorid võivad mõjutada teadmisi, milleni lõpuks jõuame?

Pärast grupi varasemate ideede jagamist eraldume väikestes rühmadeks. Koolitaja esitab teadusliku meetodi üldsõnaliselt, mille käigus esitame pärast meid ümbritseva jälgimist endale küsimuse, millest põhjal töötame välja väljakatsetega kontrollitava hüpoteesi. Iga rühm peab kavandama katse ja koolitaja peab kontrollima, et iga rühma tehtud katse prooviks kontrollida ainult ühte parameetrit. Näiteks kui teeme sama otsingu erinevate mootoritega, siis peame seda tegema samas arvutis või saame teha sama otsingu erinevates seadmetes erinevate kasutajatega, kasutades ainult ühte otsingumootorit. Teine võimalus on teha otsing mis tahes VPN-tööriista abil, et simuleerida erinevaid Internetiühenduste asukohti. Eksperimenti eesmärk on põhimõtteliselt erinevate stsenaariumide leidmine, mille puhul otsime otsingumootoriga teavet ja võrdleme, kas tulemused on samad. Pärast seda palume väikestel rühmadel katse läbi viia ja järeldused teha. Tundub, et siin tuleb tegevus lõpetada, aga kui suures grupis järeldused tehtud, arutame katsetes korratavuse vajadust. Katsete kehtivuse kontrollimiseks vahetame need erinevate väikeste rühmade vahel, et need uuesti läbi viia ja saadud tulemusi kontrollida.

Metoodiline ülevaade:

- Tuvastage küsimus või probleem
- Koguge uurimistöö kaudu selle teema kohta teavet või andmeid
- Korraldage ja sorteerige andmeid ja uurimistulemusi
- Mustrite äratundmine
- Koostöö ja meeskonnatöö
- Lahenduste väljatöötamine ja elluviimine
- Kvalitatiivne andmehaldus
- Analüüsige, millised lahendused töötasid või ei töötanud
- Määrake lahenduse täiustamise viisid

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Katsete kasutamine hüpoteesi kontrollimiseks on väga hea viis probleemidele lähenemiseks, kuid sageli on tegelik probleem saavutatava katse leidmine, keerulisi probleeme ei saa sageli sel viisil analüüsida või nende jaoks katse leidmine võib olla väga keeruline ülesanne.

Nii koolitaja kui ka õpilase kogemused ja teadmised katsete tegemisel võivad muuta selle väga keeruliseks tegevuseks, mis nõuab koolitaja ja/või õpilaste eelnevat ettevalmistust.

Teisaldatavuse võimalused

Selle tegevuse juures ei ole tegelikult olulised saavutatud tulemused, vaid õpilaste õpetamine, et teadusliku meetodi eksperimentaalset disaini võib kasutada rohkemates valdkondades kui eksperimentaalteadustes. IKT puhul töötame sageli fikseeritud algoritmidega reeglistikus, mida me ei tunne ning eksperimendid võivad olla suurepärane viis nende leidmiseks ja mõistmiseks.

Haridusvaldkonnas ei püüa eksperimentaalne disain leida lõplikke tulemusi. Meid huvitab see, et õpilased saaksid uurimise kaudu aru, mida nad teavad ja mida ei tea, saaksid aru õpitava aine keerukusest ja teadmiste omandamisest mittesuunatud ja meisterlikul viisil, ühtlasi pakkudes neile võimsat tööriista õppimise õppimiseks.

Minu lemmikretseptid

NÄIDIS
16

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Igal 50+ õppijal on palju kogemusi ja ta soovib neid kindlasti jagada. Samuti julgustame üle 50-aastaseid õppijaid jagama neile huvitavaid ja igapäevaelus kasutatavaid kogemusi. Seetõttu on selle tunni teemaks lemmikretseptid.

Tunni tulemuseks on paranenud arvutioskused, kuna õpilased sooritavad korduvaid toiminguid, tugevdades seeläbi käskude ja sooritatud toimingute meeldejätmist.

Saate valida õppijate soovitatud retsepte ja luua nende lemmikretseptidest terve raamatu. Seejärel saab raamatu trükkida, et tunni tulemus oleks kõigile nähtav ja kasutatav.

Infotehnoloogia valdkonnas on koolitustegevuse aluseks järjepidevus ja loogiline mõtlemine. Selle ülesande täitmisel õppijad mitte ainult ei süstematiseeri neil olevat teavet, vaid otsivad sobivat visuaalset ja tekstilist vormi ning loovad rohkem kui ühe tekstidokumendi.

Retsept 1. Leedu külm peedisupp

Koostisosad:

Supi jaoks:

200 g | 7 untsi keedetud ja jahutatud punapeeti (umbes 2 keskmist peeti)

100 g | 3,5 untsi kurki (umbes 2 suurt kurki, kas värsket või marineeritud)

6 sibulat või 10 rohelist sibulapealset

2 kõvaks keedetud muna

1,5 liitrit | 3 pinti keefiri (või 500 ml | 1 pint paksu naturaalse jogurtit) ja 1 liiter | 2 pinti petti

Kimp värsket tilli

Soola ja veidi pipart maitse järgi.

Lisandiks: 7 kartulit.

Ettevalmistus.

Koori kartulid ja tükelda väikesteks tükkideks. Aseta kartulid keeva veega kastrulisse, lisa tubli näpuotsatäis soola ja keeda, kuni noaga saab viljaliha kergesti läbi torgata. Kartulite keemise ajal valmista ette muud koostisosad. Viiluta peet ja kurgid peenteks viiludeks. Haki munad väikesteks kuubikuteks. Haki sibul- või sibulapealsed 1 cm (½ tolli) tükkideks. Haki till peeneks. Vala keefir suurde kaussi või kastrulisse ning lisa tükeldatud koostisained ja poole sidruni mahl, hoides veidi tilli kaunistuseks alles. Maitse ja maitsesta soola ja vajadusel sidrunimahlaga. Vala supp kaussidesse ja puista peale ülejäänud till. Serveeri kartuleid teasel taldrikul, et need suppi ei soojendaks.

Retsept 2. Leedu "laisk" kook kondenspiimaga

See on ilmselt üks maitsvamaid Leedu maiustusi! Pole vahet, kas tegemist on leedulase või välismaalasega, "laisk" kook meeldib alati kõigile.

Koostisained.

400 g (14 untsi) magusaid krõbedaid küpsiseid (nt "Selga", "Tostadas")

400 g (14 untsi) magustatud kondenspiima

190 g (1 2/3 pulka) soolata võid

2 spl. magustamata kakaod

1 1/2 spl. magustatud kakaod

1 spl. graanulsuhkrut

Ettevalmistus.

Murra küpsised kaussi (ühed suuremateks, teised väiksemateks tükkideks). Sulata paksu põhjaga potis või, seejärel lisa suhkur, kuumuta tasasel tulel ja sega, kuni suhkur lahustub ja saad ühtekib ühtlane mass. Seejärel lisa kakao, kondenspiim ja kuumuta pidevalt segades, kuni siirupil pole tükke. Tõsta pott tulelt ja lase veidi jahtuda. Lisa küpsised kakaosiirupisse, sega korralikult läbi ja lase täielikult jahtuda. Laota lauale kile ja vormi küpsisemassist rull. Keera see kokku, suru otsad tugevasti kinni, aset rull vähemalt 4 tunniks külmkappi (parim on ööseks jätta). Viiluta ja naudi seda maiust!

Rakendus hariduses

Juhend:

1. Luuakse tekstidokument, mille käigus õpitakse "Microsoft Wordi" programmi tööriistu.
2. Internetist tekstile vastava visuaalse teabe otsimine. Õppijad saavad tuttavaks intellektuaalomandi ja avatud juurdepääsuõigustega.
3. Internetist sarnase sisuga usaldusväärse teabe otsimine.
4. Töötamine graafiliste objektidega (suuruse muutmine, värvide redigeerimine, piltide kärpimine, graafika raamimine, tekstile lisamine jne)
5. Olemasoleva dokumendi teksti vormindamine.

Metodoloogiline sissevaade

Meetodid: arutelu, ajurünnak, teabe ja andmete kogumine, koostöö ja meeskonnatöö, kogemuste jagamine

Arenenud võtmepädevused: otsustamine, kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, digipädevused, suhtlemine

Arenenud kriitilise mõtlemise oskused: uurimisioskused, argumenteerimine, otsuste tegemine, arvamus avaldamine, aruteluoskus, eneserefleksioon

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Õppijad jagavad oma isiklikke kogemusi ja omandavad samal ajal IT-oskusi. Seda tunniteemat saab kasutada erinevate õpperühmadega. Aga tund sobib eelkõige 50+ õppijatele, kuna enamik 50+ õppijaid ei ole veebis fotodele ja teabele kehtivate autoriõigustega eriti kursis.

Teisaldatavuse võimalused

See on konkurentsivaba tegevus, mis soodustab koostööd ja piiramatut otsustusaega. Neid tegevusi saab kohandada ka igapäevaste tegevustega, kasutades õpilaste sihtrühmale sobivaid näiteid.

Tegevusi saab kasutada ka võõrkeeles- ja meediatundides.

Mõistatus

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Informaatikas on vaja algoritmilist mõtlemist ja loogilist arutlust. Neid oskusi saab kõige paremini arenada lõbusate ja huvitavate näidete, mõistatuste jms abil.

Järgmise näite abil saavad koolitatavad õppida ka lihtsa MS Word/Exceli tabeli loomist, millest võib mõistatuse lahendamisel abi olla.

Seenioridele meeldib mõistatuste, sudokude jms lahendamine väga, seega võib loota, et see ülesanne on lõbus ja motiveeriv.

Näide:

Lahendage mõistatus allolevate vihjete abil.

Uurige, kus igaüks neist inimestest elab, mida ta suitsetab ja millist lemmiklooma ta peab. Kes neist peab kala lemmikloomana?

Inglane elab punases majas.

Rootslane peab koera.

Taanlane joob teed.

Roheline maja seisab valgest vasakul

Kasvuhoone omanik joob kohvi.

Inimene, kes suitsetab Pall Malli, peab lindu.

Kollase maja omanik suitsetab Dunhilli.

Keskmise maja elanik joob piima.

Norralane elab esimeses majas.

Inimene, kes suitsetab Blendi, elab kassipidaja kõrval.

Inimene, kes peab hobuseid, elab Dunhilli suitsetaja kõrval.

Inimene, kes suitsetab Blue Master'it joob õlut.

Sakslane suitsetab Prince'i.

Norralane elab sinise maja kõrval.

Inimesel, kes suitsetab Blendi, on naaber, kes joob vett.

Rahvused: inglane, taanlane, sakslane, norralane, rootslane

Maja värv: valge, punane, sinine, roheline, kollane

Sigaretid: Blend, Blue Master, Dunhill, Pall Mall, Prince

Joogid: tee, kohv, piim, õlu, vesi

Lemmikloomad: hobune, kass, koer, kala, lind

Rahvus					
Maja värv					
Sigaretid					
Jook					
Lemmikloom					

Rakendus hariduses

Selgitus: mõistatus on kuulsa Einsteini mõistatuse variatsioon. Lahenduse võtmeks on kasutada tabelit, mis näitab inimestevahelisi suhteid ja nende omadusi. Teadmiste ja suhete visuaalne esitus võib aidata meil ülesannet paremini mõista. Seda ka mõttekaartide jms visuaalide puhul.

Töö käik:

- Koolitaja selgitab koolitavatele loogilise mõtlemise ja arutlemise harjutamise vajalikkust.
- Koolitavatele antakse leht mõistatuste vihjetega. Koolitaja palub neil koostada lihtne tabel, mis täiendaks antud andmeid. Koolitavad lahendavad mõistatusi individuaalselt.
- Koolitavad analüüsivad kasutatud lahendusmeetodit.

Metodoloogiline sissevaade

Meetodid: ajurünnak, arutelu, MS Word/Excel tabeli koostamine

Arenenud võtmepädevused: otsustusvõime, kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamine, IT-oskused

Arenenud kriitilise mõtlemise oskused: argumenteerimine, otsuste tegemine, võrdlev arutluskäik

Lisainformatsioon

Ära toeta konkurentsi, vaid koostööd, ära piira selle lahendamise aega.

Tegevust saab kasutada ka inglise keele tundides.

Kohandatud vastavalt:

Hoferek, S. (2018). Einsteinove hádanky 34/37. Saadaval aadressil: greenie.elist.sk.

Sobivad harjutused: meediaharidus

Kuidas statistika valetab

NÄIDIS
18

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Õpetades õpilasi meediast leitavat teavet õigesti tõlgendama, on huvitav kriitilist suhtumist esitada lõbusana. Varjatud motiivide otsimist, möödarääkimist, vaieldavaid võtteid, eelarvamusi või teabega manipuleerimist saab õpetada meelelahutuslikult, mis oleks õpilastele lõbus. See tegevus on suunatud statistilise teabe manipulatsioonide otsimisele.

Kuidas kaardi abil valetada

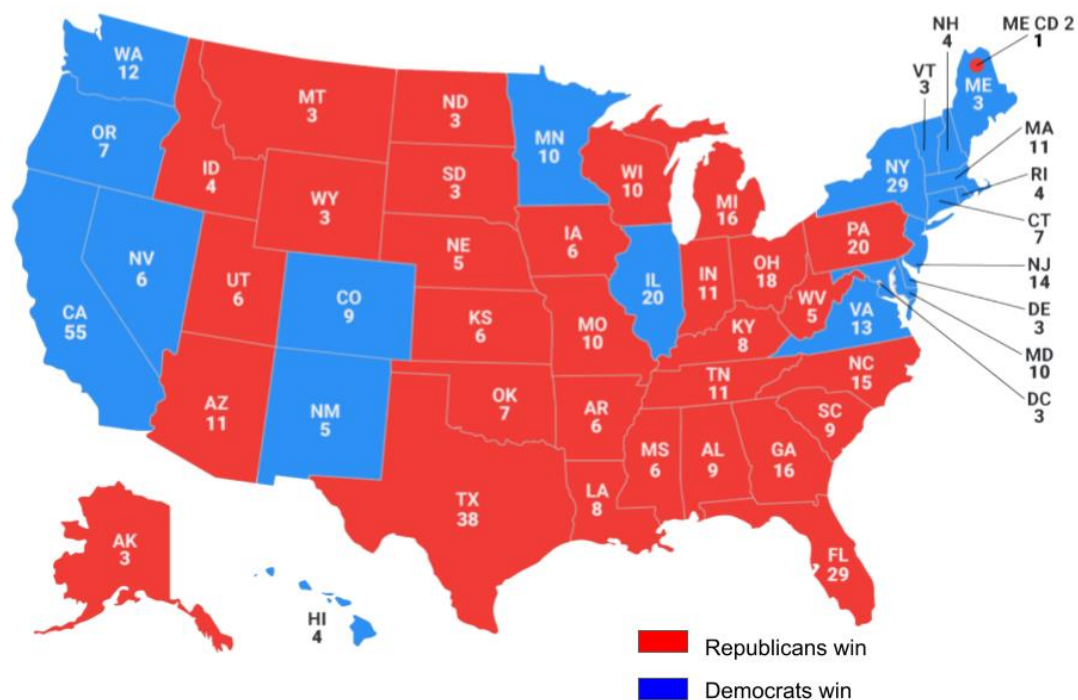
2016. aastal toimusid Ameerika Ühendriikides presidendivalimised. *Joonisel 1* olev kaart avaldati The New York Timesis: <https://www.nytimes.com/elections/2016/results/president>.

Punane on vabariiklaste kandidaadi Donald Trump värv ja sinine demokraatide kandidaadi Hilary Clintoni värv. Pilt põhineb tegelikult reaalsel andmetel. Donald Trump võitis need valimised ja temast sai Ameerika Ühendriikide president, selles pole kahtlust. Aga pildi põhjal saame järeldada ka muud. Punane värv on ülekaalus, mis võiks tähendada, et Trump võitis ülekaaluka häälteenamusega. Kuid vaatame teavet teise nurga alt. Joonisel 2 olev kaart näitab demokraatide ja vabariiklaste hääletamist erinevates maakondades. Ringi suurus tähistab häälte koguarvu ja värv võitnud erakonda selles maakonnas. See näitab, et nendel presidendivalimistel võitis häälte arvu järgi Demokraatlik Partei, kuid USA valimissüsteem annab igale maakonnale ühe hääle, olenemata sealsete häälte arvust. See tõi kaasa asjaolu, et valijameeste kogus sai Donald Trump 306 häält, samas kui Hilary Clinton sai vaid 232 häält, samal ajal kui vabariiklaste partei kogus kodanike hääli 62 985 106 ja demokraadid 65 853 625. Lisaks pehmendati ülesande jaoks teise kaardi värvitoone, et näidata, kuidas tugevad värvid võivad meie emotsioone tõsta ja seeläbi mõtteid alateadlikult juhtida.

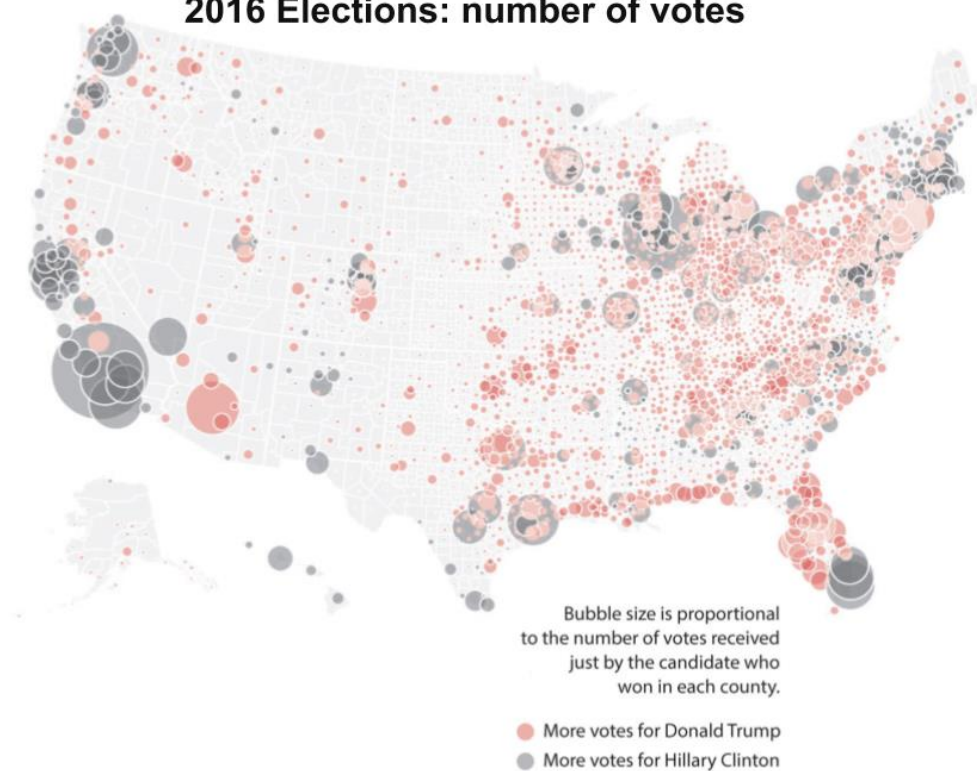
Final 2016 Electoral College map

Source: <https://www.businessinsider.com/final-electoral-college-map-trump-clinton-2016-11?IR=T>

Joonis 1: 2016. aasta valimiskogu kaart

2016 Elections: number of votes

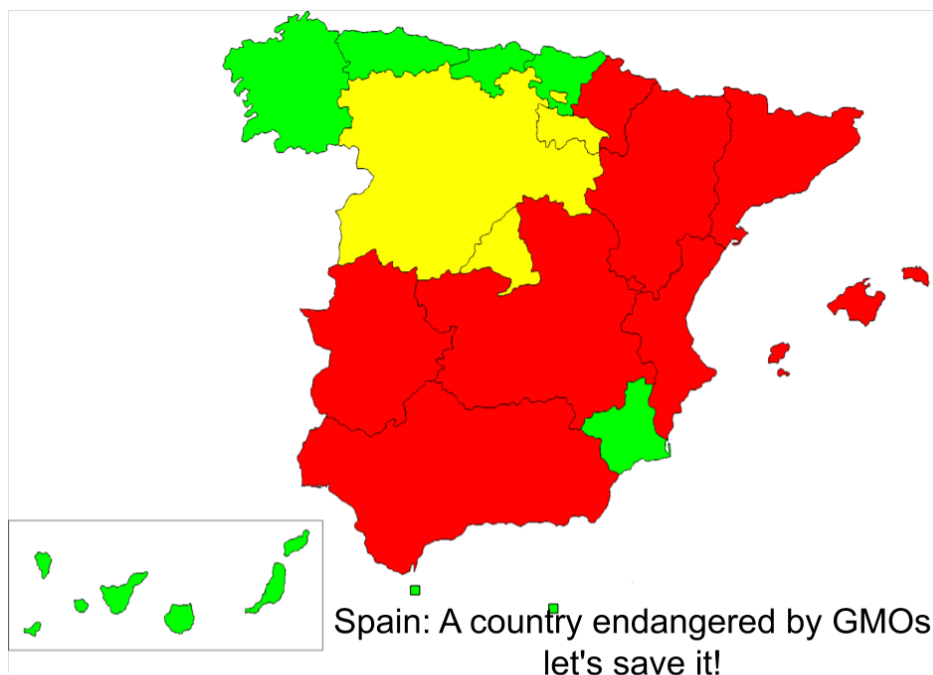

Source: How Charts Lie: Getting Smarter about Visual Information. Alberto Cairo.

Joonis 2: Häälte arv 2016. aasta valimistel Hispaanias

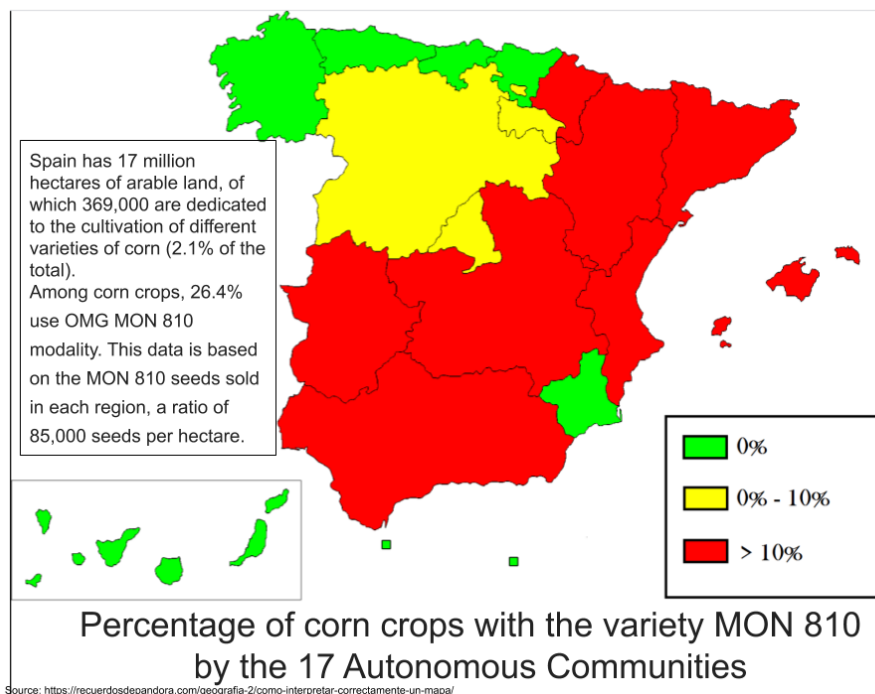

Joonised 3, 4, 5 ja 6 põhinevad samadel andmetel, kuid on kõik näidatud erineval viisil. Kasutatud nripid on sarnased eelmiste kaartide näitega.

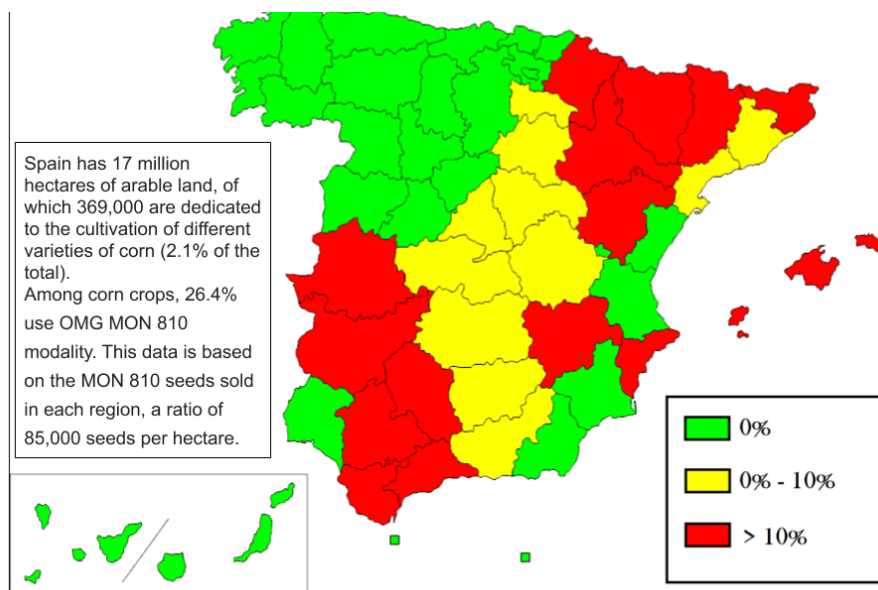
Source: <https://recuerdosdepadora.com/geografia-2/como-interpretar-correctamente-un-mapa/>

Joonis 3: Hispaania, GMode poolt ohustatud riik

Source: <https://recuerdosdepadora.com/geografia-2/como-interpretar-correctamente-un-mapa/>

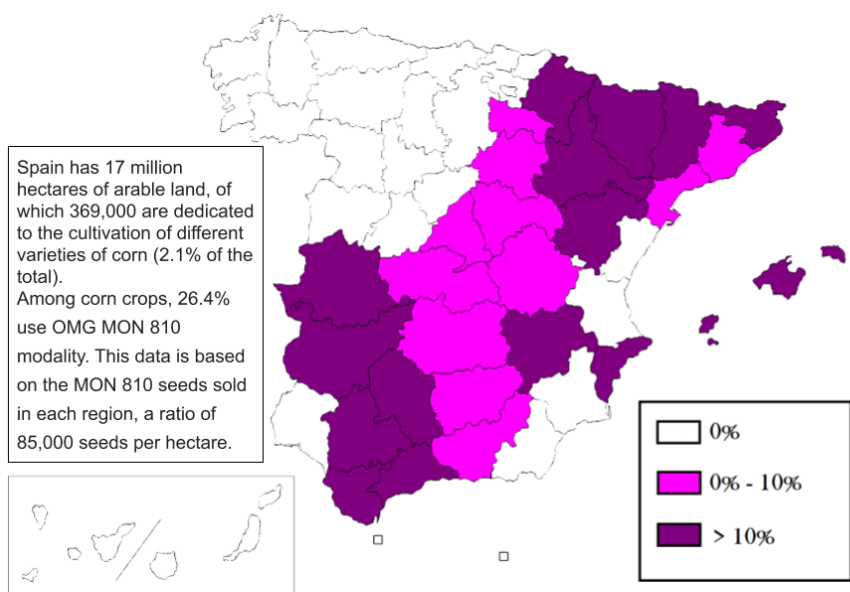
Joonis 4: MON810 sordiga maisi põllukultuuride protsent 17 autonoomses piirkonnas

Percentage of corn crops with the variety MON 810
by the 50 provinces

Source: <https://recuerdosdeparadisa.com/geografia-2/como-interpretar-correctamente-un-mapa/>

Joonis 5: MON 810 sordiga maisikultuuride protsent 50 provintsis

Percentage of corn crops with the variety MON 810
by the 50 provinces

Source: <https://recuerdosdeparadisa.com/geografia-2/como-interpretar-correctamente-un-mapa/>

Joonis 6: MON 810 sordiga maisikultuuride osakaal 50 provintsis, erinev värvivalik

Rakendus hariduses:

Selgitus:

Kriitilise mõtlemise õpetamise põhieesmärk on valmistada meie õpilased ette reaalseks probleemideks. Tavaliselt ei tea me infot lugedes, kas ja kuidas on sellega manipuleeritud. Hea viis koolitavatele oma kriitiliste oskuste parandamiseks on teha tööd selliste ülesannetega, mille lahendus ei ole esmapilgul selge, nagu see on ka reaalse elu probleemide puhul.

Grupitöö hõlbustab na neil inimestel, kes pole endas väga kindlad, oma mõtlemist arendada, ennast hästi tunda ja anda oma panuse, olgu see nii väike kui tahes.

Juhend:

- Koolitaja jagab klassi juhusliku valiku põhjal kolme-neljaliikmelisteks rühmadeks. Tegevust esitletakse televiktoriinina, kus on mitu ümbrikut erinevate väljakutsetega. Väljakutsed seisnevad moonutatud teabe lugemises ja analüüsimises, et teha kiireid järeldusi.
- Õppijatel palutakse teave hoolikalt läbi lugeda ja näidata, kuidas teabega igal erineval juhul manipuleeriti. Iga rühm peaks lahendama ühe probleemi korraga. Nad saavad antud aja (nt 1 tunni) jooksul lahendada nii palju probleeme, kui soovivad. Sel konkreetsel juhul on ümbriku välisküljel kirjas "Kuidas valetada kaardi abil". Ülesanne esitatakse ainult kahe numbri abil, mille juurest tekst puudub. Nad peaksid võrdlema mõlemal kaardil olevat teavet ja näitama, kuidas trikitati.
- Ülesande teises osas peab rühm vaatama nelja Hispaania kaarti ja kasutama presidendi-valimiste kaartidelt õpitut, et näidata kasutatud trikke. Võib olla kasulik soovitada rühmal nelja pilti korraga vaadata ja neid võrrelda.
- Mõne aja pärast saab iga rühm jagada oma järeldusi ülejäänud klassiga. Seejärel kirjutavad nad dekalooži (10 käsku) teemal "Kuidas tõlgendada kaartide abil esitatud teavet".

Metoodiline ülevaade:

Universaalsed sammud kriitilises mõtlemises:

- Tuvastage probleem või probleem
- Tehke järeldusi selle kohta, miks probleem eksisteerib ja kuidas seda saab lahendada
- Korraldage ja sorteerige andmeid ja uurimistulemusi
- Töötage välja ja viige ellu lahendused

Meetodid: meeskonnatöö, väljakutsed, arutelu

Arenenud võtmepädevused: suhtlemine, teabe lugemine, kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, probleemide lahendamine, koostöö, selgitamine.

Arendati kriitilise mõtlemise oskusi: vaatlemine, andmete analüüs, tõlgendamine, tõendite küsitamine, skeptitsism, sünteesimine, detailidele tähelepanu pööramine, statistika kirjaoskus.

Märkus. Igatahes oli Donald Trump presidendivalimiste võitja, nii et esimene kaart oli ka lõppude lõpuks realistlik. See pole üheselt mõistetav näide.

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Igal konkreetsel juhul võib rühmadel olla raskusi harjutuse mõistmisel või trikkide leidmisel. Koolitaja saab neid juhendada järeldusteni jõudmises ja infot tõlgendamises ning näitama raskusi harjutuse enda valesti mõistmisena, mitte aga lahendusoskuse puudumisena.

Rühmad võivad vajada rohkem abi esimese probleemi lahendamisel (presidendivalimised) ja seejärel kasutada õpitut GMO-kaartide jaoks. Kindlasti soovitage neil vaadata kõiki nelja kaarti korraga, et nad saaksid neid võrrelda.

Märkus. Konkreetne juhtum "Kuidas valetada kaartide abil" peaks olema ainult üks paljude (vähemalt kolme) ülesannete seas.

Miks peaksid nutikad linnad olema osa meie tulevikust?

Olukorra/probleemi kirjeldus

3-minutiline avavideo - Mis on targad linnad? - <https://www.youtube.com/watch?v=Br5aJa6MkBc>

Keskkonnaprobleemid ja globaliseerumine sunnivad loovamalt mõtlema ja tulevikku ette planeerima.

Õpilased toovad näiteid hetkeolukorrast

NÄIDIS
19

Rakendus hariduses

- 1) Sissejuhatus teemasse
Ülesandeks on lahendada tulevikulinnas elavate kodanike probleemid.
- 2) Arutelu klassiruumis (5 min)
Õpilased arutlevad nähtud video üle ja vahetavad arvamusi.
- 3) Kriitiline mõtlemine: ajurünnak – mida saab teha tarkade linnade loomiseks.
Õpilased lõpetavad klassis ajurünnaku, seejärel töötavad rühmades välja ideid, et muuta inimeste elu paremaks - 10 min.
- 4) Refleksioon (10 min)
Õpilased reflekteerivad oma ajurünnakut ja jagavad seejärel oma parimaid ja halvimaid ideid.
Analüüsige, millised lahendused töötavad või ei tööta, tehke kindlaks võimalused lahenduse täiustamiseks

Selgitus: Tehnoloogia areneb kiiresti ja keskkonnaprobleemid muutuvad üha teravamaks. Seetõttu vajab kogukond uusi lahendusi.

Juhend: Vaadake videot säästvatest nutikatest linnadest tulevikus:

<https://www.youtube.com/watch?v=zuPlyqUc9oA>

Metodoloogiline sissevaade

Meetodid: arutelu, rühmatöö

Arendatud võtmepädevused: suhtlemine, otsuste tegemine, kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, probleemide lahendamine, digipädevused

Arenenud kriitilise mõtlemise oskus: eneserefleksioon, arvamuse avaldamine, arutlemisoskus, esinemisoskus, tolerantsus, avatud meel, argumenteerimine, aktiivne kuulamine, otsustamine, võrdlev arutlusvõime

Tulemused – NYC ja Kopenhaagen:

NYC:

- Ruumid meie ümber muutuvad paindlikult vastavalt meie vajadustele
- Maksame ruumi või eseme kasutamise ja tagasi andmise eest, anname pärast kasutamist taaskasutusse
- Paljud inimesed töötavad kodus, vaheldumisi töötades ja puhatesew Yorgis

- Andurid kogu NY-s pakuvad teavet selle toimimiseks ja inimeste turvalisuse tagamiseks
- Kõik andmed on integreeritud ja visualiseeritud, mis võimaldab linna tõhusamalt juhtida
- Foorid ja infosüsteemid on kohandatud muutma liiklust sujuvamaks
- Kodanikel on otsene seos avalike teenustega ja nad saavad osaleda igal tasandil
- Linn, mis vastab oma elanikkonna vajadustele
- Hoonete fassaadid püüavad kinni CO2 ja toodavad kütusena kasutatavat metanooli
- Taastuvenergiat töötavad energiasäästlikud hooned ja puhas transport on loonud puhtaima õhu pärast tööstusrevolutsiooni

Kopenhaagen:

- Energia ülejääk on toonud kaasa hindade alanemise
- Infovahetus nutivõrguga
- Suhtlemine kõigi tootjate ja tarbijatega
- Elektrit tarbivad kliendid ühtlasi ka toodavad ja salvestavad seda
- Autojuhid ostavad energiat madalaimal kulutasemel
- Pargid on linna rohelised kopsud
- Kopenhaageni sadam on ujumiseks piisavalt puhas
- Vett filtreerivad miljardid austrid

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Ajurünnak, rühmatöö ja arutelu panid õpilased õppima ja analüüsima hetkeolukorda ja tulevikuvõimalusi. Hakati esitama argumente ja arutlema erinevatel teemadel.

Negatiivse poole pealt ei olnud ilmselt kõik rühma õpilased aktiivsed ja loovad.

Teisaldatavuse võimalused

Käesolevat teemat ja keskkonnateemasid saab üle kanda ka bioloogia või kodanikuõpetuse tundidesse.

Faktid või libauudised?

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Teha kindlaks, kas mingi teave on tõene või vale, on sotsiaalmeedia raske, kuid väga oluline. Ainult siis, kui olete võimeline teavet kaaluma ja kontrollima, kui oskate paljastada võltsuudiseid, siis saate enda jaoks korrektse info. Selles harjutuses käsitletakse teemat meelelahutuslikult.

Internetis, eriti sotsiaalmeedias, levivad mõned lood erilise kiiruse ja ulatusega. Eriti veidratel lugudel on suur potentsiaal läbi paljude inimeste edasi kanduda. Kuid ka päevakajaliste teemade infot koguvad ja levitavad mitte ainult eraisikud, vaid ka meedia.

Agas kuidas saab kontrollida, kas sõnum on õige või väljamõeldis?

Rakendus hariduses:

Selgitus:

Õpetaja selgitab õppijatele, et on kaasa võtnud 6 lugu, kuid ainult osa neist on tõi või päriselt juhtunud, teised aga on välja mõeldud. Enne kui õpetaja hakkab lugusid üksteise järel ette lugema, võtavad osalejad välja paberi, et iga loo kohta enda jaoks kirja panna, kas see on nende arvates tõi või vale ja miks nad nii otsustasid.

Juhend:

- 1) Esmamulje
Õpetaja loeb lood ükshaaval ette. Vahepeal annab ta osalejatele aega otsustada ja kirja panna, kas jutt on tõi või vale, ning oma otsust lühidalt selgitada (ainult enda jaoks oma paberil).
- 2) Mõttekaart: kuidas tõe otsida?
Osalejad koguvad mõttekaardile võimalused, kuidas inimene saab sõnumi tõesust kontrollida. Kui kõik ettepanekud on kirja pandud, siis õpetaja modereerib, küsib ja struktureerib, aga ei paranda. Nii loodud mõttekaart jääb kõigile nähtavaks.
- 3) Rühmajaotus
Õpetaja jagab õppijad ja annab igale rühmale ühe (või kaks) lugu uurimiseks.
- 4) Tõe väljaselgitamine
Iga rühm uurib oma lugu(de) kohta, kas need on tõesed või valed. Nad kasutavad mõttekaarti juhendina ja arutavad (ja ka testivad), millised võimalused on nende loo kontrollimiseks kasulikud ja millised mitte.
Kui lugu peetakse tõeseks, palutakse osalejatel selle loo kohta rohkem üksikasju teada saada, mida nad koos teabeallikatega kogu rühmale esitavad.
Kui lugu peetakse valeks, peaksid osalejad esitama allikad või uurimistee, mis viisid nad selle järelduseni.
- 5) Esitlus ja arutelu
Iga rühm tutvustab oma tulemust. Teised saavad koos küsimusi esitada ja rühma uurimistee üle arutada.

6) Refleksioon

Pärast iga lugu kontrollib iga osaleja ise, kui õige oli tal esmamulje tõest ja mis viis ta õige või vale otsuseni.

Kui see sobib kogu rühmale, saab seda teha ka avatud tagasisidevoorus.

Kui kõik rühmad on esinenud, kasutatakse uuesti algset mõttekaarti. Osalejad arutavad, millised meetoditest osutusid tõhusaks ja millised mitte. Mõttekaarti saab vastavalt kohandada.

*Metoodiline ülevaade:***Õpilased...**

- tegelevad probleemi/teemaga, mis puudutab neid isiklikult
- seavad faktid kahtluse alla
- uurivad, sorteerivad ja hindavad fakte
- vaatavad üle oma uurimisstrateegiad
- koostavad lühikese ettekande
- kontrollivad oma esimest hinnangut faktide abil ja reflekteerivad seda

Meetodid: Mõttekaart, Rühmatöö, Esitlus, Arutelu, Mõtisklusvoor

Metoodilised variandid/võimalused:

- muud lood, näiteks piirkondlikus/riiklikus või teatud temaatilises/ametialases kontekstis
- lugude esitlemine erinevat tüüpi meediavahenditega
- võib lisada arutelu allikate usaldusväärsuse üle

Arenenud võtmepädevused: suhtlemine, otsuste tegemine, kriitiline mõtlemine, õppimisvõime, digipädevused,

Arenenud kriitilise mõtlemise oskused: uurimisoskus, hindamisoskus, esinemisoskus, faktide otsimine, arvamuse avaldamine, aruteluoskus, aktiivne kuulamine, otsustamine, eneserefleksioon

*Edutegurid/nõrkused ja piirangud***Eelised/edutegurid:**

Individuaalne töö (loo tõepärasuse esmahinnang/isiklik refleksioon) vaheldumisi väikestes rühmades võimaldab edukalt kaasata kõiki osalejaid, isegi kui nad väljendavad end grupis tervikuna harvem.

Kuna lugude küsimusele "Tõde või vale" teavad õiget vastust tõenäoliselt vähesed, ergutatakse osalejate uudishimu ja motivatsiooni/huvi õigete vastuste leidmiseks.

Nõrkused/piirangud:

Õpetaja peaks suutma tegutseda eelkõige modereerijana ja uurivalt, andes seeläbi osalejatele võimaluse enesetäiendamiseks.

Kasutamise võimalused

Seda lähenemist saab kasutada ka selleks, et julgustada õppijaid konkreetse teemaga tegelema ja edasi uurima. Seejärel otsib/leiutab õpetaja selle teema kohta erinevaid "fakte" (keeletundides näiteks teise riigi pulmatraditsioonide ja tavade kohta; IKT-s näiteks selle kohta, kuidas jaekaubanduses boonusskeemidest kogutud andmed kogunevad) hinnata, kasutada ja edastada) ning kasutab uurimistulemusi selle teemaga intensiivsemaks käsitlemiseks.

Lood

Need on vaid näited – lood võib asendada piirkondlike / üleriigiliste ajalehe uudistega. Loomulikult saab töötada ka erinevat tüüpi meediaga (tabloidide artiklid, "tõsised" ajaleheartiklid, fotodega ja ilma, sotsiaalmeedia postitused, videod ...)

1 Ole tervitatud, vallutaja!

1898. aastal, hispaanlaste Guami garnison vallutamisel, tulistaid ameeriklased oma kahuritest nii mööda, et sadama kapten pidas seda saluudiks ja läks neid paadiga tervitama.

3 Super Superman

Superkangelane Superman on päästnud järjekordse perekonna ja seekord päriselus. USA lõunaosast pärit perekond pidi hüpoteegimaksete tõttu maja vabastama. Keldrit koristades leidsid nad Supermani koomiksi 1938. aastast, mis nüüd on väärt tervet varandust.

5 Salasõna 00000000

1962. aastal kartis USA president Kennedy, et tema armee ohvitseridel on liiga vabad käed tuumarünnaku alustamiseks ning otsustas, et raketite väljasaatmiseks on vaja sisestada 8-kohaline salasõna. Õhujõudude ülemad olid aga rohkem mures vasturünnaku hilinemise kui ühe hullunud kolleegi pärast, seega panid nad kõigile raketitele sama salasõna – 00000000 – ja kirjutasid selle raskesti meelde jääva numbrikombinatsiooni ka veel paberile, et kellelgi meelest ei läheks.

4 Terviseks!!!

20-aastaselt hiina mehel on ebatavaline võime: ta kannatab ebatavaliselt suuri alkoholi-koguseid. Ta on oma kodulinnas Shenyangis juba kuulsus. Arstid on nüüd avastanud, et noorel mehel on ühe maksa asemel kaks.

6 Delfiinid Veneetsias tagasi

Kõigi nende Covid-19 suureneva nakatumuse, liikumiskeeldude ja med.vahendite nappuse taustal on viimaste nädalate kohta ka üks hea uudis: luiged ja delfiinid on Veneetsia mahajäetud kanalitesse tagasi tulnud.

Lahendused

(saksakeelsed allikad)

[1 Õige: Hispaania garnisoni Guamil ei teavitatud, et Hispaania sõdib USA-ga. Kui "USS Charleston" neist ainult möödus, pidasid nad kahureipauke saluudiks. Kuna sadamal polnud võimalusi saluudile vastamiseks, läks sadamakapten läks koos kahe saatjaga vabandust paluma. Seal teatati neile sõjast. Guam alistus lõpuks ilma võitluseta]

[2 Õige: <http://www.carlosdehita.es/>]

[3 Õige: <https://www.spiegel.de/kultur/gesellschaft/held-haelt-wort-superman-rettet-amerikanische-familie-a-710520.html>

<https://www.welt.de/vermischtes/kurioses/article8860603/Familie-findet-bei-Zwangsraeumung-Millionen-Comic.html>]

[4 vöits]

[5 Õige: <https://www.heise.de/security/meldung/00000000-Passwort-fuer-US-Atomraketen-2060077.html>; <https://www.wiwo.de/technologie/digitale-welt/it-sicherheit-das-gefaehrlichste-passwort-der-welt/7161110.html>]

[6 Vöits: <https://www.nationalgeographic.de/geschichte-und-kultur/2020/03/venedig-delfinlos-virale-fakes-machen-falsche-hoffnung> – viraalse teate kohaselt nähakse luiki regulaarselt Veneetsia väikesaare Burano kanalites – ja mitte ainult koroonaajal. Siin on tehtud ka fotod. "Veneetsia" delfiine filmiti Sardiinia sadamas – sadade kilomeetrite kaugusel].

Fotoreportaaz

NÄIDIS
21

Olukorra/probleemi kirjeldus:

Igal meediumil on oma keel või keelekombinatsioon, mida ta kasutab erinevate tähenduste edastamiseks, näiteks fotograafia kasutab kõige sagedamini visuaalset kommunikatsiooni. Meedianäiteid analüüsid saame paremini aru, kuidas teose tähendused tekivad ning kuidas valitud tehnoloogiad loodavaid tähendusi mõjutavad. Tavaliselt kujutab meedia (fotograafia) teatud reaalsuse versiooni, mis põhineb emotsioonidel, kogemustel või lihtsalt edastab teatud teavet. Tuleb vastata küsimusele: kas arendajad tahavad, et meediapilt oleks realistlik? Millist teavet kasutatakse ja mida peetakse ebaoluliseks? Millist teavet ei esitatud? Kas visuaalne informatsioon mõjutab meie suhtumist teatud nähtustesse, sündmustesse ja inimestesse?

Näide: igapäevased väikesed imed

Rakendus hariduses:

Selgitus:

1. Tunni alguses antakse õppijatele kaheksa fotot, mis kirjeldavad mõjutavat statava informatsiooni asjakohasust, teemat ja sõnumit, mida nad soovivad edastada ("Igapäevased väikesed imed"). Õppijad töötavad paardes või 3-liikmelistes rühmades ning pärast toodud näidete analüüsi tõlgendavad ja kujundavad oma meediatunnetuse. Pärast laekunud fotode hindamist avaldavad õppijad arvamust: millist sõnumit ja emotsiooni soovis foto autor selle fotoga edasi anda ning kuidas see õnnestus.
2. Grupitööna esitavad õppijad oma idee, mida nad soovivad fotode kaudu edasi anda, lepivad kokku soovitud efektis ja pildistamiskriteeriumites, mida nad soovitud tulemuse saavutamiseks kasutavad: värvikompositsioon, põhidetailid jne. Pärast idee kokkuleppimist, kasutades mobiiltelefoni, fotoaparaati või valides pilte internetist, teostab grupp väljamõeldud ideed kokkulepitud aja jooksul.

Töörühm esitab oma idee fotodest ja soovitud efektist ning kommenteerib, milliste fotograafia kriteeriumide alusel soovitud tulemust saavutati, milliseid meetmeid selle eesmärgi saavutamiseks rakendati ja mida taheti öelda. Iga rühma tehtud fotol (või fotoseerial, nii nagu rühmas otsustati) peab olema oma pealkiri, mis peegeldab otseselt või kaudselt foto ideed.

3. Kõik rühmad hindavad teiste rühmade loodud meediatoodet ja vesitavad tõlgendused esitatud piltidest. Äärmiselt oluline kriteerium on emotsioon, mida inimene antud fotosid vaadates tunneb.

4. Saadetud fotosid on võimalik trükkida ja hiljem korraldada fotonäitus.

Ülesande täitmiseks on vaja: nutitelefone või kaameraid, arvutit, videoprojektsioonitehnikat, võimalusel graafikatöötlusprogrammi (valikuline), printerit (valikuline).

Märkus: Kui tegemist on ainult ühe õppetunniga, siis rühmades töötavad õppijad ei pildista ise, vaid otsivad pilte internetist.

Metoodiline ülevaade:

Meetodid : rühmatöö, juhtumiuuringud, ajurünnak, arutelu, mõttekäik

Arendatud võtmepädevused: suhtlemine, argumenteerimine, otsuste tegemine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, õppimise õppimine, digipädevused, meediapädevus

Arenenud kriitilise mõtlemise oskused: Esitlusoskus, Arvamuse väljendamine, Aruteluoskus, Otsuste tegemine, Eneserefleksioon, Argumenteerimine, Aktiivne kuulamine, Võrdlemine, Arutlemine

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Eelised/edutegurid:

- Nutitelefone kasutatakse selles tunnis loovalt ning tulemust saab igapäevaelus rakendada.
- Tänu meeskonnatööle on ideed alati viimistletumad kui individuaalselt töötades.
- Õppijad saavad pildistada (või valida fotosid) isikliku mulje põhjal, arendatakse õppijate loovust.
- Õpetaja täidab selles ülesandes koordinaatori rolli, esitledes alguses meedia olulisust tänapäeva elus, hiljem on õpetaja vaid abiline.

Nõrkused/piirangud:

- Mõnel õppijal ei pruugi olla julgust või teadmisi oma emotsioonide või arvamuse väljendamiseks.
- Õpetaja peaks julgustama õppijaid väljendama oma emotsioone pildistamise kaudu.

Teisaldatavuse võimalused

Selle tunni näidet saab kasutada võõrkeeleeõpetuse, sotsiaaltöö, suhtlemise ja IT tundides.

Printsi kiri

Olukorra/probleemi kirjeldus:

NÄIDIS
22

URGENT BUSINESS PROPOSAL

WE HAVE THIRTY MILLION U.S. DOLLARS WHICH WE GOT FROM OVER INFLATED CONTRACT FROM CRUDE OIL CONTRACT AWARDED TO FOREIGN CONTRACTORS IN THE NIGERIAN NATIONAL PETROLEUM CORPORATION (NNPC). WE ARE SEEKING YOUR ASSISANCE AND PERMISSION TO REMIT THIS AMOUNT INTO YOUR ACCOUNT. YOUR COMMISSION IS THIRTY PERCENT OF THE MONEY.

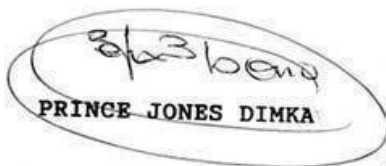
PLEASE NOTIFY ME YOUR ACCEPTANCE TO DO THIS BUSINESS URGENTLY. THE MEN INVOLVED ARE MEN IN GOVERNMENT. MORE DETAILS WILL BE SENT TO YOU BY FAX AS SOON AS WE HEAR FROM YOU. FOR THE PURPOSE OF COMMUNICATION IN THIS MATTER, MAY WE HAVE YOUR TELEFAX, TELEX AND TELEPHONE NUMBERS INCLUDING YOUR PRIVATE HOME TELEPHONE NUMBER.

CONTACT ME URGENTLY THROUGH THE FAX NUMBER ABOVE.

PLEASE TREAT AS MOST CONFIDENTIAL, ALL REPLIES STRICTLY BY DHL COURIER, OR THROUGH ABOVE FAX NUMBER.

THANKS FOR YOUR CO-OPERATION.

YOURS FAITHFULLY,

PRINCE JONES DIMKA

3-4-95

See on olukord või probleem, millega võite oma päriselus kokku puutuda. Selle lahendamine eeldab piisavaid teadmisi ja oskusi ning elukogemust sarnaste olukordade kohta. Õppetöös lahendatavad probleemid ei pea kirjeldama tegelikke situatsioone. Haridusprotsessis on optimaalne kasutada juhtumiuuringuid ja rollimängumeetodeid, et probleemist paremini aru saada, rolliga samastuda ja saada rohkem variante probleemi võimalikeks lahendusteks.

Kas oleme sensatsioonilise sõnumiga meilisõnumite lugemisel kriitilised?

Kriitiline suhtumine ebaselgetesse ja mitmetähenduslikesse teadetes meedias või isiklikus meilisuhtluses on inimese üks määravaid pädevusi. Teate sisu õige tõlgendamine viisil, et see ei ohustaks inimeste turvalisust ja rahandukku seisu, on finantskirjaoskuse teema. Milline näeb see välja tavainimese elus?

Netipetturid otsivad usaldavaid, madala finantskirjaoskusega inimesi ja pakuvad oma "erakorraliselt kasumlikke teenuseid". Madala kriitilise mõtlemisega inimesed langevad finantsvaraste ja -petturite ohvriks ning on sunnitud oma abi otsima politseilt ja õiguskaitseorganitelt.

Finantseksperdid annavad erinevatel koolitustel nõu selle kohta, kuidas mitte rämpsposti ohvriks langeda ja mitte kaotada sularaha, oma konto turvalisust ja kogutud säästusid.

Märkus. Lisaks tekstile saate lisada näiteid vastavatest politseitöö juhtumitest, graafikuid, statistikat, videosid, pilte või juhtumiuuringuid.

Rakendus hariduses:

Selgitus:

Koolitajad on saavad läbi juhtumiuuringute hea ettevalmistuse. Kui tegelda näidissituatsioonidega, mis kirjeldavad mõne inimese (mitte ainult eakate) usalduse kuritarvitamist ja haavatavust, saavad koolitajad aru kriitilise mõtlemise olulisusest läbi rollimängude, kus nad proovivad nii petturite / pättide rolle kui ka ohvrite rolle. Sellise õppeprotsessi juures saab koolitaja koolitatavalt kohe ja asjakohase ja vahetu tagasiside. Kogemusõppe meetodeid rakendatakse ja teadmisi hinnatakse reaalse olukorra kogemuse põhjal, mis on parim meetod info meeldejätmiseks ja säilitamiseks.

Tegevused:

Koolitaja palub ühel koolitatavaist ülesanne läbi lugeda.

Koolitaja palub koolitatavatel probleemi individuaalselt kommenteerida.

Koolitaja küsib kõigilt, kuidas tema sellisele ettepanekule reageeriks.

Koolitaja küsib koolitatavalt, kas ta on kunagi saanud sarnast kirja või e-kirja.

Koolitaja jagab koolitatavad rollimängumeetodi jaoks paarideks või kolmesteks gruppideks.

Metoodiline vaade:

Püüame välja selgitada:

Milliseid kriitilise mõtlemise samme on mõlemad osapooled rollimängus ette võtnud?

Millist teavet või andmeid oleme selle teema kohta oma uurimistööga kogunud?

Oma järelduste korraldamine ja lahenduste elluviimine.

Lahenduste analüüs ja arutelu (jagamine edukateks ja ebaedukateks).

Kavandatud lahenduste optimeerimise võimaluste väljaselgitamine.

Meetodid: rollimäng, juhtumiuuringud, arutelu,

Arendatavad võtmepehmed: suhtlemine, otsuste tegemine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimine, õppimisoskus, probleemide lahendamine, digipädevused

Arendatakse kriitilise mõtlemise oskusi: eneserefleksioon, arvamuse avaldamine, aruteluoskus, esinemisoskus, tolerantsus, avatus, argumenteerimine, aktiivne kuulamine, otsustamine, võrdlemine, arutlemine

Edutegurid/nõrkused ja piirangud

Miinused: argus, vähene rollimängude kogemus.

Plussid on tavaliselt seotud pingevaba mängu atmosfääri, nädete eluläheduse ja nõ omal nahal kogemisega.

Teisaldatavuse võimalused

Näidet saab kasutada keeleõppes, suhtluses, IKT-s.

